

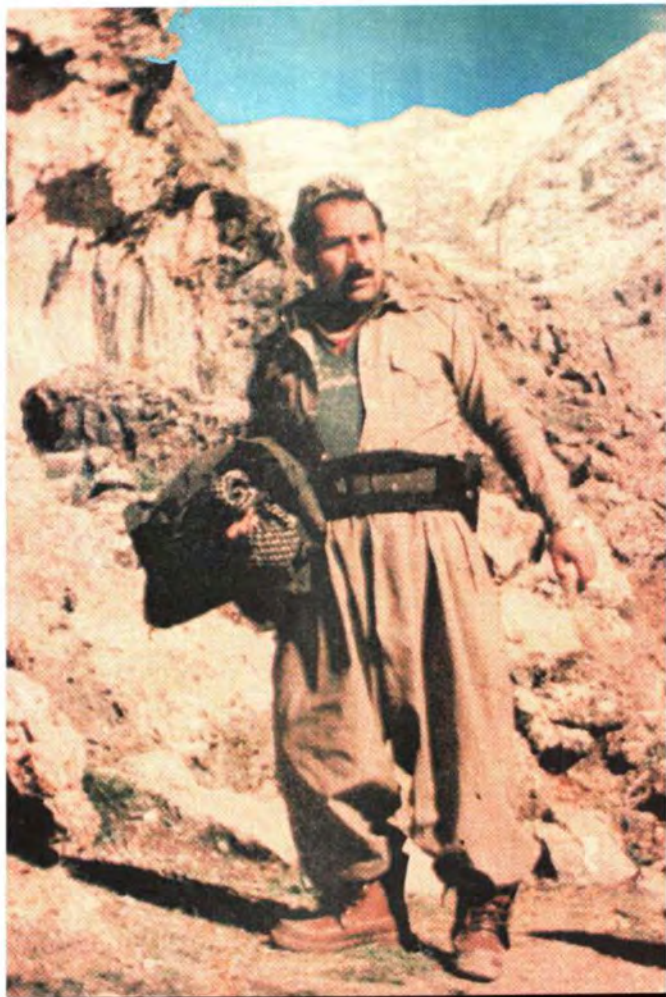
۲۵ رۆژ

له زیندانی فاشیه‌کانی به غداد !

نووسینی
سهید قادر جه‌باری

۲۰۰۱ سلیمانی

چيای سورين - سالی ۱۹۸۶

٢٥ رۆژ له زیندانی فاشیه‌کانی به‌غداد)
به‌سه‌رهاتی قاردهمانیکی نه‌ته‌ومی کورد
له‌سانی ١٩٧٧ له‌ زیندانی ((هه‌ینه‌ی که‌رکوک))

نوسینی: سید قادر جه‌باری

پێشکەشه‌ به‌ :-

* گییانی پاکی شه‌هیدانی رینگای کوردو کوردستان و که‌س و کاری شه‌هیدان
* رۆله‌ نه‌سه‌رموت و خۆپاراگرو زیندانه‌ سیاسی‌یه‌کانی کورد له‌ هه‌ر جینگایه‌ک
دا هه‌ن

* به‌ نازادی خوازانی جیهان و خه‌بات گێرانی کورد و کوردستان له
هه‌رجینگایه‌ک دان

- * ناوی کتیب : ۲۵ رۆز لەزیندانی فاشیەکانی بەغداد
- * نووسینی : سەید قادر جەباری
- * پیاچوونەوی : جەمال زەری
- * پیتچین و کاری کۆمپیو، ەری : هاوار سەیلقدار
- * چاپخانەى : تیشک ت (۲۱۲۶۹۵۱) ، چاپى یەكەم ، سلیمانی ۲۰۰۱
- * ھەرز : سامان محەمەد سائح (بازاری سۆز)
- * تیراژ : (۳۵۰)
- * تابلۆکان : ناراس حەمە حسین، خەسرەو
- * ژمارەى سپاردن : (۱۸۹) سالی ۲۰۰۱ وەزارەتى پۆشنبیری پێ دراوه
- * ونەى بەرگ : ناراس حەمە حسین

پیشه‌کی‌یه‌ک بۇ بیرمهوری ۲۵رؤژ له زیندانی فاشی به‌غدا ..

به‌پرزو خوشه‌ویستم کاک سید قادر جه‌باری . ده‌ست نووسی کتیبی ۲۵رؤژ له زیندانی فاشی به‌غدا ی نیشاندام . تاوه‌کو دیدو بۇچوونی خۆمی له‌سه‌ر ده‌رپم .

وه به‌هۆی ئەده‌به‌که‌ی کاک سید قادر جه‌باری و تیکۆشان و خه‌باتی زیاتر له ۴۰سال له شۆرش و پینشمه‌رگایه‌تی‌دا له شاخ و له ناو شاری که‌رکوک به نه‌ینی کاری رنجستنی ئەو ده‌مه‌ی شۆرشی ئەیلولی ده‌کرد .. زیاتر هاندهرم بوو بۇ ئەوه‌ی پاش خوینده‌وه‌یه‌کی واقیع بینانه . شه‌ره‌فی ئەوه‌ی پی به‌خشیم که پیشه‌کی‌یه‌ک بۇ کتیبه‌که‌ی بنووسم .

ناوه‌پۆکی کتیبه‌که‌ی برای به‌پرز و نووسه‌ر ، واقیعه‌تی شیوازی ئەشکه‌نجه‌دانی پژیمی فاشی به‌غداو چۆنیه‌تی مامه‌له‌کردنی شوقینستانه‌ی ئەو پژیمه به شیوه‌یه‌کی (دی‌کۆمیننت) و به‌به‌لگه‌ره ده‌سه‌لمینی ، که چۆن په‌فتاریکی دور له هه‌موو به‌ها مروفا‌یه‌تی‌یه‌کانی پژیمی به‌عسی عه‌ره‌بی له عیراقداخستۆته‌پوو ، که هه‌ر که‌سیکی خه‌مخۆری کوردو کوردستان ، کاتیئک ته‌نها کتیبی ۲۵رؤژی زیندانی شۆرش‌گێرو نیشتمان په‌روه‌رانی کورد ده‌خوینتی‌وه ، له‌و راستی‌یه‌ حاشا هه‌لنه‌گره‌تی ده‌گات به‌ درێژایی ده‌سه‌لاتی ئەو پژیمه تا‌کو نیستا چ جۆره ئەشکه‌نجه‌یه‌ک ده‌کاته ئامرازیکی توقینه‌رانه‌و هیچ باکی له‌وه‌ش نه‌بووه که منال و ژن و پیاوی کورد ، چ جۆره ئازاریک ده‌درین له کاتیئک ئەو پژیمه یه‌کیئک بووه له‌و ده‌وله‌ته دیکتاتورانه‌ی که هیچ حسابیک بۇ جاپی گه‌ردوونی مافه‌کانی مروفا نه‌کات به‌ کوردو عه‌ره‌ب و که‌مه نه‌ته‌وايه‌تیه‌کان ، ته‌نها له‌به‌ر ئەوه‌ی داوای مافی نه‌ته‌وايه‌تی خۆیان کردوه .. به‌ تايبه‌تی گه‌لی کوردستان که چ پیلانیکی داگیر که‌رانه‌ی گرتۆته‌به‌ر وه به‌ مه‌به‌ستی گلۆی سیاسه‌تی به‌عس له‌و پیلانه‌دا سپرینه‌وه‌ی

کهلتورو له ناو بردنی کهله تیکۆشه رانی گه له کهمان ، که له ره گه وه میلیله تیک وه کورد پریشه کینش بکات .. تا به و پیلانه ژه هراویه ی خۆی بکات ..!

کتیسی بیره وه ری ۲۵ پۆزی زیندانی یه کی کورد ، به شنیویه ک ناماژهی پنی کردوه تاکو نه و گه لانه ی داوای پینشیل نه کردنی مافی مروف ده کهن ، ویزای نه و هه موو مه رگه ساته تراژیدیایه ی به سه ر کوردا هیناویتی . کاکي نووسه ر ، نه م ۲۵ پۆزه ی مروفنکی کوردی شوپشگنیری ناویته ی کاره ساته شوپشگنیه کانی به عس ده کات و به مه ش ، پووی دزیوی نه و پزیمه زیاته ر ناشکرا ده کات .

نووسه ر به بیري تیزی به پنی نه وه ی خۆی مروفنکی کورد په روه ره ، بوداوه کانی هیناوه ته سه ر نه وه ی ، زیره کانه و به هۆی نه و نه زمونه شوپشگنیرییه ی خۆیه وه واقیعی که مان پیشان نه دات ، که پراوپره له ههستی نه ته وایه تی و تاکه رینگا چاره شی بو پزگار بوونی کورد و عه ره ب و که مینه نه ته وایه کان ته نها گرتنه به ری شوپش و به رخۆدانه و له زمانی پاله وانی نه و نووسینه ی وه ، فیری خۆپاگری و گیان بازی مروفی کورد ده کات ، که وه ک که سایه تیه کی به هیز له نازارو نه شکه نجه دان دا نه ک جه لاده کانی به عس نه توانن بو تاکه ساتیک چی به سوود له و مروفه خۆنه ویستیانه ی که گیانیان پینشکه ش کردوه به کورد و کوردستان وه رگرن ، به پینچه وانه وه (مردن) و شهید بوون ده که نه به رده بازی پزگاری و سه ره به خۆی یه کجاره کی کوردستان .

نه مه وانه یه کی شوپشگنیری یه بو هه موو کوردیکی دلنسۆز ، که پاراستنی کورد و کوردستان نامانجی سه ره کی بیته .. نه مه نه و خسه له ته شوپشگنیرییه که تاکوردیک هه بن . مه حاله دیکتا تۆره که ی به غدا بتوانی شوپش له له شوپشگنیران به لا پنی دا به ری ..

هر بۆره برای نووسهري ئەم کتێبه . قاره مانیکي نیوزیندانی
بۆته خسهلتهی نووسینه که ی که رووداوینکی میژوویی راسته قینهی
له که مانه ، که سایه تیه کی لیها تووی نه بهزو خوڤاگری نه ته وهی کورده و
شانیش پینشمه رگه یه کی گیان له سه ر ده ستو و ململانی له گه ل مه رگ دا
کات و بی پسانه وه و به رده وام له کارو چالاکی له سه ر لووتکه ی چیا
مه رکه شه کانی کورده ستانه وه ، دهنگی نازادی هه ر به رزو پیروزی خاك و
شتمانی کورستان (به تیزی نه ته وه یی کورد) به شه کاوه یی پاگرتووه ،
ئه مه ش به لگه نه و یستیکي تری ئەم قاره مانه بووه له دوا ی زیندانی
شی یه کانی به عس دا .

وسه ر له زمانی قاره مانی نیو زیندانه وه په رده له سه ر نه و شیوازی
ژمنکارانه ی به عسی یه کانی صدامی خوین ریژ لا ددات و دپنده یی و
شکه نجه و له سیناره دانی پۆله کانی کورد له دادگایه کی بی دادا به دنیای
وه وه و دهره وه ناشکرا ده کات .

ژکاری نه و دپنده ییه ی پژیی به عس به رامبه ر کورد ، هه ر نه وه بووه که ته نها
وردن ، نه و نه شکه نجه دان و شیوازه نامرۆفانه ی به عسی ش به رامبه ر به
ژله کانی کورد له زینداندان ته نها نه وه یه که دان بنیت به کاریکی سیاسی ،
اوه کو له پزگی چه ند که سینکه وه تاله داوه کانی ریکه خستنی ناوشاری
بوپشی کورد ناشکرا بکری ..

ه له راستی دا قاره مانی کتێبه که ی برای نووسه ر نه ک هه ر هیچی نه درکاند
، لکو چۆکی به دوژمن دادا .. وه له هه مان کاتدا له ژیر فشارینکی به دهر له
روف و مرۆفایه تی هه ندیک شت پزک ده خه ن تاوه کو که سه زیندانی یه که
چیته ژیر نه و فشاره وه نه مه ش وه که به هانه یه کی به عسی یه کانه ، تاوه کو
یندانی یه خوڤاگره کان بکوژن و له ناویان به رن . دواتریش تا به رژه وه ندی
هه م پزیمه له ناوچه که دا هه بوو هه رچی بکردایه بۆیان داده پۆشی له پیناوی

لیترێ نەوت ، هەر بۆیە ئەو نەسڵمێنەوهی پڕۆژم و دارو دەستەوخوێن پڕۆژەکی بەغدا ، پۆژ لە داوی پۆژکارەساتی جەرگ بپ و کرداری نامرۆقنەبی عەرەبە بەعسی یەکان لە عێراقدا بەسەر نەتەوهی کورد ، زیاتر زەمینی جێ بەجێکردنی پیلانەکانی دەهاته دی .. وەك بئ سەر شوێن کردنی هەشت هەزار بارزانی و ئەنقال کردنی (١٨٢) هەزار مرۆفی کورد بە کوپو کچ و منال و ژن و پیاو وە بئ سەر شوێن کردنیان هەر بە زیندویتی و زیندە بە چالکردنی ئەنقال بەدناوێکی پڕۆژم ناوچەکانی گەرمیان ، قەرەداغ و کیمیاباران کردنی شارێکی وەك هەلەبجە بە درەخت و بەروبووم و ناژەل و مرۆفەکانیەوه شەهید کردنی شارێ لە ١٦/٣/١٩٨٨ ، پەردەیی تاوانکاری بئ نابووی پڕۆژی بەعسی عەرەبی عێراقی ناشکرا کرد .

پاشان کیمیابارانی هەموو ناوچەکانی هەرمی کوردستان بە تازەترین چەکی کۆکوژ و بە کارهێنانی قەدەغەترین چەك لە جیهان دا وەك گازی خەردەل و سیانیدو کیمیای ، بکا بەسەر گەلیک دا کەلە عێراقدا دەژین .. ئەم کردارە ئەو پەڕی سوکایەتی کردنی ئەم پڕۆژمە لەبەردەم پای گشتی جیهانی د دەخاتە پوو هەر

تەنها لەبەر ئەوهی کوردن و داوای مافی خۆی دەکات ؟

هەرچەندە پڕۆژی بەعس و صدامی جەلاد ئەم کارە نامرۆقنەبی ئەنجام د بەلام چەند وولاتیکی تریش تۆمەتبارن بەوهی کە چەکی کیمیای ، جەرسۆمی و خەردەل و سیانیدیان پێداوێ بۆ خاتری نەوت .. خۆیان بە دەنگ کرد لە ناست ئەو هەموو تاوانانەیی کە پڕۆژی عێراق پێی هەستا دژ ؛ نەتەوهی کوردی ماف زەوتکراو خاک داگیرکراو .. بەلام دۆسیەیی تاوانەکانم جینۆساید و تاوانباری جەنگی عێراق - ئێران و داگیرکردنی دەولەتی کۆئە بەوه کۆتایی نایەت گەمارۆی نابووری بۆ شەمەك و کالای مەدەنی لایجێ

به‌لکو نه‌مرۆ بێت یاسبه‌ی چاره‌نووسی له‌ ته‌واوی دیکتاتۆره‌کانی تری جیهان که‌متر نابێ؟!

به‌لام نه‌وه‌ی مایه‌ی تی‌رامانه . نه‌وه‌موو تاوانه‌ی دژ به‌گه‌له‌که‌مان و به‌ زۆر شه‌ر فرۆشتنی به‌ کۆماری ئیسلامی ئێران و داگیرکردنی کۆیت و قه‌تل و عامی خه‌لکی به‌ش مه‌ینه‌ت و سته‌م دیدیه‌ی گه‌له‌که‌مان و نه‌نفال و کیماباران کردن به‌به‌رچاوی وولاتانی ئیسلامی وجیهانی عه‌ره‌بی و بیانی‌یه‌وه‌ نه‌نجام دا ، به‌ مه‌رجی هه‌یچان فرمیسکن تیمساح ئاساشیان له‌و ده‌مه‌دا بۆ کورد نه‌پرشت ، وه‌ هه‌یچ وێژدانیکیش بۆ تا که‌ ساتن نه‌بزوو به‌ ژێر لیوانیشه‌وه‌ باسیان لیۆه‌ نه‌کرد ته‌نانه‌ت بیروباوه‌ره‌ سۆسیالستی زانستی و سۆسیالستی دیموکرات و لایه‌نه‌ دیموکرات خوازه‌کان به‌ ده‌نگ کێشه‌ی به‌ نه‌نفال کردن و کیمابارانی کوردانه‌وه‌ نه‌هاتن ..!؟

ئه‌م کتێبه‌ش که‌ برای به‌رێز کاک سید قادر جه‌باری دایرپشته‌وه‌ پوداویکی واقع بینانه‌یه . ده‌ست خۆشی ئی ده‌که‌م به‌ هیوای ئه‌وه‌م نمونه‌ی ئه‌م جوۆه‌ دیکۆمینتانه‌ هه‌ر له‌ به‌ره‌ودابن .

هه‌ر بژیت .

برات

زه‌رده‌شت هورمێزار

پیشه‌کی - ووتیه‌ی نووسه‌ر

خوێنه‌ری به‌رێز . پێم خۆشه‌ له‌ ڕنگای ئه‌م په‌رتوکه‌وه‌ پێتان ده‌گه‌م . وه‌ نووسینی ئه‌م په‌رتوکه‌ش پوداویکی میژوویی‌یه ، به‌ شیوه‌یه‌کی واقیبه‌ بینانه‌وه‌ هه‌ولم داوه‌ پوداوه‌کان وه‌ک خۆی بنوسم ، پوداوی که‌له‌می‌ردیکه‌ گیان له‌سه‌ر ده‌ست و پێشه‌مه‌رگه‌ی به‌ وه‌فای کورد و کوردستانه ، که‌ ده‌رباره‌ی زیندان کردن و نه‌شه‌که‌نجه‌دانی ئه‌و می‌رخاسه‌ی کورده‌ که‌ به‌

ماوهى ۲۵ پۈژ لە زىندانى يەكانى پۈژىمى بەعسە يەكانى عىراقدا ئەشكەنجە دراوه !

گىپرانە وەى سەرگوزشتەى پۇلە يەكى بە وەفای كورد ، گىپرانە وە و مېژووى ھەموو شۆپشگىپرىيەكى كوردە كە لە ژۇر ئازارو ئەشكەنجەى بەعسى يەكان دا بویرانە و بىن سەلمىنە وە لە جەورو ستمەى ئەو دېندە بىن وینانە خۇپاگر و ژیرانە توانیویانە پزگار بىن ، یا گىيانى خۇيان بەخت بکەن بە كوردو كوردستان .

ئەم مېرخاسە و خۇپاگرەش ، ژیرانە و بە ھەلوئىست لە كاتى ئەشكەنجەدانى دا ، پقى پىرۆزى ، ئەستورتر دەبىن و بۇ تەنيا وشە يەك ئەو پۈژمە فاشستەى بەعس نەتوانن سوودى ئى وەر بگرن ، بە ئكو بە پىنچە وانە و دەتوانى گىيانى خۇى و نەينى يەكانى شۆپش پزگار بكات و بپارىزى و چۆك بە دوژمنى خوین خۇرو داگىركەرى كوردستان دابدات بۇ جارنىكى دى بيسەلمىنىت كە داپلۆسین و گرتن و ھەلواسین و ئازار و ئەشكەنجە و كوشتنى بەكۆمەل نابیئە ھۆى چۆك دادانى پۇلەكانى نەتە وەكەمان و وەگىيانى خۇپاگرى و بەرنگار بوونە وەى نەتە وە يەكى زۆلم لىكرا و چەوسا وە كز ناكات ، بگرە گېو گلپەى ناگرى شۆپش و شۆپشگىپران زیاتر و زیاتر دەبىت و دەنگى ئازادى خوازانەى نەتە وەى كورد ، گوئى داگىركەرانى كوردستان كەپ دەكات و سەرکەوتنى يەكجارەكى بۇ گەلەكەمان بیئە دى ... چەمكىكى ترى ئەم پەرتووگە دەبیئە فاكتەرنكى گرنگ بۇ ھەئەلمالىنى ئەو زۆلم و زۆردارىيەى كە پۈژىمى بەعسى عەرەبى لە عىراقدا دژ بە مافەكانى مروف و ئازادى پادەربېرس و مافى پەواى خەلكى كوردستان بە كارى دەھىنن ئەم پۈژمە پۇژانە بە دېندانەترین شىوہ پەلامارى پۇلەكانى كوردى داوہ ، ھەر لە پىر و لاوژن و مندال دەستى نەپاراستووہ و بەردەوامىشە لەسەر ئەو سىياسەتە فاشستى يەى .

بووداوه‌کائی ئەم پەرتووکه باس لە جۆری ئەشکه‌نجه‌دانی ساڵه‌کائی ١٩٧٧ ده‌کات که‌چەند بە در‌دانه‌ترین شینوازی ئەشکه‌نجه‌دان که‌وتووتە گیانی پۆله‌کائی نەتەوه‌که‌مان و بئێ بە‌زییانه‌ مامەله‌ی له‌گەڵ تاکه‌کائی نەتەوه‌ی کوردا ده‌کات ، بە‌مه‌به‌ستی بنه‌برکردن و سه‌پینه‌وه‌ی کلتور و فره‌ه‌نگی نەتەوه‌یی کوردستان و به‌ زۆر به‌ عه‌ره‌ب کردنی به‌عسیانه‌ی به‌رامبه‌ر گه‌لێک که‌له‌سه‌ر خاکی زێدی باب و باپیرانی خۆیان له‌ نیشتمانی خۆیان دا ده‌ژین که‌ پێی ده‌وتری ((کوردستان)) .

وه‌ی له‌ به‌رانبه‌ر به‌ کاره‌ینانی ده‌زگا سه‌رکوت که‌ره‌کائی پ‌ژنمی به‌عسی عه‌ره‌بی له‌ عێراقدا تاده‌هات و‌ره‌ی پۆلانی شوپ‌شگێرانی کورد چ له‌ زیندان دا بئێ چ له‌مه‌تریزی پێشمه‌رگایه‌تی دا مه‌کۆم تر ده‌بوو . هه‌ر چه‌نده‌ پێ به‌ پێ گه‌شه‌کردنی ته‌کنه‌لۆژیای سه‌ریازی پ‌ژنم و ته‌رخان کردنی بودجه‌ی عێراقی بۆ کردنه‌وه‌ی (تصنیع العسکری) به‌ کار ده‌ینا و به‌مه‌به‌ستی مل که‌چ بوونی نەتەوه‌یه‌کی وه‌کو (کورد) .

ته‌کنه‌لۆجیای ئەشکه‌نجه‌ و دام و ده‌زگای سیخوپی و ئازاردان و کوشتو ب‌ر ، پ‌ژنمی داگیرکه‌ری عه‌ره‌بی به‌عسی عێراقی له‌ پ‌نگای وولاتانی دژ به‌ مرق‌فایه‌تی ، تا ده‌هات په‌فتاری فاشیزمانه‌ی کردبووه‌ تاکه‌ ئامیژێک بۆ نه‌مانی شوپ‌شی کوردو شوپ‌شگێرانی کوردستان ، ئەم پ‌ژنمه‌ وه‌ک ئەوه‌ی هه‌ولێ باشکردنی ژبانی گه‌لانی عێراقی بدایه‌ و پ‌نگای وتوێژی ئازادانه‌ و فه‌زایه‌کی دیموکراتی له‌ عێراقدا پراکتیزه‌ بکرایه‌ ، به‌لام تاکه‌ پ‌نگای پ‌ژنمی به‌عسی عه‌ره‌بی له‌ عێراقدا ، له‌سه‌ر سیاسه‌تیکی پیلانی گلاوی داده‌پشت ، ئەم جاره‌یان به‌ ته‌کنیکی سه‌ریازی نوێ وه‌ پیاوه‌ی ئەو به‌رنامه‌ دژ به‌ مرق‌فایه‌تیان گرتبووه‌ به‌رو شینوازی تازه‌ی ئەشکه‌نجه‌دانی کردبووه‌ گه‌واهی فاشیستانه‌ی .. دژبه‌ گه‌لانی شوپ‌شگێری عێراق به‌ گشتی و نەتەوه‌ی کورد به‌ تایبه‌تی .. (پ‌ژنمی داگیرکه‌ری سه‌دامی) ، له‌ به‌واری په‌یوه‌ندیه‌

دەرکی یه کانی دا ، هه موو ووزهو توانی خستۆته گه پ ، له پیناو نمایش کردنی دهسه لاته لهرزۆکه که ی تاوه کو هه لمه تینکی به ناو دیبلۆماسیانه ی سیستمی پزۆم و دهسته و تاقمه که ی ، به پاساو بهینینه وه ، به پینچه وانه ی نه م هه لمه ته دهره کی یه ی پیاوانی پزۆمی به عس فۆرمه له کردنی بهرنامه یه ک بوو نه ک هه ر له ناوخۆو عیراقدانیه توانی هیچ شیکارو پاساوێک بهیننه وه بۆ کۆمه لگای نیو دهولته ی و مافی جیهان ، به لکۆ هه موو شیوازنیکی نه شکه نه جدان و گرتن و راوه دوونان و پیاده کردنی سیاسه تی (ته رحیل ، ته عریب ، ته هجیر) و سه رنگوم کردنی پۆله کانی گه له که مان و کرده وه ی جینۆساید و شه پنگیزی بۆ وولاتانی دراوسێی خۆی و وولاتانی بریار به دهست ناشرکا بوو له پنگای میدیاکانی جیهانه وه .. که به چ شیوازنیکی هیچ حسابی بۆ نه ته وه ی کورد نه کردوه وه ئه وه ی له توانیدا بووی ، درنغی نه کردوه .. به نویترین ته کنه لۆژیای سه ربازی نیشتمانی کوردستانی کردبۆه سوتماک و له زیندانی یه کانی (ئه بوغرئب ، کۆشکی نیهانی) (قصر نیهانی)) و کوشتارگه ی قه سابخانه ی موصل و هه یه ی کهرکوک و نوگره سه لمان و دهشتی عه رعه س که ئیستاش سیخناخی کردوه وه به کورده شوپشگێره کان و که مینه نه ته وایه تی یه کان له عیراقدانیه ته نه اش تاوانی پۆله کانی نه ته وه ی کوردمان ، سووریون بووه له به دیهینانی مافه په واکانی گه ی کوردستان له عیراقینکی دیموکراتی فره حزبی په رله مانی یه کگرتوودا .

که مافینکی نیشتمانی نه ته وه یی گه لینکی چه وساره و زۆم لیکراو بووه ، بۆ شیکاری ئه م به لگه نه ویسته ش ته نها تاوانی ئه و پۆلانه ی کورد هه ر ئه وه بووه که کوردن به کوردی ده ژین و ده مرن و داوای مافی چاره نووسی خۆیان ده کن ، ئه م سیاسه ته هسترییانه ی به دپنده ترین پزۆمی به عسی عه ره بی له عیراقدانیه زۆرو داپلۆسین رووبه پرووی نه ته وه ی کوردی کردبۆه .. پزۆمی به عسی عه ره بی عیراق هه میشه و به رده وام له بۆسه دا بووه ، که شوپشی

هتهوهی کوردستان سهرکوت بکات و دواتر زیاتر و زیاتر ((هه‌میشه له
بیانی نه‌گریسی خۆی نه‌کهوت ، به‌واتا شه‌پنکی خۆیناوی دژ به‌گه‌که‌مان
ساله‌های ساله درێژهی پێداوه)) .

چه‌ندین فاکتەر هه‌یه که پێئمی به‌عسی عه‌ره‌بی له‌ عێراق هه‌ولی بۆ داوه :
/بپروا نه‌بوونی پێئم به‌ پرۆسه‌ی دیموکراتی له‌ عێراقینکی فیدران و
یه‌کگرتوودا .

ب/ پێئمی به‌عسی سه‌دامی هه‌یج کات بپروایان به‌و چه‌مکه‌ عه‌قلانیه‌ نه‌بووه که
هاولاتیان و لایه‌نه‌ سیاسه‌یه‌کانی و کوردستان و عێراق جارێ هه‌لبژاردنیک
گشتی بدات .. ئەمه‌ش ده‌گه‌پێته‌وه بۆ په‌یڕه‌و کردنی سیستیمیک شۆقینی
که‌ تنه‌ها حزبی به‌عسی عه‌ره‌بی سه‌دامی په‌په‌ره‌وی ده‌سه‌لاتی عێراقی
له‌ده‌ست ده‌ر نه‌چووه ، بۆ شیکارو سه‌لماندنی ئەو راستی به‌لگه‌ نه‌ویسته
، ئەوه‌ی به‌ کوردی کوردستانی عێراقی کردووه ، به‌سه‌دان په‌رتووک ته‌واو
نابی ، ئەو به‌سه‌ره‌ات و زیندانیه‌ی پالنه‌وانی راسته‌قینه‌ی کوردستان
مشتیکه‌ له‌ خه‌رواریک .. ئەوه‌ی جینگای سه‌رنج و تێپه‌رامانه‌ به‌ درێژایی میژوی
به‌ زۆر خۆسه‌پاندنی سه‌دامی دیکتاتۆر ، بۆته‌نیا چرکه‌یه‌ک و یژدانی
نامرۆفانه‌ی نه‌بزووه‌ بۆ بونیادی عێراقینکی دیموکرات و فره‌ حزبی و
په‌رله‌مانی . که‌ گه‌لانی عێراقی دووچارێ دۆزه‌خێک کرد ، که‌ ئەمه‌ش
نیشانه‌ی شه‌ه‌نگیزی و له‌ خۆبایبوونی بوونی ئەو پێئمه‌ ده‌سه‌لمینن
که‌ بونیادی ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی شۆقینستانه‌ی گه‌واه
په‌فتاره‌کانی ئەو سیستمه‌ تۆلیتارستی به‌ پشت‌ راست ده‌کاته‌وه هه‌ر ئەم
شینوازه‌ دێردانه‌ی سه‌دامی خۆین پێژ بوو که‌ سالانی دواتر و زیاتر و زیاتر
(هه‌میشه‌ سوپا به‌زیوه‌گه‌ی وه‌ک ئالیه‌تیک به‌ دێردانه‌ ترین شینوازی نا‌مرۆفانه‌
هه‌میشه‌ له‌ بۆسه‌دا بوون له‌ بۆ کورد ... وه‌ ده‌ستی کرد به‌ کاری چه‌په‌لانه‌و
بێ ئابوو به‌رانه‌و به‌ کۆمه‌ل کوشتن و ئەشکه‌نجه‌دان خسته‌پوو !به‌به‌رچاری

ھەموو جیھانەووە وە بە ناگاداری ئەو حکومەتانە کە دەیانەوێت مافی مرۆف پراکتیزە بکری وە بە ناگاداری ھەموو حکومەتەکانی جیھان ، ھەر بە کۆمەل کوشتنی ھەر لە زیندانەکان و بە کۆمەل کوشتنی خوێندکارە لاوەکانە کە بە درێژی لە ژێر فشاری نامرۆفانە بەعسی عەرەبی لە عێراقدا ، سادەترین مافیان پێ پەوا نەبیینی وە کردەوێ دژە مرۆفانە پێژی بەعسی لە عێراقدا یەکیک بوە لە کردەوێ دەزگا داپلۆسینەرەکانی ، بۆ مەرامی خۆشی فشاری نابووری ، سیاسی (پەرۆردەیی) کۆمەلایەتی و ... ھتد .

لێرەو ھەموو سات و پۆزگارێک لە جیاتی زمانی دایەلۆگ و کۆتایی ھێنان بە کێشەکانی ناوہوێ عێراق و کوردستان ، ھەرچی شیوازێک دژ بە مرۆف و مرۆفایەتی نەتەوێ کورد کردبێتی درێفی نەکردە ، ھەر لە سێدارەدانی تیکۆشەرانێ پوناکبیرو سیاسیەکانی گەلەکەمان ، لە جیاتی ئازادی و پینکەوہ ژمانی ھەردوو گەلی کوردو عەرەب لە عێراقدا بە شیوازێکی تۆقینەرانە سیاسەتە شۆقینیەکانی درێژە پێ دەدات .. مەبەست لەم پەیرەو کردنی سیاسەتەشی وێرایی چەوسانەوێ نەتەوایەتی دژ بە گەلی کورد و ھیزە ناشتی خوازو نیشتمان پەرۆرەکانی نەتەوہکەمان درێفی نەکردەو دەستی نەپاراستوہ بەردەوامیش ھەولی داوہ بۆ سپرینەوێ کەلتور و فەرھەنگ و دابو نەریتی نەتەوایەتی کورد ، تەنانەت لە زۆر جینگادا کە لە ژێر دەسەلاتی سیستمی شۆقینی بەعسی عەرەبی عێراقی دان کە تاوہکو ئیستا کەش پێگەئێ ھەوێ نەداوہ خەلکی ئەوناو چەنازادنەکراوانەئێ کوردستان بە زمانی زگماکی نەتەوہکەئێ خۆئێ ناخافت بکات ، کە ئەم بێرگەئێ مافی سەرتایی ھەموو نەتەوہو گەل و مرۆقیکە ، ئەو بەرنامە دژە مرۆفایەتیئێ دەسەلاتدارانی بەعس بە شیوہئێکی درێندانە دەبیرئێ و ساڵ لە داوی سالیئێ ئەم پێژمەئێ کە دەسەلاتی بە زۆر سەپینراوی بە سەرگەلانر عێراقدا گرتوہ ، پۆژ لە داوی پۆژ بەرہو خراپترین شیوازی شۆقینیانەئێ

تۆتە بەر ، ئارمانچیش لەو سیاسەتەى بەعسى عەرەبى لە عىراق دا لە
 مەپنتىكى دوژمن كارانه بەكار دەهينترىت ، بە تايبەت خەلكى ناوچەكانى
 برميان و كەركوك و خانەقەين و شەنگارو ئەو شوپانەى دى كە تا هەنوگەش
 ە هەزارەى سىنەمى مێژوودا لە ژنر چەنگالى بەعسى فاشى عىراقدا
 ،ئالینن ، وەلى چەندین دىكۆمىنت و بەنگە نامەرە شىوازی مامەلەو
 پلۆسین و بەعس دژ بەنەتەرەكەمان بە بەنگەرە بوونى هەيە ، بەلام
 ەيوەندى بەم باس و نوسینەرە نىيە بوێە نەم تەوانى باسى لى بکەم وەك
 ،ئفال کردنى سەدو هەشتاو دوو هەزار كەس لە ژن و مەنأل و پىرو گەنج كە
 ە برىارىكى قەرەقوشانە سەرنگوميان بكات و تا ئەمڕۆكەش هەيچ
 سۆرخىكيان نىيە و گەلانى بالادەستيش لەم تاوانە گەرەيە خۆيان بن
 ەنگ کردووە هەرەها بن سەر شوپن کردنى هەشت هەزار مەزوف لە
 اوچەكانى بەرزان ، دواتر بە درپندانە ترين کردەوى وەحشى گەرى ، ئەم
 ژنەمە لە بەروارى ۱۶/۳/۱۹۸۸دا بە قەدەرە ترين چەك كەلە ياساى نىو
 ەتەرەيدا قەدەرەكەرەو بە گازی خەردەل و سىيانید و كىماوى بە هەزاران لە
 ۆلەكانى شارى هەلەبجەى شەهید لە چەند خولەكىك دا كىماوى بكات و بەم
 ێردەوەرەش پێژمى بەعس لە عىراقدا هەلەبجەى شارى شاعىران و نووسەران
 . مەلەبەندى پۆشنىبرى ، بە مەزوف و دارو بالندەو گىان لەبەرەنەرە بەگازی
 خەردەل و سىيانید بخنكىتىن . ئەم پێژمە هەر لە سەر تايى خۆسە پاندنى
 ەسەر گەلانى عىراقدا هیندە تاوانى دژ بە گەلى كورد و پۆلەكانى گەلانى
 مىراق کردووە ، كە هەيچ پاساوىك نىيە بۆ پارىزگارى كردن لە خۆى ا
 پێژمىك دەستى خۆپناوى گىر بكات لە گەل و نەتەرەكەمان ، ئىدى پاساوى بۆ
 پێژمىكى داپلۆسینەرى وا نەك هەر شىاوى ئەو نىيە لە لاين چەند
 ىولاتىكى گەرەووە بەپىلنەرە پێژمىك دەستى پەر لە تاوانى گىر بكات و
 بتوانى زياتر لە چوار هەزارو پىنج سەد گوند بە گوندى كوردستان بكاتە

سوتماك نەبىن گەلانى عىراق بە كوردو ەەرەبە شۇرۇشكىگرەكان و كەمە نەتەوايەتىيەكان ، چۆن مەنەئەيان لادروست دەبى ؟ .. ئەو جگە لە شىئەوى بە كارھىننەنى بە كۆمەل كوزى و شەپى بە زۆر سەپىنزاوى دژبە گەلى كوردستان و سىرپىنەوى نەتەوويەكى وەك كورد لەسەر خاك و نىشتەمانى كوردستاندا و بنەبىر كوردنەيان ، تەنبا لەبەر ئەووى سالاھەى سالاھە نەتەوويەكەمان دەيەوئى مافى پەواى چىنگ كەوئى لە جىياتى زەمانى دانوستان و ناشتى و پىنكەو زىانى گەلى كوردو ەەرەب و كەمە نەتەوايەتىيەكان ، پزىمى بەعسى ەەرەبى لە عىراقدا ، سىياسەتى (ئاپارتايدى Apantaid) يان بەكارھىناو و بىن كوردانە مافى مروز و بەندەكانى جاپى گەردوونى مافى مروز و وولاتانى ناشتى پارىزبەلەى مەسەلە پەواكانى گەلەكەماندا پىشتىوانىك دروست بگات چونكە پزىمى عىراق بەھەموو شىئوزىكى دىرندانە كەوتوتە لەناو بردنى پۇلەكانى گەلەكەمان و ھىچ دەروازەيەكى بە جىن نەھىشتوتەو كە نەتەوويەكەمان رىنگاى تىرى شۇرۇش و قوربانى دان بگرنەبەر ئەم رىنگەيەش تەنبا بۇ بەرگرى كردن بوو لە بوون و كىيانى سىياسى گەلى كورد لە كوردستانى عىراق دا كە دژ بەو سىياسەتە شۇقۇنسىتەنەى پزىمى عىراق بوەستەنەو ؟ بە پىنچەوانەى ەقلى سەردەم ، پزىم كوردستانى ھەمىشە و بەردەوام بە درىزايى سال كوردتە جىگەى تاقى كردنەووى چەكە كۆكوزۇ چەكە بالىستى و چەكى كىمىياوىيەكانى ..

كورد واتەنى : شەلم كۆنرەم ناپاريزم . ئەمە پەندىكى دىرىنى كوردەوارىر گەرميانىيە بەواتا ، پزىمى بەعسى فاشتى عىراق بۇ تاكە خولەكىك دەستە لە گەلەكەمان نەپاراستەو و بە ناشكرا درىغى لە سىياسەتى (تەعريب تەرحىل ، تەھجىر ، تەبەئىس)ى دژ بە كوردان نەكردووە و كۆلىشى لە سىياسەتە پەگەز پەرىستانەيەى خۆى نەھىناو و بەبەردەوامى پەيپەو :

سیاسه‌تیکی داپلۆسینه‌ر ده‌کات ، بن گویدانه برگه‌و یاسا‌کانی نیو ده‌وله‌تی

خوینه‌ری به‌ریز ..

لیروه به‌وانه‌و گوئی بیستی نه‌و کرداره چه‌په‌ل و نا‌په‌وایانه‌ی پژی‌می به‌عس به‌که چون له سه‌ده‌ی نوئی جیهانیدا پژی‌میک به‌هۆی دارو ده‌ست و تاقمه خوین مره‌که‌ی ، ته‌واوی گه‌لانی عی‌راق تا هه‌نوکه‌ش به‌رده‌وام له گرتنه‌به‌ری نه‌و سیاسه‌ته‌ی ، سیاسه‌تیک که له هه‌زاره‌ی سیهه‌می میژوودا چه‌ند دیکتاتوریک‌وه‌ک خوین مرئی گه‌لانی عی‌راق (سه‌دامی جه‌لاد) درێژه به‌په‌فتاره درێه مرو‌فایه‌تیه‌کانی خوئی بدات ، له پیناوی مانه‌وه‌ی له‌سه‌ر کورسی ده‌سه‌لاتی دیکتاتوریه‌ت ، له به‌رامبه‌ر خویندکارو خویندنگا‌کان نه‌نجامی ده‌دات ، نیتر بن گویدانه نه‌وه خویندکاره‌(مئ) بئ یا (نین) بی‌ت یا (لاو) بئ ؟!

له ۱۲سالانه‌وه تا ۱۴سال به‌ر هیرشی درندانه‌ی پیاوانی پژی‌می به‌عس بوونه‌ته‌وه .

به واتا هیچ پیوه‌ریک نی‌یه له‌لای پژی‌می به‌عسی عی‌راق، به‌لکو پیوه‌ری نه‌م پژی‌مه سیخناخ کردنی ژوره‌کانی زیندانه به‌هه‌موو شینوازیکی نه‌شکه‌نجه‌دان پرکردوه ؟!

فاشیه‌تی نه‌و پژی‌مه خوئی له‌وه‌دا به‌رجه‌سته‌کردوه ، که هه‌مووشت بۆ خوئی په‌وايه باله‌ژیر هه‌ر ناویکیش دا بی‌ت ؟!

وه گوپینی پگه‌زی کورد به‌زۆرو به‌عه‌رب کردنی ده‌گه‌ریتسه‌وه بۆ سیاسه‌تیک شۆفینستی پژی‌م که (ته‌رحیل ، ته‌عرب ، ته‌هجیر ، ته‌بعیس) له که‌رکوک و جینگا‌کانی دیکه‌ی ژیر ده‌سه‌لاتی پژی‌م به‌به‌رچاوی حکومه‌ته‌کانی جیهانه‌وه و کردنه‌وه‌ی چه‌ند گه‌په‌کن له شاری دیرینی کوردان (که‌رکوک) بۆ نیشه‌ته‌جن کردنی عه‌رب .!! تاوه‌کو میژووی نه‌و شاره‌ کوردانه‌ی که

ماونتهوه ، به درئیزی دواي پاپه‌پرين وپيش پاپه‌پرين بگاته شارئکی به زور به‌عهرب کراو .

له به‌رامبه‌ر ئه‌و سياسته‌ده‌ دژه‌ مروؤفياينه‌ی پژئيم ، کورد پشت نه‌ستوو به‌ جه‌ماوه‌ی شوپشگنپری گه‌له‌که‌مان به‌ دپدانه‌ترین شپوه‌ مامه‌له‌ی له‌ته‌ک دا کراوه‌ به‌لام پشوو‌ی شوپشگنپراوه‌ ووزه‌ توانای نه‌پساوه‌ی پۆله‌کانی گه‌له‌که‌مان ، گه‌واهی ئه‌و راستی‌یه‌ به‌لگه‌نه‌ویسته‌یه‌ که‌ نه‌ک هه‌ر چوک دانادات نه‌ته‌وه‌ی کورد ، به‌لکو‌ پقی پیرۆزی زیاتر نه‌ستوو‌تر ده‌بن ، ئیتر له‌ زیندانی فاشیه‌کانی به‌عس دا بن یا له‌به‌رده‌م په‌تی سیداره‌ زیاتر و زیاتر بیری پۆله‌کانی گه‌له‌که‌مان فراوانتر ده‌بن ، ئه‌مه‌ جگه‌ له‌وه‌ی که‌ گه‌له‌که‌مان ((گه‌لی کوردستان)) له‌ته‌ک ئه‌و سياسته‌ده‌ داپلۆسینه‌ره‌ی به‌عس دا به‌ واقیعی سه‌لماندویه‌تی بۆ دۆستانی و‌دوژمنانی له‌ده‌ره‌وه‌ و ناوه‌وه‌ ، که‌ کورد هه‌میشه‌ ئازادی خوازه‌ و‌خه‌باتیشی درنژه‌ پنداوه‌ تاوه‌کو‌ له‌ ینگای ناشتی‌یه‌وه‌ چاره‌سه‌ری کیشه‌ په‌واکانی خوینی پښ بکات و له‌ پرنسپیی نه‌ته‌وه‌که‌مان دا چه‌مکی ناشتی و دیموکراتی و پینکه‌وه‌ ژبانی گه‌لانی عیراق به‌ ینگای و‌تووێژ‌باشترین پښگا بۆ عیراقینکی دیموکراتی فره‌ حزبی په‌رله‌مانی له‌ سه‌ر سیسته‌می فیدرالی ، هه‌ر له‌م پیناوه‌شدا چه‌ندین دۆژمنی سه‌رسه‌ختی گه‌لی کوردستان ، له‌بری ئه‌وه‌ی زمانی و‌تووێژ و پښگا چاره‌ی ناشتیانه‌ بگرنه‌به‌ر ، به‌ پینچه‌وانه‌وه‌ پژئیمی به‌عس و ده‌سه‌لاتدارانی خوین مژی گه‌لانی عیراق ، هه‌رده‌م هه‌ولی ئه‌وه‌یان داوه‌ که‌ چه‌مکی ناشتی خوازانه‌ی گه‌له‌که‌مان سه‌رنه‌گرنه‌ت و دوا جار به‌ ناگرو ناسن و گرتن و هه‌لواسین و توقاندن و‌لامی داخوازه‌ په‌واکانی گه‌له‌که‌مانیان داوه‌ته‌وه‌ و نه‌یانه‌نیشتوه‌ دانوستانه‌کان بگاته نامانجی کو‌تایی .

پاشان به‌رده‌وام له‌هه‌ولی سه‌رینه‌وه‌ی کلتوو فره‌هنگ و شپواندنی جوگرافیای سیاسی کوردستانیان داوه‌ به‌ جوژه‌ها چه‌کی پینشکه‌وتوو‌ی

دەم و تەکنەلۆژیای سەربازى پەلامارو ھێرشى دێندانەیان بەرپا کردوو ،
دژی گەلى كورد .. دەرنەنجام شەپو كوشتاریان درێژە پێداوه وه
هەكەشمان بۆ تاكە ساتىك سازشى نەكردوو ه بەرامبەر دۆژمن و گىانی
هنگاریان و وری پۆلانیان بۆتە بوركانىك و داستانى نەبەردیان تۆمار
دوو .

اوای لێبوردن لە خوێنەران دەكەم بۆ دواكەوتنى بە چاپ گەیاندى ئەم
رتووكەم چونكە هەر لەو سەردەمەوه كە ئەو جوامێرو مێرخاسەى
نەوهكەم لە گەلدابوو نوسیوهتەوه . بەلام ئەبى ئەو راستى بەش بە
بێنەرانى ئازىز بلىم ، كەبەھۆى ژىانى پێشمەرگایەتى وپاشان ناجىگىر
ونى خۆم و پاكە پاكەى خۆم لە دەست دۆژمنانى داگىر كەر ، نەپەرژاوم ئەم
رتووكە بە چاپ بگەینم ئەو كات تاوهكو دەست خوێنەرى كوردى بەرپز
نەوتایە .

چەندە دواكەوتوو ، بەلام پێزو سود بەخشى خۆى ھەبە و ئەو
بۆزەشى لە دەست نەداوه و و پەرتووكەكەش و بەسەرھاتەكەشى
داوێكى واقىعى و خۆپاگى تاكەكانى نەتەوهكەم نەمايش دەكات لە
بەرامبەر دۆژمن . ھەرچەندە دۆژمنى گەلەكەمان پێژمى بەعسى عەرەبى
سەدامى تا ئىستاش ھەرمازەو ئەم پەرتووكەش وانەبەكى زىندوو بۆ
ھەموو مەزگەنى كوردى ئازادى خواز و تاوهكو دێندانەتى ئەم پێژمەیان بۆ
اشكرا بێت .

و مێدەوارم بەم كارە سوودم گەیاندى و داواى لێبوردنىش دەكەم لە ھەر كەم
ئورتىك و ھەموو پەخنەو پێشنيارىك پێش وەخت بە سنگىكى فراوانەوه
بەرى دەگرم بە سوپاسەوه ، ھەر چەندە ھىچ شتىكىش بى كەم و كورپى
نابێت ؟ ...

نیتر جارنکی تریش هیوای دوا پوژنکی پوناکتر و سهرکهوتنی یه کجاره کی
بوگه ل و نه تهوه ههژارو چهوساره کم دهخوژم .

سید قادر جهباری

۶ی رهمه مینی ۲۶۹۹ ی کوردی

۲۰۰۰/۲/۲۵

خوینهرانی بهرینز ..

نهم هونزواهه یه له سهر رهفتاره شوئینینه کانی رژیمی به عسه ، رژیمی که چون
سیاسه تی نامرؤفانه ی (ته عریب و ته بعیس و ته رحیل و ته هجیر) له دژی
پوئه کانی گه له که مان به گشتی و ناوی شاری (که رکوک) شاری گروبلنسه یه
به تاییه تی ، که به بهرچاوی حکومه ته کانی جیهانه وه خه ریکی نه وه یه
روخساری کوردانه ی که رکوک بگورئ و عه ربی تیانیشته جی دهکات به کومهل

- خوینهری نازیز...

رژیمیک چه ند دپنده بی ، هه مو توانایه کی خوئی له پووی سه ربازی
وسیاسی و سیاسی ته داپلؤسین گرتیته بهر ، به لام پاستی هه ر پاستی یه و
به خوین تومارکراوه بویه له بهرام بهر نه و سیاسی ته ی دوژمن پاشکاوانه پیمان
دهنیم :-

که رکوک به پایته ختی دیرین ناوی که رکوکمان تومار کردوه له میژو دا .
له سه ده ی ههژده هه م دا مه لبه ندی نه یاله تی (شاره زوور) بووه که (۳) سی لیوای
تازه ی کرکوک و سلیمان ی وه هولیز ده گرته وه ، پاشان ناوی (شاره زوور) له
سه نجه قی که رکوک نراو لیوای که رکوک خرایه پال ، له کاتیک دا که
شاره زووری میژووی (واته سلیمان ی) له ده ره وه ی نهم سه نجه قه تازه وه بوو
، له سالی ۱۸۷۹ دا وویلا یه تی موصل پیکه وه نراو ، که رکوک هه ره وه
شارنکی پر بایه خی سوپایی مایه وه ..

شان وهك دهلّين ميژوونوسان كه وويلايهتي موصلى عوسمانى له (٣)سى
 بوا پيڤ دههات كه (موصل و كهركوك و سلّيمانى) وه له سالى ١٩١٨ دا
 (٢)سى قهزاي باكورى روبرارى زى بچوك له كهركوك جياكرانه وه تاليواي
 هوليريان لى پيڤ ميئا ، بزيه جاركي دى بهو هزيه وه شه م پوونكرده وه مان
 وون كرده وه تهنه بوزانيارى .. تكايه .

روونكرنه وهى نووسر

له سهر شه پارچه ههلبستهي

كه به سهر كهركوك دا نووسراوه

٢٠٠٠ / ٢ / ١

ه سهر رهفتاره كانى پزى به عسى رهگهن پرست بهرانبهر به كورد.

ميژووى ديواره به خوڤن سور ههنگه پراوه كانى

زيندان فيريسان كردم ا

فيريان كردم ا

كه تاريكى له ژوره بين ناسمان رهتوشه كانى

((ههينه دا)) بكه مه مال

قامچى و ههلواسين و زهه زنجير

بكه مه خورى ژير سهرينى رهقم

ته نيابى و بين سهرو شوڤن بوون

بكه مه لهلبوومى كهركوكى زيپرى رهشم

له بيم دى ..

سه يوانه كه م بوته وولاتى شه هيدستان

شه هيدانى بين گوڤ

چه ندين گوڤى بين ناو نيشان .. ا

ئەو پۇژانەى پەتى جەللاد
دەبووہ ملوانەکو
دەکرایە گەردنى پۇلەيەکم
قەلای کەرکوکم
پادەچەنى و
زمانى دەپىژا ..
حیکایەتى خۆى دەگىرایەوہ !
لە مێژوہە خوین لە جەستەى
کەرکوکم دەچۆپى
لە دىژىکەوہ
دەیانەوئى ئەم پەگەزەم بگۆپن
ئەم سەرورەيە مێژووئىيەم
بە ھەدەر بەرن
سەدان سالا
کەرکوکى گېو بلىئىسەم
لە ژىر چەپۆکى دوژمن داىە
سەدان سالا ..
کەرکوکەکەم دەکرىتە عەرەب و
بە بەرچاوى مافى مروڤەوہ
کرىسەسى عەرەب کردنى شارى
بۇ دەگىپن .
وہئى .. کەرکوکم .
پىاوئىكى پدین سېى
نازار چەشتوہو

رېبه تهنيا وهكو قه لا .

نده پښ راده وهستن و

ك بوركاني رقي پيروز

وار دهكا ا

ينئ سهدان پوله يان كردم

ارا.

ر پيژنئش بوو

مه ي

نه عريب ، ته بعيس ، ته رحيل ، ته هجیر)) يان فير كردم

نده نه مابوو په گهزم

فېن ..

ري نه مابوو

م ميژووهم

مه دهر بهرن ..

وه ي كرد يان

وه ي له ميژووي

شستا نه نووسرابوو

وسيان ..

روايان ليكردينه ژه هرو

هلاتي سيناييد كراين

لام همرگيز مل كه چ نابين

ركوك قه لاي كوردانه

و بليسه ي هه موو شوپشگيژنيكي كوردستانه

ي كه ركوكم

سویند به قەلای بەرزى تۆ
به شههیدانى گەرمیانت
به خوینی ژووری تاریکی زیندانت
له گوپ نین
زەبرو زەنگی دوژمنانت
مژدە بدەین به گشت کوردان
هەر کەرکوکە .. پایتەختی کوردستان .

هۆنراوەی نووسەر

گورزی گورچک بێ ، تازه مۆغەرەى پشتمى بزوتنەوەیهکی کوردی له عێراق دا
شکاند بوو هینشتا ئەندێشەى زامە قۆلەکانى ساپۆژ نەببوو ، گەلى کورد له
هەر پێنج پارچەى کوردستانى داگیرکراودا خۆلەمیشى بەسەردا کرابوو ،
گپو گلپەى شۆپش خەن کرابوو .

له ماوهیهکی زۆر کورت و تەنها کورد ئاسا گیانی بەرنگاربوونەوهى بوو
مەشخەلى شۆپشێکی نوێ ، بلیسەى شۆپشیش تا دەهات زیاتر له
جۆشدا نیدا وەك گیانیکی نوێ بکرتەوه . جەستەى گەلى کوردمان . ئەوانەى
که جۆشدا نى خەباتیان هەلبژارد شانیا ن دایەبەر ئەو دارە شکستەى شۆپش
، ئەم جۆش و خرووشە شۆپشگێرپیه له گەل خۆى دا سەدایەکی گەورەى
هینایەوه نینو چین و توێژەکانى کۆمەلگەى کوردستان و ووزەو تین و تەوژمى
زیاترى دابوو کەسانەى هینشتا کارەساتى ئەو دەمەى شۆپش ساردى
کردبوونەوه ، بەلام ئەو دەنگە کوردانەیه هەموو پەناو پاسارو
کوچەوبازارێکی کوردی گرتەوه ..

دهنگى دليرى شيره كوپانى (كوردپيرومران) پوژ له دواى پوژ له تاوداندا بوون .

چ له دهرهوهى كوردستان و چ له ناوهوه بزوينهري ههلايسانى شوپشينيكي نوئ لهسهر تهريكي سياسي سهردهم شوپشگيپانى هاندا كه بريارى خويان بدهن .

بهلام پشتيوان به هينى له بن نه هاتوى گه لى كورد ، به لى ته نها خوئ پنگاي خه باتينيكي دژوار هه لى بزيئى ، خه باتينيكي دريژ خايه ن ، به لام ژيرانه به نه نجامى بگه يه نن . گرتنه به ري نه و پنگه هات و نه هاتهى شوپشى كوردان له پيناوى دهسته بهر كردنى مافه په واكانى نه ته وه يه كى بن دهستى كورد بوو وه هر واساناو ساكار نه بوو بپياردان له باره ي هه لگيرسانى شوپشه وه به لكو نه و ميترخاسانه ي گه له كه مان گره ويان له سه سهر مەرگی خويزان ده كرد (ياسه ركه وتن يا نه مان) يان كرد بووه دورشمى شينلگيرانه ي شوپشگيپريان . وه ژيان به و مانايه ده هات به هه موو لايه نه ماددى و مه عنه وييه وه له خزمه ت پرينسپى شوپشگيرانه ي كوردان بوو بو خزمه تى زياتر به شوپش ، ناو زه ندو شينئ بووه مه لبه ندى كو كردنه وه ي پارتيزانه كانى شوپشى نوئ . په يتا په يتا جه ماوه ري گه لى كوردى له ناميزده گرت ، پڙيمه داگير كه ره كانى كوردستانيش به پوئى داگير كه ره كانه ي خويان ، هه ميشه و به رده وام له پيلان و نه خشه ي دوژمنكارانه ي خويان دا بوون بو نه هيشتنى هه لگيرسانه وه ي شوپشينيكي نوئ ، دوژمنانى گه لى كورد ، نه و كات به هه موو توانايه كى سه ربازى و سياسى و به كار هينانى كارى سيخوپى له پيلان دا بوون بو دهسته مو كردنى خه لكى كوردستان له پنگاي كارى دپندانه يان و به كار هينانى تو قاندى جه ماوه ري گه له كه مان له پنگاي ده زگا داپلوسينره كانى يه وه تا وه كو هيج بزوتنه وه يه كى شوپشگيپرى له

كوردستان دا سەرھەل نەدات و بە ھەموو شىئوھوشىوازىكى دوور لە بەھا مەرفاھەتەكان كەردەھەى وەھشى گەرييان ئەنجام ئەدا .

لەم پىنودانگەش دا ، پۆلەكانى كورد و سەركرەدە شۆرشگىرەكانى ئەم گەلە چەوساوەو بن دەستە ، بە مەتۆدىكى نووى و بە خارار كوردنى فەكرو ھۆشى شۆرشگىرييان ھاتنە نىئو گۆرەپىانى خەبات و پۆلەكانى گەلەكەمانيان بە شىئوھەكى زانستى جۆش دابوو بە شىئوھى رىنكخستنى پۆلەئىنەووە بە دىسپلينيكى پەر لە بېرواھەولنى خۆرەنكخستنەوە يان دەدا لە ھەمان كاتيش دا بزوتنەوھى شۆرشگىرەپانەى شۆرشى نووى ھەميشەو بىئەسەمىنەوە لە دوژمن بېرواھەكى نەگۆرپان ھەبوو بە پەروەسى ئاشتى وە پىكەوە ژيانى سياسيانەى سەردەم كە خزمەت بە مافە پەواكانى گەلى كورد بكات .

لە تىكۆشانى بەردەوامى پۆلەكانى گەلەكەمان و لە نىئو بزوتنەوہەكى شۆرشگىرەى لە شۆرشى نووى دا ، ھەميشەو بەردەوام كۆششيان بۆ پراكتيزەكردنى ئاشتى كەردبۆوہ بەردەبازى سەرکەوتنى يەكجارەكى ، سەرکەوتنىك كە مافە پەواكانى كوردى تيا بەرجەستەكرابن ، بۆ فەراھەم كەردنى مافە نەتەوہىيەكانى گەلى كورد و وىراى بېروابوونيان بەچەمكەكانى مافى مەرف و پەروەسى ئاشتى ، بەلام بە پىچەوانەوہ پەژمى داگىرەكرى بەعس ، بە ئاراستەيەكى سەلبىيدا دەندانەترين شىئوھى بە كارھىنا بۆ سەپىنەوہى نەتەوہى كوردى ئاشتى خواز . پەژمى داگىرەكرى بەعس سادەترين ماف چىيە ھىچ كات و ساتىك نەك ھەر بەرھەوای نەزانىوہ بۆ گەلى كورد ، بەلكو دەندانەترين شىئوھى ئەشكەنجەدانى گەرتبۆوہ بەر ، بەردەواميش بە بىرى نەزۆكى يان ەھرەبىزمى بەعسى كەوتنە ھىرش و فشار خستنە سەر خەلكى بن تاوانى كوردو گەرتنەبەرى سياسەتى پراوہدوونان و بەند كەردن و ئەشكەنجەى نامەرفانە و كوشتن و لە سىندارەدانى پۆلەكانى كوردى كەردبۆوہ بەرنامەى پۆزانەى . تەنھابە تۆمەتى ئەوھى كە كوردن و

چ شینوازیکی ئەشکەنجەدان ئەما لە سایەى پزىمى بەعسەوه پىادەى
ئات بۆ سەر خەلکى بەش مەینەتى کورد .

تایى سایەستى شۆفینىستى بەعس لەوه دەرچوو بوو کە ئەو بەندکراوانە
پزىزەکانى شۆپش و خەبات و تىکۆشان دا پزىگای سەر بەرزىان بۆ خۆیان و
ئەو کەمان تۆمار دەکرد ، بەلام پزىمىک هیندە سیاسەتى لەسەر تۆقاندن و
تن و بى سەر شوین کردنى پۆلەکانى گەلى کورد کردبوو تاکە شینوازیکی
ژمنکارانە دژ بە گەلى کوردمان تىکرا ، بۆ سەلماندنى ئەم پاستى بەنگە
پىستەش ، پزىمى بەعسى عىراق هەر بە پۆلە تىکۆشەرەکانى
لەکەمانەوه سیاسەتى تۆقاندن و گرتنى بە کار نەدەهینا ، بەلکو مەرەشەى
کەسانى کاسبکار دەکرد کە خەرىکى بژنوى ژيان بوون و سەریان کز
دبوو لە ژنر بارى ناارامى ئەم پزىمە داگیرکەر و خوین مژەى کورد .

پمىک هیندە دپندە بى کە کەسانى کاسبکارىشى بگرتایە بە هەمان شینوو
ستور بەر هیزى قەلاچۆکردنى نەتەوهى دەبوونەوه ، لە چوار چینوى
و نەخشە گلاوهى کە پزىمى دپندەى بەعسى فاشى دژ بە مرقایەتى
پرشتبوو بۆ لە ناوبردنى یەكجارەكى نەتەوهى کورد لە کوردستانى عىرا

ون ئەنەم پزىمە لە بەرنامەى شۆفینىیانەیدا جوگرافىای سیاسى عىراقى بە
مەرب لە قەلەم دابوو ، هەر گەل و نەتەوهو .کەمىنە نەتەوهیەكى تر دەبوو یا
ۆک دابەت یا لە ژنر نازار و ئەشکەنجەیهكى نامرقانەى لە خزمەت بەعسى
رۆبى صدامى) خوین مژدا بىت ..

م جۆرە سیاسەتە چەپلەى دۆزمنى بەعسى صدامى لە میژرۆى گەلانى
پهاندان کەم وینە بوو کە تاوهکو هەنوکهش کار بەو پیلانە ژەهراویەى خۆى
تاقەمەکى دەکات .

شۆپشى نوئى .. كە بەبىرى نوئىخووزى و لەسەر بنەمايەكى نىشتىمانى و
 پزگار كوردنى كوردستان لە ژنر چەپۆكى ، ژەھراوى بەعس بووہ فاكتەرىكى
 پۆزەتيفانە .. تاوہكو شۆپشى نوئى بە پرىنسىپىكى نىشتىمانى و بە بېروايەكى
 نەگۆپوہ پاش ئاشبەتال كوردنى شۆپش بە شۆپشگىپرانى ئەو دەمەى كورد
 بە ماوہىەكى زۆر كورت ، لە چەند مانگىك دا جارى ھەنگىرسانوہى شۆپشى
 ئازادى خووزانى كوردى بە جىھان ناساند و دوژمنانى پىئ شپرزە كرد لە
 دوای ئەو نىسكۆيەى شۆپش ، شۆپشى نوئىخووزى خەلكى كوردستان لەسەر
 بەرنامەو بنەمايەكى شۆپشگىپرانە و پشت ئەستور بە ھىزى لە بن نەھاتووى
 جەماوہرى چەوساوہو زولم لىكراوى كورد ، بە شىوہىەكى زىرەكانە توانى
 دەست بە رىكخستنەوہى خۆى بكات چ لە چىاسەركەشەكانى كوردستان بىئ
 يا لە ناو شارو شارۆچكەكانىش دا درژە بە رىكخستنى نەينى خۆى بدات و
 بەو پەپى وورىايىوہ رىكخستنە نەينى يەكانى ناو شار بەرنامەى كارو
 چالاكى شۆپشگىپرانە دارپژن وبەم شىوہىەش دوژمنى بەعس ھىچ شىوازىك
 نەما نەيگىرنتەبەر بو ئاشكرا كوردنى رىكخستنەكانى شۆپشى نوئى ، بەلام
 ئاكامەكەى بىئ سوود بوو كە پژنم بە سانايى بتوانى لە رىنگاى
 سىخوہەكانى يەوہ تالە داوئىكى رىكخستن بزانتى ..

پژنمىك بەو ھەمو توانامادى معنوى و سىخوہەكانى لە بۆسەدا بوون كە
 شۆپشگىپرى ئاشكرا بكرى و دواجار تەواوى رىكخستنە نەينى يەكانىش
 ئاشكرا ببى ، لە م قوئاغەدا ھەمو ھەول و پىلانى دوژمنكارانەى ئەم پژنمە
 تەرخان كرابوو بو ئەوہى چنگى گلاوى لە يەكئك لە رىكخستنەكانى شۆپشى
 نوئى گىر بكات .

بەئى پژنمى داگىر كەرى بەعس ، ھەمىشە بە دوای بچوكترىن جوولەى
 شۆپشگىپرانى كوردان دا دەگەرا لە رىنگاى دەزاگا سىخوہەكانىوہ .

شۆپشى نوپخووزى گەلى كوردستان لە (عيراقى بە عسى سەدامى دا) بە بىرى خاراوى شۆپشىگىرپانەو لەسەر دىسپلېنىكى پىنكستىنى پۇلاين بەلام بە بىر و بازووى كەسانى لە خۇ بردوو هيندەى پىن نەچووه ، پاش ناش بەتاكردنى شۆپشى ئەو دەمەى ئەيلول بە دۆست و دوژمنيان سەلماند هەر كاروانى بەرەو ناسۆى نازادى بپوانى ، كەم بن يا زۆر دەگەنە خۆر ، ئەم مېتۆدە شۆپشىگىرپانەيان پراكتيزە كرد لە نيوچين و تويزە نىشتەمان پەرەرهكانى گەلەكەمان ، بە ماوهيەكى زۆر كورت ، شۆپشىگىرپانى خەباتى نوپخووزانەى گەلەكەمان توانيان بە بپوابوون و گيان بازى پارتيزانە سەرەتايىيەكانى شەقامى سياسى كورد لە ناووه و دەرەو بەسەلمينى ، كە كورد نەتەوهيەكى چەوساوهو بن دەستەو هەميشە بە دريژايى پڙيمە يەك لە دواى يەكەكانى عيراق ، سادەترين مافى ئەم گەلە سەربلندەيان نەك هەر نەداوه ، بەلكو پڙيمى بە عسى درندەى سەدام هەميشە بەردەوام بۆ فرسەتيك گەراوه كە ناوى ئەم نەتەوه چەوساوهيە لەسەر نەخشەى جوگرافيايى سياسى كوردستانيش بسپرتەوهو ئەو ناوچە و شويئە ستراتيزيانەى كورد بە عەرەب پىر بگاتەوهو تاوهكو بۆ ماوهيەكى كەم تازۆر ئەو شارانە بگاتە شارى عەرەبەكانى خۆى ، ئەم سياسەتە شۆفئىستانە پڙيمى بە عسى ، لە هېچ فەرەنگىكى نەتەوه چەوسينەرەكانى دا ئەو جۆرە مامەلەيەى لە گەلدا نەكراوه .. ئەم سياسەتەشى دەگەپرتەوه بۆ دوو فاكترى سەرەكى :-

يەكەميان/ ئەو شويئە ستراتيزيانەى كە بەرەسەنايەتى بۆ كوردستان بووه بەلام لە پەروى بواى ئابوورىيەوه ئەم پڙيمە مەبەستى گلاوى خۆى لەمەدا بەر جەستەكردووهكە ناوچە پتۆليەكان كە تائىستاش بەدەست پڙيمەويە بە هەموو شينوازيك نەهينلنى كورد لە كوردستانى زىندى باب و باپيرانى خۆى بەكار نەهيننيت ، هەلبەتە بنەماى ئابوورى كوردستان پاش داگيركردنى ، بە هەموو شينوازيكى شۆفئىستانە هېچ كات سەردەميك بۆ كوردى بە رەوا

نەبىنىيە ، بەلەم بۇ پۈتۈم ۋە دەستە تاقمەكەي خۇي بە تالان بۇ خۇيان بىر دۈۋە پاشان بە ھەموو شىۋازىكى دۈۋە لە مۇۋاپىقەتەي چەكى پىتۈلى كوردانى بۇ چەك ۋە تۇپ ۋە داگىر كوردنى سويا بەزىۋەكەي بە كار ھىناۋە ، ھەرچەندە بە شىۋازىكى نەينى ۋە دەۋلەتە زەلھىزەكانەۋە نۆيتىن شىۋازى داپلۇسىنىيان لىزى پىۋانى پۈتۈم ۋە سەرانى ئەۋ پۈتۈمە كوردۋە تاۋەكو پۈتۈم بە ھەموو توانايەكى يەۋە ، دژ بە بىزوتنەۋەي خەبەتەي پۈگارى نىشتەمانى كوردستان بوەستى ۋە بە تالان خىرو سامانى سىروشتى نەتەۋەيەك بەدىزى ۋە كەسىش بەبىن ئەۋەي دەست ۋەرداتە كارو بارى ئەم پۈتۈمە دەستە تاقمە خۇين مژەكەي .

بۇ ئەۋ مەبەستە گلاۋەشى ، شىۋاندنى پەگەز ۋە زمان ۋە كلتور ۋە فەرھەنگ ۋە بارى سىياسى ۋە كۆمەلەيتەي ۋە ئابوورى كوردستان بوۋە ، ئامانچىش لەۋ سىياسەتەي بە دۋاي بچوكتىن جولانەۋەيەكى پۈگارى خۋازى گەلەكەمان دا ، ھەموو توانايەكى دژە مۇيەكانى خۇي خىستۋەتە گەر لە پۈنگاي دەزگا سىخۋەرەكانى يەۋە . كە بچوكتىن بوارىشىيان بۇ كورد نەمىشتۋە نايەپلنەۋە ؟

لەم پۈۋە پۇلە بە ۋەفاۋ گىيان لەسەر دەستەكانى كورد لە شۇپشى نۆي دا ، زىاتر ۋە زىاتر لە پىلانە گلاۋەكانى پۈتۈم ، بە ئىرادەي خۇيان ۋە پىشت ئەستور بە جاماۋەرى گەلەكەمان كە چاۋوگى لە بن نەھاتوون ، خەبەت ۋە تىكۋوشانىيان بەرامبەر دېندەتەين پۈتۈم ۋە بە تواناتەين سويا لە بوارى لۇجىستى ۋە تواناي سەربازى لە پادە بەدەر ۋە ستانەۋەۋە چاڭى شۇپشى نۆييان داۋە ، ئەۋ كات (كوردستان يان نەمانيان) كوردبوۋە دروشمى ئەۋ پۈنگا پىرۋزەي شۇپش ۋە جۇشدانى خەبەت ۋە گىيان بازى . ھەرچەندە پۈتۈم ئەۋەي لە توانايدا بوۋە دىڭقى نەكرد بەرامبەر پۇلەكانى گەلەكەمان كە بە سەدان مۇۋفى خۇ نەۋىست خىزانە نىۋو زىندانى فاشىيەكانى غىراق ۋە بە دەيان سەر كوردەۋ

ادرو تیکۆشمر بوژرانه په تی سیداره یان به دهستی خو یان کرده گهردنیان ،
ه نیا به خاتری شهوهی دووژمنی به عسی صه دامی نه توانن تنها
وشه یه کیان پی بدرکینن ، نه م ووره پۆلاینه ی له لای زۆریه ی شوپشگینرانه ی
خورد ، که هه موو شینوازکی نه شکه نجهدان و سیداره یان زۆر لا ناسایی بوو
چونکه وهک شاعری نیشتمان پهروهری بی کهس ده لئی

اری نازادی به خوین ناو نه درئی قهت بهرناگری

سهریه خوویی و بی فیداکاری نه بهد سه رناگری

ههروه هاش هیمن ده لئی بهرام بهر نهوانه ی ناپاکی ده کهن دژ به گه له که یان به م
شینویه پینان ده لئی :-

نۆکه ری و سهردانه واندن ، کاری نامهردانه یه

نه م دروشمه شوپشگینری و نیشتمان پهروهری یه ، له میژ بوو له لای خهبات
گینرانی گه لی کورد ببوو په راستی یه کی به لگه نه ویست هه ر بویه له لای زۆریه ی
نۆری دلسوزانی گه له که م ، نه شکه نجهدانی فاشی یه کانی به غذا ، وانه ی نویی
زیاتریان فیز ده بوو . وه هه ر که سین که باسی شینویه پهروهری و درپندانه ی یه ی
نه م پۆنمه و ده ست و پینوهنده کانی بگینرته وه .

له چوینتی نه شکه نجهدان و بهند کردنی هه ر که سینکی کورد که نه م پۆنمه
ده خوازینت دیاره به بی هیچ تاوان باریه کی نه و که سه له داداگایی بی دادی
نه م پۆنمه وه به پینچه وانه شه وه بۆ که سینکی بینگانه و بی ناگا له وه ده فیه
خۆشه ویسته ی کوردان له وانیه به گینرانی یان تاوه کو باوه ر په ییدا ده کات
به و درپنده ی یه ی که نه م پۆنمه به کاره دهینن و هه یه ، نه و کات به روا به
شوقینستی نه م پۆنمه ی عیراق بکات ، چونکه هیچ دهوله تیک یا لایه نیکی
سیاسی له دهره وه ی کوردستان باوه ر ناکات که مرۆف هه بی به و شینوه
درپنده یه تی و نامرۆفانه په فتار له گه ل مرۆف ، نافرته گه لینکی چه و ساوه ی
وهک کورد ده یکات ، که به روا ناکات که حوکم پانیککی به زۆر سه پینراو به سه ر

گهلانی عیراقدا ، پادهی درپندایهتی و نامرۆفانهی له گهل مرۆفیکێ تردا بکات وهک نهو پزۆمانهیی داگیر کهری کوردستان ، به تایبهتی پزۆمی به عسی سه دامی دهزگای تۆقینهرو ئهشکه نهجهدانی دژ به گهلی کورد دهیکهن .

پیویسته نهو هوش بوتری ((که ههردهم دۆژمانان و داگیرکهراکی کوردستان شهپیان سه پاندوه ، به سهر گهلی کوردا ، وه هیچ کات له میژووی بزوتنهوی پزگاری نیشتمانی کوردستاندا ، کورد وهک گهلیکی دیرین له خاک و ناوی باو باپیرانی خۆیدا له سهر ئهم خاکه ژیاوهو شهپی به کهس نه فرۆشتوه له هیچ سهرده مینکدا وه هه میشه خوازیاری نهوه بێ له پزگای ناشتی و دیموکراتیزه کردن و به دهست هینانی مافه پهواکانی خۆی وه دهست بهینێ ، هه کورد ناشتی خواز بووه وهک له سالی ۱۹۷۷دا که سهر به پزگخته کانی لایهن و گروپه سیاسی په کانی کوردستان بوون ، له تهواوی شارو شارۆچکه و گوند و ناوچه جیا جیا کانی باشووری کوردستان هه له دواي (هه رهس) که وتنه وه خۆ پزگخته و کاری پزگخراوهی خۆیان نه انجام دهدا وهک کار دانهوه په کی شۆرشگیرانه دژ به پزۆمی به عس و دام دهزگا سهرکوت که ره کانی په وه ، هه فالیکی سهر به پزگخته کانهان له نیو جهرگه ی شاری کهرکوک شاری گرو بلیسه هدا که (پایته ختی هه ریمی شاره زوره له باشووری کوردستان ، به پیی بۆچونه کانی (دکتۆر جمال په شید) که چهند لیکۆلینه وه په کی زمانه وانی دهر بیری و شیکرد بۆوه دهر باره ی وولاتی کوردان هه فالیکه دلسۆزو چه له نگ که کرنگاری شه ره که ی نهوتی کهرکوک بوو له گهل چهند هه فالیکی تری دا له شان په کدان ، کاری پزگخراوه یان نه انجام دهدا ، که ئهم هه فاله به نازناوی نهینێ (مهحه مه د موراد) کاری پزگخته ی ده کردوو خاوه نی خیزان و دوو منالی ژیکه له ی چاو گهشی هه بوو ، له پیناوی بژووی ژیان بۆ خیزانه که ی و خۆی و په یدا ده کرد ، چونکه کهم دهست و بێ دهرامهت بوو له خا نووی باوکی دا ژیا نی

ھەرچۆنن بىن دەگوزدان ، لە گەپەكى (ئىمام قاسم)ى شارى كەركوكدا دەژيا ، لەگەل ئەو ژيانە سەخت و گرانهشى دا ھەميشە خەونى بە پۆژگارنك دەبينى كە ئەميش وەك پۆلەپەكى نەتەوھەكى ، خاوەنى گيانى سياسى بىت و تا دەھات پۆژ لە دواى پۆژ بىرى كورد پەرورەنەى پانتايى مینشك و ھەستى شۆپشگىپرانەى برەوى دەداو ئازاد كردنى نەتەوھەكى ئەو خەمە گەرەپە بوو كە ھەميشە لە ھزرى خۆيدا بىرى ئى دەكرەوہ پانتايى مینشكى گرتبۆوہ .. ھەردەم ھەموو ئامانجىكى ئەول و كە خوازىارى پۆژى پزگارى و سەرپەخۆنى كوردستانە زام دارەكەى بوو ، بۆپە بۆ تەنيا ساتيك چىپە و وری شۆپشگىپرانەى مەكۆم تر دەبوو بىرو ھەست و ویزدانى بەوہ ئاسوودە دەبوو كە درێژەى بە كارى نھىنى پىنخراوھى دەداو ئەوھى پىنى بوترى چۆك دادان ، سستى و خاوبونەموو بىزارى لە پوخسارى گەشى ئەم مینرخاسەى كوردا بە دى نەدەكرا ، تەنانەت لە ناخۆشتەين كات و سات دا جۆش دانى خەباتى شۆپشگىپرانەى بە جۆش تر دەبوو . بە ھۆى ئەو كەمە خويندەنى كە لە خويندنگا خويندبووى بە باشى دەيتوانى بەسەر ھەردوو زمانى عەرەبى و كوردى دا بە نووسين و خويندەوہ زال ببیت و كەمىكيش لە زمانى ئىنگلىزى بە ھۆى كارەكەپەوہ دەزانى ، بە ھۆى وریای و ماندووبوونى خۆ بسەلمىنى و لە كارى پىنخستەن و لەگەل بواری پۆشنبىرى نۆو پزەكانى پىنخستەن دا زوو پىش بەكەوى و بوو بە بەرپرسى شانەكەى خۆيان ؟

لە چوارچىوھى كارى پىنخستەن داوبۆ كارى پىنخراوھى پىشتر ناگادار كرابوو كە كۆبوونەوھى ھەپە لە بەروارى ۱۹۷۷/۶/۲۰ لە بنارى چىپاى سەرکەشى (سورىن) ، بۆپە دەبوو لەو كاتەى بۆى ديارى كرابوو لەوئى ئامادە بىن ؟

كوردانىكى چاوەپوان نەكراو بوو ، ھەقالى ناوبراومان ئامادە نەبوو ، ئەو كارە ھەرگىز لەو نەدەوہشاپەوہ ، چونكە ئەو كەسايەتەپە بە ھىزو خاوەن

دیسپلین و بہرپرس بوو بہرامبہر نہتہوہکھی ، چوون دہیزانی نہتہوہی کورد نہتہوہیہکی ماف زہوت کراوہ و دوزمنہکانی ہمیشہ لہ پیلانی داگیر کیرانی خویمان نہکوتون ، تنہا لہ پیناوی دەست بہسہرا گرتنی سہروہتی نیشتمانی کوردستان کہ ژئر خاکہکھی بہ نرخترین کانزایی تیدایہ .

نہم ہہقالہمان بہو میتوڈہ بیری دہکردوہ کہ کوردایہتی پیویستہ لہسہرو ہہموو خواستہکانی ترمانوہ بیت بوہیہ دواکوتنی نیہمی خستہ دلہ ٲراوکی و کہوتینہ بیرکردنہوہیہکی تراژیدیا ناساو خہم و ٲہژارہ دایگرتین ہہر لہچاوہپوانی دا بووین ، بوو بہ دوو ٲوژ ، سن ٲوژ ہہر نامادہ نہبوو کہوتینہ سوژاخ کردنی بہ نہینی نہمان دہزانی لہ چ شوینیکہ ، بوہیہ نیئر ناٹومید بووین لہ ہاتنی و زور بہ ٲلہ ہہوالمان نارد تاوہکو بزانی چہ پووی داوہ و ہوی دواکوتنی نہو ہہقالہمان بزانی ؟

دواتر ہہوال گہیشتہوہ ، کارہساتیکی ناخوش و دل گوشینہرمان بیست ، ہہست و ہوشمان لہ ساتیک دا ہہزارو یہک سہرہ داوی دہینا و دہبرد (وہک کورد وتہنی) :- ((نہرز قووتی دابن)) دہبن چہ لی بکن ؟! چوون نہشکہنجہی دہدن ، ((ہہرچہندہ خوانہخواستہ ہہرچہندہ لہ دلسوژی بہتواناشی دلنیاین ، بہلام نہوہ ٲژیمی بہعسہو چوڑہہا شیوازی نہشکہنجہدانی ہہیہ بو نہینی درکاندن)) لہ دلی خویمان دا نہمان گووت (گوئی شہیتان کہر بیت نہینی یہکان نہدرکینیت) ؟!

بو ٲاراستنی گیانی ہہقالانی ترمان و ٲنکخستنہکانمان ، کہوتینہ گوٲرینی شیوازی کاری نہینی و شوین وون کردنی نہو ختہ ٲنکخستنی لہ ناو شاردہ کاری دہکرد بہ تایبہت ختہی شانہو شانہکانی تری ٲنکخستنیش لہ کہرکوک زیاتر بہ ووریایی کارکردن ، لہ پیناوی ٲاراستنی ژبانی ہہقالانمان و لہدہست نہدانی نہو ختہتانہشمان .. نہم کیشمہ کیٹش و دلہ ٲراوکیہو بارہ

اهه مواری ناله باره درژیه کیشا ، تاوه کو ۱۹۷۷/۷/۱۸ ، هه والی نازاد وونیمان پینگه یشت و به تهواری دنلیا بووین .

ه بهرواری ۱۹۷۷/۷/۲۷ دا ئەم پۆله قاره مانه خۆی ناماده کردیولامان ، پاش هوانهره و ماندوو دهرچوونی .. له سه رخۆو به هیمنی چۆنیستی کاره ساتی یفندانی کردنی بۆ گنیراینه وه تاکاتی نازاد کردنی !؟

هه شینویه ئەم قاره مانه ی کورد و کوردستان سه رگوزشته ی خۆی گنیرایه وه
خۆمان !

پاش گه پاندنه وه له کار .. هاتمه وه بۆ ماله وه ، وه هه موو پۆژانی تر کات هه موو ئیواره یه کی خۆژ ناوا بوون بوو ، وه ک بلئی خۆژ ئیدی بۆ دواچار وون بئین له چاوانم په نگه سووری خوینینی پیوه بئین . ئەو کات هیشتا له مان نانی ئیواره مان نه خواردبوو ، زه مه له کی کات ژمیری دیواره که مان دهنگی له گوینکانمان بوو ترپه ی دلم تا دههات زیاتر ده بوو ، خۆشم نه م دهزانی بۆ ئەم ئیواره یه باری دهروونیم تیگ چوه .. له م باره دهرونیه دا بووم ، له دهرگا -راوی دانی دهرگا کهش ناسایی نه بوو ، بۆیه به رهو پووی دهرگای ماله وه چووم و پرسیم فه موو ئیوه کئین ، ئەوانیش ناوی منیان دهزانی ووتی کاک مه حه مه د خۆمانین ، منیش پئیم ووتن فه رموون .

* ئەوان ووتیان هه ندی کارمان پئیمه له بنکه ی پۆلیسه وه داوات ده کهن و مه ر ئیستا ده ته یینیه وه .

- ووتم باشه باخۆم بگۆرم و جل و به رگی که له بهر بکه م .

* ووتیان نا پئویست ناکات !

- ته نانه ت پئلاوه کانیشم له پئین نه کردو هه ر به پاپوچه وه به سه ر پئیه وه (سی) کهس ده بوون که منیان برد ، پاش ماوه یه ک پۆشتن ووتم ئەمه په رگی بنکه ی پۆلیس نییه .. بۆ کوئی من ده بهن !؟

*ووتیان بِن دهنگ به ، پاشان چاویان بهستمهوه !! ئەو کات تِن گه‌یشتم که بۆ بنکه‌ی پۆلیسم نابهن و ئەمانه‌ش سەر به‌و بنکه‌ی پۆلیسه نین ؟ کاتیک که چاویان کردمهوه .. چی ببینم ، ژووریک بوو پازاوه و دوو کهسی خوین تالی ئەسمه‌ری وورگن دانیشتیوون به چاویان دا دهمزانی که کهسانی کاسه لیس و ناحهز بوون . پاش چه‌ند ساتیک ئەوه‌ی له پشتی میزه‌که‌وه دانیشتیبوو پنی ووتم ناوی سیانیت ، ته‌مه‌نت ، شوینی دانیشنت ، کارت ، باری خیزانیت ... هتد

-منیش وه‌لام دانه‌وه به پنی پرسیاره‌کانی خویان ...!

بۆ دووسن خوله‌ک کابرا بِن دهنگ بوو، منیش به‌هه‌لمزانی و پرسیارم لی کرد به‌ریز من بانگ کراوم بۆ ئیزه ؟

ئه‌ویش هه‌ر سه‌ری هه‌لنپی و وه‌ک باوکیم کوشتین ، چاوی بری‌یه چاوم و مۆپه‌یه‌کی زۆر ناخۆشی لی کردم ، که‌وته کۆمه‌لن پسته‌ی ناشرین و نه‌بیستراو ، ووتی چۆن نازانی بۆ گیراوی ئە‌ی توپم ساغ ؟! مه‌گه‌ر له بیر خۆتی به‌ریته‌وه که خه‌ریکی کار پارتایه‌تیت و ده‌تانه‌وی عیراقی خۆشه‌ویستمان لی تیک به‌دن و نازاوه بنینه‌وه ...!

منیش به‌سه‌ر سوپمانیکه‌وه هه‌ندیکی زۆر به‌ناپه‌تیکه‌وه ووتم : به‌ریز .. دیاره ئیوه به دوا‌ی یه‌کیکی تردا ده‌گه‌ریز و منتان به هه‌له هینابن ، چونکه من هه‌رگیز کاری پارتایه‌تیم نه‌کردوه‌وه ناشرانم و کاری له و جۆره‌ش ناکه‌م ، کابرا هه‌ر وه‌ک بلنی گوینزی بۆ ئەژمیرم ، وورته‌ی له خۆی بری‌بوو ، به‌هه‌ستیکی یاری به داره‌که‌ی ده‌ستی نه‌کرد .. ووتم : به‌لن به‌ریز مر کابرایه‌کی هه‌ژارم و خه‌ریکی به‌خێوکردنی ما‌ن و مندالی خۆم ... هه‌ر ئەوه‌نده‌ی که‌ووتم به‌س بوو ، له پشتی میزه‌که‌یه‌وه وه‌ک شیت هه‌ستایه سه‌ پنی و چاوی گه‌ری لی ده‌باری و به‌هه‌میش به‌قه‌سی ناشرین و نابه‌جین به

پومما ھەل شاخا و دواى تەواوکردنى جىنئوھكانى دەستى بۇ يەكەن
درىزىكردوو ووتى :-

(ئەم سەگىبابە بەرن كەى خۇى ناسىيەو بېھىننەو) .. جەللادەكانىش
ووتيان فەرمانى بەرپۇزتانە . بۇيە ھەر دوو چاويان بەستەمەو ھو ھىنامىانە
دەرەو ھە ژورەكە ، نىتر ھەر ئەو ھەندەم خۇش بوو كە ھاتەدەرەو ھە ، نىتر نەم
زانى پۇژە .. شەو كۆيىيە و كۆيى نىيە و چى پوو دەدات ، پاش ماوھىيەكى
زۇر بەدەم ئازارەو ، توومەزە ھۆشم ھاتوھتەو بەر .. ھەستم دەكرد كە ژىرم
ئاوھو كە چاوم ھەلھىنا دىتم تارىكە ئەو جىگايەو چا و چا و نابىنى .. پاش
ماوھىيەكى كەم ، دىسانەو ھاتنە سەرم و بانگيان كىردم بەگرانىيەكى زۇرەو
وھلام بۇ درايەو ؟!..

لەبەر شىپىزەى دەستيان كىردەو ھە ، وويستەم دانەوئىم لە پىر دوو تەنەكە ناوى
گەرمى لە كولىيان كىرد بە سەرم دا ، كاتى ھاتەو ھۆشى خۇم .. ھەرچى
لاشەم ھەبوو ھاوارى دەكرد و وام دەزانى ھەمووى لەيەك داژەندارەو ؟!..
نەم دەزانى چ كاتىكە .. شەو ! يان پۇژە ، بۇ سەبىنى ھاتنەو سەوم ، يەك
سەموونى پەقيان بۇ ھىنام ؟! بە شىوازىكى زۇر دېندانەو بە دەنگىكى ناقولاً
پىيان ووتە ئەو نانەكەتە قوزەلە قورتى كە ؟!..

مىش پىم ووتن : ناتوانم بىخۇم .. ، وام دەزانى لاشەم پىوھنە ماو ھاتە ھىچ
ھىچ نەخواردو نەم دەزانى بۇچى وام بەسەرھاتوھ ؟!..

لە كۆيىم ؟!.. ھەرەك خەونىكى ناخۇش دەھاتە بەرچاوم و زۇر جار كە
دەخەوتەم خەزم دەكرد ، يەكسەر خەبەرم بىتەو لەو خەونە ناخۇشەم
دەپەپم بۇئاوبازاپ ، بەلام خەونىچى ، خەونىكى دوژمنكارانە بوو دەرھەق
بە سەدان و ھەزارانى وەك مەن بوو بوئە مۇتەكەى سەرم دل و جەستەمان .
لەبەرئەوھى ژورەكە ھىندە تارىك بوو تەنانەت دەستى خۇشم نەدەبىنى
مەگەر دەستەم بدايە لە دەست و دەم و چا و تەواوى جەستەم ...

له پر به دهنگی زور بهرز بانگی کردم و به شیواژنکی در پندانه پښی ووتم وهره
 دهره وه ، منیش نهم توانی ههستمه سهرپښ ، هاتن چاویان بهستمه وه و
 بردمیان ؟ کاتیک چاوم کرایه وه له ژورنیک دا نه و کات زانیم که شه وه .. دوو
 سڼی که س له جهللا دهکانی پښم دانیشته بوون لییان پرسیم : (پاستمان پښ
 بلنی بزانی هه ندیک پرسیارده کهین !! نه وه نه بی نیمه نه زانین له چ پارتیک دا
 کار ده کهین ؟!) زور باش ده زانین و هاوړنکانی خوت که کاری پښکخراویت
 له گهل ده کهن .. پوو به پووتان ده کهینه وه ...؟! دواتر له دواي نهم پره سیارانه
 گهر پاستمان له گهل دا نه کهی نه و ا جهستت ده کهینه قیمه کینشی
 سه که کانمان حز ده کهین خوت باسی بکهیت بو مان ؟! و ناوی هه ندیک له و
 هاوړنیانته که له گهل تا کار ده کهن پیمان بلنی ؟! گهر راستت کرد نه و ا نازاد
 ده کړنیت و ده چیته وه ناو مال و مندالی خوت ...!

منیش پښ ووتن ((وه لاهی من پیاوړکی هه ژارم و به دبه ختم ، هر چنده که م
 ناتوانم بښوی مال و خیزانه که م دابین بکه م ، وه لاهی من نه و که سه نیم که
 نیوه به دوایدا ده که پښ ...؟! سیاسه تی چی و پارتایه تی چی به هیچ
 شیوه یه ک ناگام له هیچ پارتیک نی یه وه هیچ هاوړنیه کیشم نی یه له بهر نه وه ی
 کوپی کابرایه کی هه ژارو ده ست کورتم ، بزیه له و قسانه ی نیوه زور دوورم وه
 بی ناگام لینی !

پاش هه ندیک له ووتی ناشرینی نامرؤفانه : نیتر هر خویان ده زانن که
 نه شکه نه جده ان چونه وه چوژن جهسته ی که سانی وه ک نیمه یان کردوته تاقیگای
 لیدان و هه لواسین ... جهللا دهکانی پښم نه وه نده چه شه بوون له لیدان و نازار
 دانی کوردانی نیو زیندانی مه گهر هر خویان بزانی چی به سهر مرؤفا دینن
 وه مرؤف به تهاووتی له مرؤف ده خن ؟! نه وه ی مرؤفایه تیش بیت له ناست
 به رزه وه ندی یه کانی ((پترؤل دا)) بو وولاتانی زل هیژ خویان له نه تته وه یه کی
 بن .

دهستی كورد كردوټه ((كهړه شهربت)) وه پڙنمی به عسی فاشی بن باكانه بهرامبر مافی مروّف به كردهوه دږه مروّفایه تی به كانی دا سه لماندوویانه كه نهوهی پینی بوترنیت مافی مروّف . مافی گهلانی تری عیراق وه كو نه ته وهی كوردو كه مه نه ته وایه تی به كانی تر له لایه ن قامچی دهستیانه وهو قولاپسی هه لواسینیش تاكه پڙنگای فاشی یه تی نه م پڙنمه دهسه لمینتی ، بویه زیندانه كانی سیخناخ كردهوه له كسانی نیشتمان په روهرو شوپشگینپری كورد به لنی فرنیان دامه ناودهست خانه یه كه وه ، دهرگام لی داخرا تاوه كو شو ، نزیكهی (نو) شو لهوئی دا مامهوه ..

پاش (۹) شهوی په بق جارنکی تر بانگیان لی كردم : وهره دهرهوه .. هه ی بهد فسهال ، پاش هاتنه دهرهوه له ژورنك دا دایان نام وه كهوتنه قسه كردن له گهلم ..! له دلی خوځدا دم ووت ((چیم لی دهكن ! نهبنی نه م جار نیازیان چی بیټ ... نهبنی نه م گرتنه سهری له كوئی وه دهریچی ؟! هه لبهت دوا جار بوم دهر كهوت كه داوای نهوم لی دهكن كه نیمزای بكم)) چونكه له كاره كه مدا داوای نیمزایان لی كردم بو نهوهی بيم به لایه نگری حزبی به عسی عه ربی اشتراکی ، به لام پازی نه بووم)) دواتر داوای دركاندنی نهینیی به كانه لی دهكن ؟! وه لام چی بیټ ؟! ((با خوځ ناماده بكم بو نهشكه نجهی نه م جهلادانه ؟! .. هرچی له دهستیان دینت بابیكه ن ، هینده وورم بهر زبوو به خوځم دهووت مروّفی مهردو شوپشگینپر گهر مردیش بو نه ته وه كه ی گیانی ده به خشیت ، به لام مروّفی دږ به گهل و نیشتمان كه مردیش ده چیته زبلدانی میژوهوه .. وه مروّف یهك جار دهرنیت ، له مردن زیاتر نیتر چی هیه ؟!)) وهك موته كه یهك كهوتنه دواندنم وه ووتیان : كاك مه حه مه د هرچی دهرانی پیمان بلنی و خوټ تووشی دهرده سهری و نهشكه نجه دانی خراپتر مه كه ، ؟! پیمان بلنی و بچوره وه بو ناو منداله كانت ..! ، بانیتر چی دی چاوه روانت نهبن له بهر دهرگا .. !!

، نه خۆت تووشی کیشه بکهو نه ئیمه ش ماندوو بکه ؟! ئیتر پیویست بهو
هه موو قسه کردنه ناکات له گه لئا بۆت بکه م !...

((منیش له وه لامدا پیم ووت : ((گهر ئیوه ماوهی من بدن چهند قسه یه ک
بکه م بۆتان ... جه لاده کان له خۆشیاندا وتیان فرموو قسه بکه باه ده بوو
له یه کهم پۆژه وه خۆت تووشی ئەم نازارو ئەشکه نجه یه نه کردایه ...؟!))

که وتمه دواندن من به هیچ شیوه یه ک په یوه ندیم به که سه وه نی یه وه پیاوینکی
کاسیم وه ژارم ، ده ستم به کلاره که ی خۆمه وه گرتوه که با نه بیات ،
خهریکی بژنوی ژیان و گوزهرانی خاوخیزان و منداله که ی خۆم)) !!

ئهوشتانه ی ئیوه ده یلین زۆر دووره له راستی یه وه وه له من :

*دیاره ئیمه درۆت له گه ل ده که یین ..؟!)

-ئیتر خیزاری به سه رمدا !!)

پاش ماوه یه کی زۆر ، نه وه نده ناگام له خۆبووله جینگایه کی تاریک دا فهری
درام ، ئەم ده زانی کات شهو ، نیوه پۆیه ، به یانی یه ..؟! چۆن ئەو زیندانه ی
منی تیندا فهری درابوو هه وای ناسایی که م بوو ، نه وه تیشکی خۆر هه ر
نه ده بیئرا بۆیه لای من شه وو پۆژه وه ک یه ک بوو بۆمن .. به دریزایی نه و
ماوه یه یان له تاو نازارو ئەشکه نجه بی هوش ده بووم یان جینگاکه م به رده وام
تاریک بوو ... به لئ وازیان ئی نه هینام .. جارینکی که ش وه ک کاته کانی تر
هاتن و چاویان به ستمه وه و بردمیان ... کاتیک چاویان کردمه وه ؟! چی بیئم
به ناستم چاوم بۆ هه لده هات سه یرم کرد ئەمه به دیخانه یه که پره له خه لک که
زیندانی کرابوون .. ناهیکم پیا هات و وام زانی خه لات کراوم چاوم به نیو
خه لکه که دا ده گێرا و خه لکه زیندانیه کانیش هاتنه پێشه وه بۆ لام

هه ریه که و پرسیارنکی ئی ده کردم ..؟! منیش له هه موو شیوازنی نه و پژیمه
تی گه یشتبووم نه مه ده توانی وه لامی هیچ که سنی که بده مه وه که له زیندان دا
بوون له ژوره که دا .. له چاوانی نه وانه ی زیندانی بوون له گه ل مندا نه وه م

، خویندەوێه که زۆریان پێ ناخۆشە منیان (کوردیکی وەک خۆیان بەو شیوەیە بینی؟!...) .

هەدا بووین ، لە پەر لە دەرگا درا وە بە دەنگیکی ناخۆشی دپندانەوێه بە زمانێ عەرەبیەکی شپوگی هاواری کردوو دەرگا کرایەوێه ، تەماشام کرد؟! مەر زیندانێیەک .. سەموونیکی پەقیان بۆ هیناون ئەوانیش وەریان گرت ، ووبارە من وەرم نەگرت؟! پیاویک لە زیندانێیەکان هاتە لاموێه بە چرپە پێی ووتە کاکە گیان خواردن لەو زیاترنی، لە برسان دەمریت ، چاکترە وەری بگری بەلام من بە دەست ناماژەم بۆ کرد که ناموێی ماوێیەکی زۆر کەوتە ، ئەوێ هیزوو ووزە هەبوو لە جەستی من دا نەبوو ، وام دەزانێ سەرم لەلاشەم جیبا کراوێتەوێه .. هەرچەند بیرم لەوێ دەکردەوێه نەک سیخوونکی پزێم تێدا بێ قسەکان بگەینێ ، لەو لاشەوێ جەستەم هاپابوو بەسەر یەکدا ..

پاش ئەوێ چەند پزۆنکی ترم لەو زیندانەدا برده سەر ، زیندانەکان هەندێ سەموونە پەقی خۆیانیان بۆ کردەم ئاووێه کردیان بەدەممەوێه بە ئاستەم بۆم دەخورا ووردەووردە هاتەوێه سەر خۆم و هەندێ هیزێ پێ دام سەرم بەرزکردەوێه ... پیاویک مەر دەهات بە لامداو قسەێ لەگەلم دەکرد : ((پێیان دەوت حەسەن مەحموود)) لە کۆتاییدا ووتی نازانم چی بلیم؟! ئەم پزێمە ئەوێه دپندانە پیاو ناتوانێ لە مالی خۆی قسە بکات؟! قسەکانی خۆی داو ووتی : هەندیک شتم لەسەر بوو هەمووی وەکو خۆی چۆن بوو دەیانزانێ و بۆم گێرانەوێه چونکە لە خۆم زیاتر ناگایان ئی بوو ، ئیدی هەستم کرد ئەم پیاوێه واز ناهینێ و لەوانەێه خۆی فرۆشتبێ بە پزێم ... ووتە : ماما گیان ناتوانم وەلامت بدەمەوێه و قسەم پێ ناکرێت ئەوێه تا بە زۆریش ناتوانم قسەم بۆ بکریت ..

ۋوتى:— (من بۇخۇت دەلیم .. چونكى چى تر بەرگەي ئەشكەنچەدان و
هەلۋاسىن ناگرى اشگەر بە قسەي بە من دەكەيت ، ھەرچى دەزانى بۇيان
باس بگەو پىيان بلن چۇن ئاشكرايە لاي خۇت ئەوان باشتەر دزمانن) ؟
*ۋوتە مامە گيان تكات لى دەكەم وازم لى بەينەمەن من ھىچ نازانم ؟! بېرۇ سوود
لەيەكىكى تر ۋەرىگەرەو ئەۋەي لىيان ۋەرگرتووم ھەر ئەۋەيە !

—ۋوتى : (ئەم پىاۋە شىت بوۋە ، تۇ ۋادەزانى من چىم ، منىش ۋەك تۇ
زىندانم ... بەلام نارحەتم بۇئەۋەي نازار و لىدانى تۇكە ئەشكەنچە دراۋى ؟!
* منىش پىم ۋوت مامە گيان لە كۆلم بەرەۋە .. راستە .. تۇراست دەكەي
بەلام من لەسەر خۇم نىم ، حەز دەكەم بوارم بەدەيت و ناتوانم قسە بگەم .. ؟
زىندانىكى تر مالى ئاۋابن لىي توپە بوۋ پىي ۋوت .. كابران ئەۋە تۇ بۇ ۋاز لەم
پىاۋە ناھىننى ؟ .. نىيازت چىيە ؟! ئەۋە ئەتەۋىت چى پىن بگەيت ؟ .. ھا
نەينىت بۇ بدركىننى ؟! ئەۋى دامان ئىسك و پروسكى لەيەك داژەندراۋە تازە
بە تازە تۇ دەتەۋى لە نوکەۋە تىن ھەلبىچىتەۋە . كابران زىندانى كە نەم
دەناسى پىي ۋوت تۇ چىت داۋە لە م قوربەسەرە ، دەي لە كۆلى بەرەۋە ، بۇ
نازانى ئەۋە سى پۇژە دايان بزاندۋە لە ژىر ئەشكەنچە دا ، ئىتر چۇن
دەتوانى ۋەلامى تۇ بداتەۋە و بىكەيتە دەسكە گولى خۇت و بە خەلات بۇ
پىاۋان پۇتىمى بەرىت ؟! پاش ماۋەيەك .. بانگيان كردم ، نان خواردنە ،
سەرنجىنك داۋ تىرامام كە ھەرىكەۋ سەمونىكى پەق و لە تىك خەياريان
ھىنا ، من ئەمجارەش ۋەك جارانى دى ۋەرم نەگرت ، بەلام برادەرانى زىندانىم
بە زۇر دايان پىم و تاۋەكو جولەۋ ۋوزە بگەۋىتەۋە گەپ لە ناۋ جەستەم دا ..
برادەرىكى زىندانى زۇر ھەۋلى لەگەل دام و پىي ۋوتم :-

كاكە گيان ئىمە لە ناۋماندا ھەيە ماۋەي سالىكە ئەمە جىگەيەتى ، ۋە لەما
زىاتر نان نىيە دەبىت خۇت رابەينىت و بىخۇيت .. تاۋەكو نەمرىت . پ
شماۋەيەك لە نازار ئەشكەنچەي نامرۇفانەي پۇتىمى بەس ، جارنىكى دىكا

بانگیان کرد ، نان خوارده ، سهیرم کرد ((به شیوهیهک شو سه مونه پهقه
پری نه دهنه بهردهم زیندانی یهکان ، وه بلیی زیندانی یهکان له هموو
، هابهکی مروّقیهتی دامالراون و مامهلهی نازهلیمان له تکهمان دهکرد .

ه تاو برسیتی و نازارو نهشکه نجهیهکی شو فینستانه ، همر زیندانییهک
سه مونیکی پهق و له تیک خه یاریان هیئا ...! به لام من نه مجارهش وهک
ژرانی تر وهرم نهگرت ، به لام برادرانی زیندانییم به زور دایان پیم ، که
، همر چونیک بی بیخوی چاکترو .. دهنه هیچ ووزهو توانایهکت نامینئ و
هو کات پوژ له دوی پوژ سست و لاواز دهبی و دواتر دهمری له برسانا !
یدی سه مونه پهقه کم ، وهرگرت و توانیم هه ندیکی ئی بخوم) ..

ه هر حال نهوه جینگام بوو ، پیاویک که پیشتر له زینداندا بوو به هوئی پوچ
موکی که خاوهنی که سایه تیهکی به هیزی خوی بوو ، وهک کورد دهلی
یاویکی میتر خاس بوو .. له چاوانیدا نه زمونی زیندانی فاشسته کانی
هزانی به ناوی (عبدول په حمان) ، هاته لاهه وه له یه کتری زور
ورد بووینه وه ، له ویزدانی خوم دا نهه پیاوه سوودو که لکی ته اوای
یندانی یه کانی دهویست ! پاش چه ند سهرنج و تیپرامانیک ، سهری
هرز کرده وه وهک بلی بیه وی چه ند پرسیاریکم ئی بکات ، بوچوونه کم له
بینگای خوی دا بوو ! پرسیری ئی کردم ، راشکاوانه و به لام خه مخورانه پیئی
وتم :- (خو هیچت نه درکاندووه ؟) منیش سله میمه وه ...!! وتم (به قووربان
ن هیچ نیم تاوه کو هیچ بدرکینم) پیم راگه یاند : ((برادرینه کم بو وازم ئی
اهینی ...!؟

هو برادره زیندانییم ، همر سوور بوو له سهر پرسیاره کی ، بویه دووباره
بیئی راگه یاندم .. کاکه گیان من له بهر دلسوزی پیت ده لیم ، وه نه گه له
سیداره شت بدن . هیچ مه درکینه و نه چیته ژیر فشاری نازارو نهشکه نجهو
اپلوسین - ی پیاوانی پرتیم ، وه له وانه یه هموو شیوازیکی جوراو جور

بگره بهر بهرامبهرت و ههولت لهگه‌لدا بدهن که کاغزی سپییان پریکه‌یتهوه
 و دوا جاریش ئیمزات پئی بکه‌ن به زۆر ، بۆیه برام ئه‌گهر په‌نجه‌شیان
 بریتهوه ، ئه‌وا وه‌ك برادره‌رنکی دلسۆز پینت ئه‌لیم خۆپاگره‌به له هه‌موو شتیك
 چاکتره و باشتترین فریاگوواری‌یه بۆ پزگاره‌بوونت له زیندان . هه‌روه‌ها لای
 که‌س قسه‌مه‌که ، چونکه ئه‌و زیندانه‌ی که ده‌یبینی ، وا بیرمه‌که‌روه هه‌مووی
 که‌سانی نیشتمان په‌روه‌ربین ، به‌لکو که‌سانی سیخوپو خۆفرۆشیشی تیندایه
 که بۆ چاودیری کردن خراونه‌ته زیندانه‌وه بۆیه پینت ده‌لیم :- ئاگاداری خۆت
 و زمانی خۆت بکه ، نه‌وه‌ك سیخوپه‌کانه‌ی پزیم قسه‌ت ئی ده‌ربه‌ینن ، ئه‌مه‌ت
 بۆیه پئی ده‌لیم که ئاگات له حالێ خۆت بئیت ، و دلی خۆت بۆ که‌س
 نه‌که‌یتهوه ، به تایبته‌ت ئه‌و کا‌برایه‌ی که ناوی حه‌سه‌ن محموده . چونکه
 سه‌ربه ده‌زگا چلکاوخۆره‌کانه‌ی پزیمه‌و که‌سینکی خۆفرۆشه‌و با ئه‌و
 راستی‌یه‌ش بزانی که زیندانی نی‌یه ، به‌لکو ته‌نها دایان ناوه له زیندانداندا بۆ
 وه‌رگرتنی زانیاری و کاری نه‌یننی ، وه ده‌یه‌وئ به هه‌ل‌یا تو‌به‌رئ تا سوود
 وه‌رده‌گرئ ، ئه‌مه راستی‌یه‌که و زۆر له زیندانیه‌کان ده‌یناسن چ پیاویکه ..
 که چه‌ندین که‌سی ما‌ل وئیران کردووه‌و ملی کردوون به پته‌ی ئه‌م دوژمنه
 سه‌رسه‌خته‌ی گه‌لانی عئیراق به گشتی و گه‌لی کوردستان به تایبته‌تی .

براکه‌م : تا بتوانی زۆر به ووریا‌یه‌وه ئاگات له (حسه‌ن مه‌حمود) پئی ،

چونکه ئه‌و کاسه‌لینسه (گورگه‌و له پینستی مه‌ردا) خۆی نیشان ئه‌دات ؟
 کات به‌ره‌و ئیواره ده‌رۆشیت ... هه‌موو زیندانی‌یه‌کان که‌شه‌و ده‌هات وه‌ك
 خۆله‌ مێشیان پئی دا بکرایه ، خه‌م و په‌ژاره‌ دایده‌گرتن و ترس له چاویان
 دیار بوو ، لیدانی دل له شیوه‌ ئاساییه‌که‌ی خۆی ده‌رچوو بوو ، تاده‌هات
 زیاتر ترپه‌ی دلی خۆم گوی ئی‌بوو ، وه‌ك له چاوه‌پوانیه‌کی مه‌رگ نامیزدا
 وه‌ستابین به‌و چه‌شنه‌ بوو . ((زۆر جارانه‌ بیر له‌و قسه‌ی بابم ده‌کرده‌وه که
 پئی ده‌گوتم :- کوپێ خۆم پۆخ زۆر شرینه‌)) ئه‌م‌یستا راستی بۆچوونه‌که‌ی

بابم بۆ پوون بۆوه ، به لئى پۆحى مرۆف و تهنانهت گيان له بهرانیش به نيسبتهت خۆيانهوه شیرينه ، تاوهكو نهبنه نىچيرى راوکهرنكى چلئیس يان گيان له بهرئى گهرهه دپنده به لآم ((من له بهر ئه وهى پهيمانم دابوو به سهر بهرزی بژيم له پیناوى خاك و نيشتمانى كوردو كوردستان دا ، وازم له وه هینا بوو كه چى خراپتر به سهرمدا بئیت به شیوهیهك وا خۆم نیشان نهدهم كه لاواز و بئى ئیرادهو برهوام ، ههر ئه وه ئیراده نهته وهیهشم بوو زیاتر و زیاتر جهسورانه بوهستم له بهردهم ههر فرمانیكى دپندانه یی پژیى فاشى به غدادا)) له چاوه پوانى دا بووین ئیواره هات و خواردنیان به سهرمان دا دابهش كرد ، له ته سه مونیكى رهق و یهك ته ماته و هیچی تر ...!

كات تى ده پهرى و نزیک بووه له (٩) ی شهو ... به شیوهیهكى دپندانه و تۆقینه رانه له دهرگیان دها و پاش ئه وه ئه شكه نهجه دهروونى یه ههر خۆیان دهرگاکیان كرده وه .. (په سولێ مهززا تۆف) پاستى ووتووه ((ئهو دهرگایه مهشکینه کللیل به ئاسانى ده یكاته وه)) به لآم ئه م جالادانه له ئینسانیهت دهرچوو بوون و هیچ یاساو رتسایه کی ئاسمانى و زهوى ئه م جهلادانه ی نه ده گرتوه ئه و کاته ی خۆیان كرد به ژوردا ، هه موو له ترسان خۆیان گرژ كرده بوو ، یه كه م ناو بانگی منیان كرد ، ده ست و چاومیان به په رۆیه کی ره شى قه ترانى توند به سته وه و بره میان ... ، دواتر چاویان كرده وه !؟

له ژورنى پازاوه و خوش ، چهند جهلادیک دانیشتبوون ، به ده ست جینگای دانیشتیان پى نیشان دام ، یه کینکیان سه یرى كردم و ووتى تا یهك چاره کی تر مۆله تت هه یه و (بیربکه ره وه به باشى) ؟! دوا یى ههر چیمان كرد به رانبه رت مافى خۆمانه !.. هه رچى ده زانى پیمان بلئى ! ئه و پارته ی کارى تیا ده که ی ؟ چهند که ست له گه لدا یه .. ؟ واز له که لله پووتى بینه و بکه وه خۆت ، ئه و چاره که سه عاته که ته وا بوو ؟! ئاماده ده ی ؟! وه لاممان بده ره وه ، زوکه ئه و کارانه ی کردونت به بیر خۆتى به ینه ره وه ؟ ئه مجاره یان بووردنى

تېندانییه ... منیش ووتە ھەر ئەرەبە کە پېم گووتون ، جگە لەھەرژاری و قور
 بەسەری چی تر نازانم و ناگام لە ھیچ شتیک نیە . (ئەگەر مەرۆف ناگای لە
 ھیچ نەبێ و ھیچ نەبێ بێر لە چی بکەمەوہ ! وەخۆم بە تاوانبار نازانم) !
 یەکیک لە جەللادەکان .. بە ھەموو توانای خۆی نەپاندی و شەق و زللە یەکی
 لێدام ووتی چەنە بازی مەکە و لە وە زیاتر دەم درێژی مەکە ؟!
 بە قسەکانی جەنابت بێت . ئێمە تاوانبارین کە تۆمان گرتووہ ، تۆیش بێ
 تاوانی وانیه؟! ((ئەم قسانە یە شینوہ یەک پێ ووتم . کە بێنی یاری بەوان
 بکەم)) .

پېم ووتن قوربان ئیوہ پەنگە من بە کەسینکی تر تینگە یشتبێ ...! من ئەو
 کەسە نیم ، نەم ووتوہ و نالیم ئیوہ تاوان بارن ، بەلکو ئیوہ خاوەن دەسەلاتن
 چ چۆن تاوان دەکەن ، وەکەسیش ناتوانی ئەو قسانە بکات ...؟! ((لە دلسی
 خۆم دا ووتم ئەگەر تاوان بکەن ، یان نەیکەن ، کێ دەتوانی بێنی کردووانە
 و بەری چاوتان کلی پنیوہ یە و کێ دەتوانی لەبەردەم وەحشیەتی ئیوہ دا بێنی
 لەل)) ؟!

ھەرچی یان کردوہ ھەر پەشە ی کوشتنیان لێ کردم ، لە سێدارە دانیان خستە
 بەردەم ، تاوہ کو بترسم و پەشیمان بێمەوہ ، بەلام بێ سوود بوو ھەر لەسەر
 قسە ی خۆم سوور بووم .

دواتر کە زانیان ھەرچی بکەن لەوہ زیاتر لە من ھەلناکرتن و بێ سوودە بۆیە
 پێیان ووتم خۆت پووت بکەرەوہ بە ھەر حال .. پووتیان کردمەوہ بە زۆر و
 دەرندە ئاسا ؟! بێتە شوشە یەکیان مینا و پێیان ووتم :- دەبێ خۆت باریک
 بکەیتەوہ و بچە مینیتەوہ ناو ئەم شوشە یەوہ ؟!

بەلنی سوکایەتی بەو شینوہ یەش خرابتر دەکەن بە مەرۆف ، ئەوہ ی نرخی نەبێ
 لەلای پزنی بە عەسی عەرەبی خوین پزێژ ... مەرۆفە ...!

، دواى ئەو كارە دېندانەو نامرۇيىيائە، دووبارە كەوتتە وئىزەم و ئەمجارەيان
 بىرستىن لىندانىان لى دام بە كىبىل و لىدانى كارەبا و ھەلواسىن .. من ئاگام لە
 نۆم نەماو ئىتر چەند لىيان داوم نازانم ..! بەلام كاتىك ھۆشم ھاتەوہ زانىم لە
 ورنىكدام ، بەلام نەم زانى ژىر زەمىنە يان ئاو دەستە يان چ جىنگايە كە منيان
 يا فېرى داوہ .!؟ بۇنىكى زۆر ناخۆش ئەھات بە لووتەدا لە ئەشكەنچەدان ،
 ئىتىكى كەمتر بوو ... ئەويش لەبەر كەم تواناى خۆم ھەستم زۆر پىن نەكردىن
 ؟ ..

ۋ سبەينى .. دەريان ھىنام و چاويان كىردمەوہ ، پاشان زانىم كە ئاودەست
 وو ، كەلە دواى ئەشكەنچەكەى دوئىنى وە تىدا بووم .

باش چەند چىركەيەك وەستان ، ئىتر نەمزانى چۆن پەحم و بەزەييان پىيا
 ماتبووہ كە ئەو ماوہ كەمە پرايان گىرتە ، دواچار چاويان بەستەمەوہ و بىردىيان
 !؟

كە چاويان كىردمەوہ ، بىنىم ، ئاو زىندانەكەيە ... سەرم گىزى ئەخوارد ،
 پاش چەند خولەكىك

(عبدول پەحمانى) برادەرى زىندانىم ھاتە لامەوو ووتى :- (حالت چۆنە)؟
 منىش ترسم لە عبدول پەحمان نەبوو ، ئىتر ھالى خۆم بۇ گىزىپايەوہ لە
 سەرەتاوہ تاكو بىتلەكەش ؟! ئەويش بەھەموو توانايەكىيەوہ كەوتە دلدانەوہم
 .. پىنى ووتە :- كاكە گيان ئەوہ ھىچ نىيە و پىياو دەبى خۇپاگرىنىت ، دوژمن
 ھەر دوژمنە ، نابى ھىچ پىنت ناخۆش بىنت ، بەسەرى تۆو بەسەرى خۆشم
 (خىزانەكەمىيان ھىتاو ھەر لە بەرچاوم ھەرچى سوكاىەتتەك ھەبوو لەگەلىيان
 كرد ... !!) .

((ئەم دېندەيە ، حكومەت نىيە ، لە ھەموو داب و نەرىتىكى مۇقايەتتەيەوہ
 ئاسمان پىسمانىيان بەينە ، جا بۇ ئەوہى بزانىت من ئىستا لە جاران زىاتر
 خۇپاگرترەم و خىزانەكەم زىاتر خۆش دەوئىت .. جا برا شىرىنەكەم ئەوہ

دورژمنه بۆيه حمز دهكهم دلگران نهبيت ا دهبن بزاني كه داگير كه ره هه موو
كرده وه يهكي نامرؤفانهي ئى ده وه شينته وه .

بۆيه تۆيش پنيويسته نه مجاره زياتر خؤپاگرتتر بيت و زياتر رقى پيرؤزت
نه ستوور تر بيت و خؤتى بؤ ناماده بكهى ، پؤژئك دهبن وهكو بوركانىكى
پهنگ خواردوو بته قيته وه به پووى ئەم داگير كه ره خؤين
ريژه فاشسته دا و له ناويان بهرين و خؤمان بزگار بكهين)) .

به ئى :- ئيتر هه زيندانى كه ، به پنى بيروپاى خؤى دههاتن و پرسىاريان ئى
دهكردم ، ههريك به شينويهك له شينوهكان ...؟

جاريكى تر پاش بن دهنگى كاك عبدول پهحمان ((ليم نزيك بووه وهو به
ئهسپاى پنى ووتم :- كاكه محمد ، ههتا دهتوانى بن دهنگى بؤ خؤت
ههلبؤزريت چاكتره و وهلامى كهسى ناو زيندانه كهش مهدهروه ، چونكه
ئهمه له بهرزه وهه ندى خؤتدايه و ئەمانهئى ليزه نه هه موويان وهك يهك نين و
هههه جؤرهئى تيدايه ، چاك و خراب تيكه له ، وه به قسهئى كهس باوهر نهكهئى
چونكه هه ندىكيان ئەيانه وئيت هاوئى بؤ خؤيان پهيدا بكن ..)) (چونكه خؤيان
نهئىيان دركاندوهو هه ندىكى تريشيان خؤيان فرؤشتووه و دهيانه وئيت
قسهت ئى دهرهينن و خؤيانى پنى بهرنه پيشه وه ، براى خؤم تهنها دووشت
پزگارت دهكات و سهركهوتوو دهبيت ، ووره بهرزى و خؤپاگرى گهوره ترين
سهركهوتنه و پياوهتى وه شهرفه له ريگاي نيشتمان پهروهئى و كوردايهتى
وه نهويه بؤ تۆ له كاتى پزگار بوونت دا له زيندان ، وه له ناو كؤپو
كؤمه ليش دا سهربهرز دهبيت ، خؤ ئەگه له سيندارهشت بدن ، كهسو كارو
ههفالهكانت و دهوورويهرت ، خؤپاگرى و نيشتمان پهروهئى و ميترخاسى و
كوردايهتيت بؤ خؤيان و نه وهكائى دههاتوومان دهئينه وه ، وههه مرؤفئيك -
يش دهبن راستى يهك بزاني كه هه دهبن بهرئى ، بهلام چ مردنيك ، مردنى له
ريگاي خاك و نه ته وهكهئى خؤى دا سهربهرزى و به نهمرى ده مينيته وه ، وه

مروّف دەبىت ھەمىشە پىنگاي سەرفرازى و پىزگارى ھەلبۇتىرى و نەك لە ناو مان و جىنگادا گىيانى دەربچىت و كەس باسى نەكات و بەرىت و تەواو ... لە ژيانى سەرشۆپىدا زۆر كەس ھەيە مل كەچ دەكات و دەمرى بەيى ئەوھى كەس ناوى بەيىت ، بەلام چەندىن مروّلى سەرىبەرزو شۆپىشگىر لە پىناو خاك و نەتەوھەكەيدا گىيانى پىروۆزى پىشكەش كىردووه و بۇ ھەمىشە نەمرو زىندووه و ناوى دەبىتە وىردى سەرزمانى نەوھەكانى ئىستاو داھاتووى نەتەوھەكەمان جابراى نازىزم بە دلسۆزىوھە ئەم قسانەت بۇ دەكەم)) ؟

ئىتر ھەر چۆنىك بىت منىش وەلامى (كاك عبدول پەحمان) م داىوھە .. جارىكى تىرىش بەلىنى خۆم دووپات كىردوھە كە ووشەيەك لە من نەبىستەن و لە چاكى تۆش دەرناچم كاك عبدول پەحمان .

كاتىك دەبىنم ھىندە بىرو ھۇشت بە مىتۆدىكى شۆپىشگىرى و كورد پەروھەرانە جۆش دراوھە و خاوەن كەسايەتەكى بەھىزى بۇ بەرگى كىردن لەم نەتەوھە بن دەست و چەوساويە ، ئىدى بە خەيالىشم دانايەت ئەگەر پەتى سىندارەشم بۇ ھەلواسن ، نەك ھەر چۆك دانادەم بەلكو بەوپەرى بېراوھە بەرھە پىرى پەتى سىندارەى بەعسىيە فاشىيەكانى عىراق دەچم .

لەو پۇژەوھى لە زىندانى فاشىيەكان دا كەسىكى شۆپىشگىر و نىشتەمانپەروھەم ناسى ، زىاتر تىن و تەوژم و جۆشدانى خۇپاگرىم زىاتر بوو

كات زۆر بە خىراى تىن دەپەرى و .. شەو ھات دل خورپە و ئىدانى دللى ھەر زىندانىيەك تا دەھات زىادى دەكرد ، بە تايبەت ، كەشەوانە لىپرسىنەوھە ھەبوو ... !

كات ژمىر (۱۱)ى شەو بوو ، پىا و كوژەكانى پىژمى بەعس ، بانگىان كىردەوھە پىشتەملىان گىرتە و بىردمىانە دەروھە وەكو پۇژاننى تىرى ئەشكەنجەدان چاوانمىان تووند شەتەك دەكردو بە پال بىردمىان .. بەرھە

مەبەستە گلاۋەكانى خۇيان ...؟! كاتىك چاۋم كرايەۋە ، لە ھەمان ژوردا ، ھەمان دەم و چاۋ و ھەمان جەللادى بەغس .. ھات و بە تۈرەپپەكەۋە تىنى خوپىم ، ھا (حەمە) .. بوۋى بە پياۋ يان ھەرۋەكو جاران ئەم سەرۋئەو سەرمان پىن ئەكەيت ؟! ئەمەي ووت و .. ((دايانە قاقاي پىكەنن ؟! تەنانەت شىۋەي پىكەننەكەشيان ھەر شىۋە گالته كردنىك بوۋ بە من ... پاش (۱۰) چرکە كەۋتتە قسەكردن ديسانەۋە لەگەلمدا .. بلىن بزائىن حەمە ، قسەبەكە ؟! ۋەلام دانەۋەو ... پىم ووتن چى بلىم ، ھىچ شتىك نازانم ، ھەر ئەۋەي پىم ووتون لەۋە زىاتر ھىچ مەسەلەيەكى تر نازانم ... ؟لەۋەلامى جەللادەكاندا پىيان ووتم :- ھەي .. ھەي .. ھەي .. ديارە زەرەنەقوتەيەكى ۋەك تۇ پىمان رادەبوۋىرى ؟! ھەر ئىستا بە چاۋى خۆت دەپپىنى ؟! ھەر كەس ھاتبىتە ئىرە كرددومانە بە پياۋ ئادەي ناۋى برادەرەكانت بلىن ، ھەرچەندە ئىمەناۋەكانيان دەزانىن ؟! بەلام بزائىن تۇ تاچ رادەيەك راستمان لەگەلدا دەكەيت ؟! ۋانەزانى كە ئىمە لە گوۋى گادا خەوتوين و ھىچ زانىارەكمان نىيەو نازانين و ناگامان لە و چپوچاۋانەي ۋەكو تۇنىيە ؟! باۋەرەم پىن بگەن ھەر ئەۋەي كە گوۋتومە لەۋە زىاتر نازانم و ئەگەر باۋەرېشم پىن ناكەن ، ئەۋا دەسلەتم نىيە ؟! .. باشە حەمە (لەگەل) پىكەننىكى زۆر ناقولۇۋ ناخەزانە ، دەستى برد بۇ چەككەجەي مىزەكەي بەردەمى خۆي) ؟ كاغەزنىكى سىپى لە پەراۋىكدا بوۋ دەرھىناۋ پىنى ووتم :- ئادەي ئا لەم پەراۋاداۋ لە يەككىك لە كاغەزەكانى ناۋى دا ئەۋ كاغەزەمان بۇ ئىمزا بگە ؟!

منىش ووتم :- پەراۋو كاغەزى سىپى ؟! باشە بۇچى ئىمزاى بگەم ... ؟! نا ... نا .. ناتوانم ئىمزاى بگەم ؟! جەللادەكەش ھەر سوۋر بوۋ لەسەر ئەۋەي ھەر دەپن ئىمزاى بگەم ، پىنى راگەياندم تەنھا بۇ ئەۋەمانە ئىمزاكەي خۆت لەگەل ئەۋنامانەي كە گىراۋن و ئىمزاى تۆي لەسەرە يان نە تاۋەكو بەراۋردىكىيان بگەين !... ئەگەر بەراۋ دەكەن نەنامەم نوۋسىۋەۋ نە ئىمزاىش ھەيە !!

هللا دهكەي زیندان به تورپیه كهوه بهردی ئه باران :- به شیوه یهكی زۆر شیرین پێی و وتم (هەر دهبن ئیمزای بکهیت و درێژهی پێ مهدهو ئینکاری گه له ئیمه دا نه توانی بکهی ؟ پاش چه ندو چونکی زۆر ههولم دا خۆم پارگرم ههوله کهیان له بار بهرم بهلام کهوتنه سوکایهتی پێ کردنم و نهوهی دهیان ووت بتکرایه به دهسی سهگهوه بۆنی پیوه نه دهکرد .. جینو پێدان و ههی ناشرین وه له هیچ قاموسیکی دنیا دا نه گویم ئی بیوو نه بیستبووشم ؟! بهلام باش بسو ئه مجاره شیان وازسان ئی هینام و سههرکهوتوو بسووم .. ،یا نتوانی سوو دم ئی وهریگرن ... پاش نه مه ووتی ئادهی ئه م قورم ساغه رنه وه بۆ جینگای خۆی ... چاویان بهستم و بردمیان ... به هۆی پنیلیکانهی درمهکاندا ههستم کرد دم به نه وه بۆ ژێر زه مینه که .
 و کات چاویان کر مه وه .. بهلام ژێر زه مینی چی .. بۆنیکی وای ئی دههات برد واته نی :- (سهرداری بێ سهر ده کرد) .

ستهو خۆ ووتیان خۆت پهوت بکه ره وه ، ته نه ا ده پێی کورته که م له پێ دا ابو ا به زۆر نه وه شیان پێ دا که نم ..! که مێک بر دم یانه ئه و لا وه سه یرم کرد . بزمار پێژه دایان نا وه بۆ ئه شکه نچه دان !

• زۆر له سه ر دم منیان پال خست ، هه موو له شم کهوته سه ر نووکی بزمارو پ به ده سی خۆی چی بزماره بوو ده چوو به له شمدا ؟! به ئی لاشه م بوو به نۆراکی بزمارو شتیکی زۆر قورسیان له سه ر پشتم داناو به جینان هیشتم ؟!
 • تا و ئازاریکی زۆر بورا مه وه له هۆش خۆم چووم و بێ ناگا بووم له خۆم .. م ده زانی چه ند کات تیپه پ بووه کات . (شه وه ..یان پێژه) !! له پر ده نگینی زۆر بهرز هاواری کرد (هه ی خۆبێری) ههسته .. وویستم ههستم ؟ بهلام هه متوانی هیزی هه ستان دنیشم نه بوو ، وه هه موو لاشه م سه پ بیوو .. کاتیک انیم هه لیان ساندم و نه مجاره به پشت داو به سه ر بزماره کاندایان کیشام ئاسنیکی قورسی شیان خسته سه ر سکم ، لاشه م ته واو خه لئانی خۆن

ببوو ، لاشه‌میان کردب‌بوه خۆراکی بزمارى به‌عسى عه‌ره‌بى ... ؟
ئه‌مجاره‌شيان بى هۆش كه‌وتم و بورامه‌وه !

كاتيک هۆشم هاته‌وه ! له ناو بزماره‌کاندا نه‌مابووم ، له جينگايه‌کى تردا فېرى
درابووم ، بى‌ئى ئازارم زۆر زۆر بوو ..! لاشه‌م هاوارى ده‌کردوو وام ده‌زانى
نووکى بزماره‌کان هه‌ر له ناو لاشه‌مدا ماوه ... له پېر دوو جه‌للادى به‌عس ،
به‌د خوو خۆيان کرد به ژورداو بانگيان کردم ، نه‌متوانى وه‌لاميان بده‌مه‌وه ..
هه‌ر كه‌سنىگى تر به‌و چه‌شنه منى بيبنايه زي‌ره‌ى ده‌کرد .. ئه‌مجاره‌ش
بانگيان کردم و چاويان به‌ستمه‌وه به پراکيشان بۆ جينگايه‌کى تر قه‌ره‌بالغ و
چاويان کردمه‌وه !؟ نه‌م ده‌زانى ئه‌و شوئنه قه‌ره‌بالغه كوئى‌يه !! پاش
ماوه‌يه‌کى زۆر هه‌ستم کرد كه ناو زيندانه‌که‌يه ، ئيتىر وورده وورده به‌رچاوم
پووناك ده‌بوو ، ئه‌و کات زيندانى‌يه‌کانم ناسيه‌وه ئه‌و براده‌ره زيندانى‌يانه
ده‌هاتنه پيش و كه‌مىک ته‌ماشاي جه‌سته‌يان ده‌کردم و ، هه‌ندىکيشيان
هه‌مان پرسياريان ئى ده‌کردم ؟

هه‌مان پرسياريان دووباره ده‌کرده‌وه ئيم ...

* له دوئىن شوه‌وه وونيت ؟! له كوئى بوويت ، حالت چۆنه !؟

- منيش تواناي وه‌لام دانه‌وه نه‌بوو ، به‌ئام به ناسين هه‌موويانم ده‌ناسيه‌وه
(كاك عبدول په‌حمان) هاتو له‌لام نزيك بووه‌وه و ووتى :- بۆ خۆت پشووئيدو
وه‌لامى كه‌سيش نه‌ده‌يته‌وه ، ئازارت زۆره‌ ده‌زانم ، له پاستى دا منيش ژيانم
لا تال بوو .. پاش دوو سنى کات ژمىرى تر دووباره كاك (عبدول په‌حمان)
لىئى پرسيم :- حالت چۆنه ؟! وه‌لام دا‌يه‌وه .. پينم ووت ئه‌ويه كه دەم بينى
!؟ باشه ئه‌مجاره‌ش پزگارت بوو له كوشتن ! ((من له دلئى خۆمدا ووتم نه‌ماوه))
چونكه دوو پۆژه بردوويانيت ... ئيتىر به‌هيواي مانت نه‌مابووم كه جارنىگى
تر بتبينمه‌وه ؟! .. هه‌ر باشه هه‌رئه‌وه‌ش چاوه‌پوان ده‌كړئ له‌م فاشيستانه‌ى

پژئمی جەلادی عیراق : کاک عبدول پەحمانی هاوړنی زیندانی لینی پرسیم
ووتی خو هیچیان پښ نەدرکانی ؟

منیش پښم ووت لەو باره یهوه لەمن مەترسه ... ؟! تەنها جەستەم زۆر نازار
دراوه و برینم زۆر لەشم دەلینی جنراوه شتێک بلێم لەوانه یه بېروا نەکهیت ؟!
کە بە چ شیوازیکی دێندانە ئەشکەنجەیان داوم لەگەڵ ئەوه شدا باشم ئەوه
نەبێ دەنا باری دەروونیم زۆر وورە بەرزترەو نەیانتوانی کە هیچ سوودیکم ئی
وهریگرن ... لەوه باش دانیابە لەسەر نامۆزگار یه کانی بەرپزنت و باوه پوو
وورە ی بەرزی خوّم ، توانیم بەرگە ی هه موو شینوه ئەشکەنجەدانه کانی پزئمی
فاشی بکەم نەشتوانن توژقالێک ئەشکەنجە ی ئەم جەلادانە کار لە بیرو باوه پم
بکات ، لە لایهکی ترهوه خو مروف ههروهک بەرپزنتان باوه پتان وایه ، یهک
جار دەمریت و هه موو مروفیکیش دەبێ بمری ، کەواته بۆ بەسه بهرزیهوه
پښگای مردن هه لئەبژئیم به پیرۆزی بۆ خاک و نەتەوه کەم بێت ... ؟

لەوه ته ی لیژەم ، پزئمی سی جار زیاتر ، دەمرم و زیندوو دەبمهوه ... ؟!
مروف هه ندیک جار بیر لە هه ندیک شت دەکاتهوه ، تەنها بۆ قازانچ و گیرفانی
خوی لەسەر حسابی پۆله کانی نەتەوه کە ی ، بەلام ئەوه ته ی لە زیندانم دەلیم
ژیان چی یه ؟!

بۆ چ دەبێ بژین ، ژیانیک کە سهراپای چهوسانهوه و نوولم و زۆرداری بێت
؟!...

نایا دەبێ ئیمه چی بین وایه بەم چهشنه ده مانچه و سیننهوه و نایه لێن لەسەر
خاک و ناوو نیشتمانی کوردستانه که مان وهک گه لانی تر که به چاره کی ئیمه
نەخه باتیان کردوه نە پانتایی خا که که یان هینده ی ئیمه فراوان و پربیته و به
نرخه ؟! باشه ئیمه ش خو مروفین بۆ جیاوازیمان لەگه لدا بکری وهک عه ره ب و
تورک و فارس ، بۆ دەبێ جیاوازی هه بێ ؟

گەر بە ديانەت بىت خۆ ئىمەش موسولمانىن ، گەر بە زمانى پەسەنى
نەتەوايەتى بىت ، ئىمەش خاوەنى مېژووى كۆنى خۇمانىن و زمانى زگماكى
زىدى باب و باپىرائىشمان ھەر كوردەى بوو ؟

ئەى ئىتر ئايا جياوازىمان چىيە ؟! ئايا ئەوانەى كە جەلادن و گەلىكى وەكو
كورد دەچەوسىننەو ، ئايا ئەوان خواوەند باشتەر لە ئىمە دروستى كردوون
؟! ئەى بىر لەو ناكەنەو كە خواوەند ھەموو مروفىكى وەك يەك دروست
كردوو ؟! ئى باشە خۆم خۆم دروست نەكردوو ؟! ئەبى گوناھى منىكى
كورد و ئەوانى تر كە لە زىندان دان تەنھا ئەو بى كە كوردىن و بە كوردى
زمانمان پزاورە چى بىت ؟!

يان دەبى چاكەى ئەوان چى بىت كەبە عەرەب دروست بوون ؟! تۆ بلىى خوا
ئىمەى دروست كردبى بۆ ئەوئى ئەم پەگەز پەرسە و فاشيانەى بەعس ئازار
و ئەشكەنجەمان بەدەن ؟! ئەگەر واش بىت ، ئەى بۆ ئازەل كە سەر ئەبىرى ،
چەقوى تىزى بۆ بە كار دەھىنرئ ؟! مەگەر بۆ ئەوئىيە كە نازارى كەتر
بىت .. ؟! بەلام ئەمانە ، نرخی ئازەلىشمان بۆ دانانىن و بگرە بە شتىكى زۆر
پىس و وەك قەرزىان بەلامانەو بىت يان باوكيانمان كوشتبىت ، بۆيە ئاوا بە
نازارەو دەيانەوى ئەمان ھىلن ؟! .

كىن بلاقراوەكانتەن بۆ دەھىنئ ؟! چەند كەستان لە ناو شارى كەركوك دا
كوشتو ؟! چەندجار پۆلى پىشمەرگەت لە مالى خۆت دا شاردووەتو ؟!
بەرپرسىيەكەتان لە شارى كەركوك دا كئىيە ؟! ...

يەكەيەكە بەبى پىچ و پەنا وەلامان بەدەرەو ... گەر پاست كەى لە گەلماندا
ئەوا ھەر ئىستا ئازادەت دەكەين و بچۆرەو بۆ مالى خۆت ؟! وە ئەگەر درۆش
بەكەيت لە گەلمان و ئەو پاستىيانەمان پى نەلئىت ، ئەوا ئەوئى كە پىمان

وتیت ، هر ئەرۆیه ؟! وەحەز دەگەم باش بزانی چەدین زایاریمان لایە بە بەنگەر ، بەلام دەمانووی بزاین تۆ ئەرۆ راستی یانەمان پنی دەلنی که ئیمە دەیزاین ؟! چونکه ئەرۆ هەقالانەیی که پینکەرۆ کارتەن کردووە ! هەموویان گیراون و هەموو زانیاری یەکیان داوینەتی که دانیان ناوہ بەو کارانەدا ، که ئەنجامتان داون ، وە لە سەر تۆش هەرچی راستی یەک هەبن ، هەقالەکانی خۆت دانیان پیندا ناوہو گەواھیشیان لەسەر تۆ داوہ ، خۆ ئەگەر راستمان لەگەڵ نەکی و درۆ بکەیت ئەوا زۆر ئاسایی ئەرۆ برادەرانی خۆت دینین و بەرہو پووتان دەکەینەوہ ؟! ئیدی باش تە بگە ، دوا ی ئەم لیکۆلینەوہیە هیچ شتیک دادت نادا .. ئەگەر سەلامەتی خۆت و مال و مندالەکەت دەوی خۆت مەبە بە ھۆکارنکی خراپ که شینۆزکی تەرت لەگەڵ دا بە کار بەینین

*نادەیی خیرا وەلامی ئەرۆ پرسیارانەمان بەدەرہوہ ...!؟

ئیمەش واگویت بۆ راہەگیرین و دەینوسین .!؟

بەلنی کەوتە دەریای پەر لە خەم و پەژارەوہ ..!

... (مەحەمەد موراد) ((نازانم پای تۆ چی یە ؟! نازانم چۆن خۆت دەرباز

دەکەیت ، ئیتر هیچی تر نەماوہتەوہ ..؟ دەک گیانت دەربچی ، ئەوہ دەلنی

دەترسی ..! نادەیی پینم نالنی ژیان چی یە ؟! پاش ئەرۆ هەموو سوکایەتی و

ئەشکەنجەدانە ئەم بیرانە دەکەیتەوہ ؟!

ئای ، خۆ وەک بلنی دەرندەیی و کردوہ نامرۆفانەکانی ئەرۆ تاقەمە خوین پینۆ

داگیرکەرەت لە بیر چوینتەوہ ؟!

چۆن دەبن بۆ تەنیا ساتیکی کورت خایەنیش بێت ، لەبەردەم جەللادەکاندا

وا لە خۆت بکەیت ، که شینوہو پوخسارت بئ ئیرادەیی پینوہ دیار بئ و

پارایی بنوینن ، پارایەک لە کردەوہی شوپشگیبری و خەبات و تیکۆشان

بۆسەر بلندی نەتەوہ بن دەستەگەمان ، ئەی لەبیرت چوو کہ ئەم پینمەو

سەرانی گەرەترین کەنزبان دەست دەکەوئو بە قەد بالای خۆت پارە دەدەن

، تەنھا شۆپشگىرىكى كورد بە شىۋەيەكى وا ببىننن كە چۆك دەدات بەرامبەر
خواستە گلاۋەكانى خۇيان ؟!

ھاۋرىنى زىندانىم ، كەي ئەمانە مرۇف بوون ؟! تاۋەكو كەسانى كورد پەرۋەرۋ
خۇراگر وورەي نەمىننن و تەسلىم بەو جۇرە كەسانە بىنت كە ھىچ بەھايەكى
مرۇفايەتيا نىيە كەھەموو كىردەۋەيەكى دژ بە مرۇف و مرۇفايەتى بۇ
خۇيان و دەستەو تاقمە خۇيىن پىژەكەي خۇيان بە پەوا بزائىن ، بەلام بۇ
نەتەۋەيەكى ەك كورد ، سادەترىن مافيان پىن پەوا نەبىننن ؟! ئادەي پىم
نالنى كەي پەفتارىكى ساتە ۋەختىش چىيە بۇ بېروا بوونيان بە بوونى
مرۇف و مرۇفايەتى لەۋەتەي ھاتوونەتە سەر كورسى دەسەلات ببىننن بە
پىچەۋانەۋە لە پىننا مانەۋەي خۇياندا تەپو ۋوشكىيان سووتاندوۋەو ، بەۋە
شەۋە نەۋەستاۋن ، ھەر دەم لە ھەۋلى شەپەنگىزىدا بوون بۇ سەركوت كىردى
بزوتنەۋەي پىزگارى نىشتەمانى چ لە كوردستان دا و لە سەرانسەرى عىراق دا
نەگرتبىتتە بەر ؟ خۇئەگەر ژنەكەم و خوشكەكانىشىم لەبەرچاۋى خۇم
(.....) ئى بىكەن چارەم چىيە ؟! چۈن دەزانم ئەم پىژمە لە بنىيادى
شۇقىننىتى دا لىدانى ھەموو بزوتنەۋەيەكى شۆپشگىرىكى بە شىۋەيەكى
ۋەحشىيانە مامەئەي لەگەلىياندا كىردوۋەو دام دەزگاي دا پىلۇسىنەكانىشى ،
گەۋاھى ماھىيەتى ئەم پىژمە دەسەلمىننن . ۋە دەبىئ ھەرچى كىردەۋەيەكى
ۋەحشى گەرىيانە ھەيەلە لامان چاۋەپوان كراۋ بىنت . ((خوشك و خىزانىشىم
ۋەك ھەموو خوشك و خىزانىكى ھەموو كورد پەرۋەرىكى شۆپشگىر دەبىنن
(..

كەي ئىمە خاۋەنى شەرەلى خۇمانىن لە ژىر چەپۆكى دىپندەترىن پىژىم لە
جىھان دا ، كە پىژىمى بەعسى فاشىيە ؟! ۋەتا ئەم پىژىمە بىمىننن و دەزگا
دا پىلۇسىنەرەكانى و سىخۇرەكانى ھەمىشە ترسنۇكتىن چەكى نامەردانەيان
پىيە ، بەرامبەر كەسانىك كە ئىرادەي نەتەۋەيىيان بۇتە مېتۇدىكى

مۆرشگىڭىزى درىزىھيان بە سەختىن خەبات و كيانبازى حويان دەدەن ، ھەر
 ۋىيە سەرانى ئەم پزىمەو جەللادەكانى باش لەو راستىيە بەلگە نەويستە تى
 نەيشتوون كە ھەر كوردىكى بە بيروباو ھەرگەر لە ژۇر سەختىن گوشارى
 جەستەيى و دەروونى دا بىت ، دەزانن كە بەقەد تالە مويەك سووديان ئى
 ھەرناگىن ، چونكە ناتوانن (پاكانە)بەكەن لەسەر بيروباو ھەرىك ، كە بۇ پزىگارى
 سەربەخويى كوردستانە .. ئىدى چۆن ئەم پزىمە لە بى دەستەلاتى خويدا
 پەنا بۇ شەرف و كەرامەتى خوشك و خىزانەكانەن نابەن؟! بۇيە ، ئەم
 راستىيانەم پىن ووتى :- لە پۇژانى تىرى زىندانى خۇپراگرتوتتەريەو ھوش
 يىنەو بەر خۆت و ئەوشتەي ئەوان باسيان كرد ، ھەرگىز بۇ من نابىتە مايەي
 سووكايەتى كردن ؟ سووكايەتى كردن لە ژۇر دەستى جەللادەكانى بەعسدا ،
 ئەويە كە من ناوى ھەقالەكانەم بىلنم و خۆم بفرۆشم بە پزىمىك كە ھەر چى
 بەھاي ئەخلاقى ھەيە تىايدا نەك ھەر بوونى نىيە ، بەلكو گالتەشى پىن دىت
 .. چونكە خويان و دەسەلاتە لەرزۆكەكەي بەعسىش ھەرچى ئەخلاقىكى
 مروفايەتى بوو ، ھەر لەسەر تەواو راست و چەپنىكيان پىنداناوھ .. ئەويە كە
 ھەمىشە پىئويە دەنانن ، بەد رەوشتى ئەم پزىمەو سەرانىتى ؟

بەلن ئەي ھەقالى نىو زىندانم ، دەزانى سووكايەتى بە لاي نىمەو خاوەن
 رەوشتى شوپشگىڭىزى و ئازادى سەربەخويىمان چىيە ..؟! ئەويە كە دلى
 دوژمنى داگىركەرى پىن شاد بەكەم و ناوى ھەقالەكانى تىرم بلىم ..!! دەي
 كەواتە ئەبىن لەو حالەتەدا شوپشگىڭىزى من و خۇپراگىرى من لە كوئى دا بىت ،
 دەي سويندە بەرزەكەت بخۆ بۇ ئەويە لانەدەيت لەسەر ئەو پزىبازەي كە بە
 خوين تۆمارمان كردووھ .. (سويند بە خوينى شەھيدان ، بە پەتى سىدارەي
 دوژمن ، بەئەشكەنجەي نامروفايە نىو زىندان ، بە مەكى بەراي كىژانى
 (۱۴) سال بە خاكى پىرۆز بەنەتەوھ سەربىلندەكەم بە شىرى مەكى داىكم
 ؟...؟! ھەرچى شىئويەكى تر بگرنەبەر تەنيا لە پىناوى ئەويە خۆم بفرۆشم

هەرگیزاو هەرگیز مه‌حاله گهر هه‌موو جه‌سته‌م قه‌مه‌كه‌ش بكه‌ن سوود له‌ من وه‌ریگرن ..؟!))

جه‌للاده‌كان له‌ ژۆری زه‌ندان دا پێیان ووتم :- نامه‌حه‌مه‌د ئه‌وه‌بوو واقت وه‌رماوه‌ ؟ ده‌ی ئیتر له‌ره‌ زیاتر له‌سه‌رت ناوه‌ستین .. ده‌ی زووكه‌ خۆتمان لی مه‌كه‌ به‌ گه‌نله‌ پیاو وه‌لامان بده‌روه‌ ؟! وه‌ته‌نیا دوو پرنگات له‌به‌رده‌مه‌ .. خه‌راكه‌ زوو قسه‌بكه‌ و چه‌یت كرده‌وه‌ پیمان بئێ ؟ ... منیش جه‌سته‌م بیه‌وه‌ پۆلۆ بوو سه‌ختیش بیه‌وه‌ به‌رزترین چه‌یای سه‌ركه‌شی كوردستانی داگیركراوم ، وه‌لام دانه‌وه‌ :- به‌ئێ من به‌ هیچ شه‌یوه‌یه‌كه‌ كه‌س نانا‌سم كه‌ پێم ده‌لێن ناوی مه‌قاله‌كانت بئێ وه‌ نه‌ نه‌زانم كه‌بۆونه‌وه‌ چۆنه‌و بلاوكراوه‌شم هه‌ر نه‌دیوه‌ كه‌سه‌یش له‌و كه‌سانه‌ی ئێوه‌ ئه‌لێن نانا‌سم و بێگانه‌ش بووی له‌ مالی من نه‌كرده‌وه‌ و ئێوه‌ پێم ده‌لێن :: چه‌ند كه‌ست كوشتووه‌ ؟ به‌لام من هه‌تا گه‌یشتوو مه‌ته‌ ئه‌م ته‌مه‌نم زیانم به‌ په‌پوله‌یه‌كه‌ چه‌یه‌ نه‌داوه‌ ، ئیتر چه‌ جای پیاو كوشتن ؟! چه‌ندین جار پێم گووتون كه‌ من پیاوێكی هه‌ژارو كاسبی مالی خۆم ، ئه‌وه‌ی ئێوه‌ش باسی ده‌كه‌ن من نیم و دوورم له‌ توومه‌تانه‌ی كه‌ به‌ژۆری زۆرداری ده‌تانه‌وی به‌سه‌ر منیكی هه‌ژاردا بنێن ؟! ئه‌وه‌تا پیتان ده‌لێم هیچ نازانم زۆریش سه‌یره‌ لام كه‌ ئه‌م قسانه‌ بوو من ده‌كه‌ن .. كاتیك زانی .. یه‌كێك له‌ گه‌وره‌ به‌رپر سه‌كانی جه‌للاده‌كان به‌ توندی وه‌لامی دامه‌وه‌ به‌لام چه‌ وه‌لام دانه‌ویه‌ك ، كه‌وته‌ قسه‌ی سووك و بێ سه‌رو به‌ره‌و هه‌ر خۆیان ده‌توانن ئه‌و ووشانه‌ بئێن ((چونكه‌ پێگه‌ی ئه‌م پزێمه‌و سه‌رانی له‌سه‌ر سووكایه‌تی و بێ شه‌ره‌فی دا‌نرابوو)).

هیچ شه‌تیكی تری به‌ده‌سته‌وه‌ نه‌ما ، نه‌پانده‌ی ووتی :- بیه‌نه‌ جینگای خۆی ...! به‌ئێ چا‌وومیان به‌ توندی شه‌ته‌ك داو بردمیان بوو جینگه‌یه‌كی تر ... كاتیك چا‌ویان كرده‌وه‌ له‌ ژۆر زه‌مینێكدا فه‌ریان داوم به‌لام ژۆر زه‌مین پر بوو له‌ ناو ، ته‌ماشای ئه‌م لاو ئه‌ولای خۆم كرد .. دووچه‌لاد ئه‌م سه‌رو ئه‌و سه‌ریان !

گرتبووم و ناگر له چاره‌یان ده‌باری؟! هه‌ر ئه‌وه‌ندهم زانی : بووتیان کردمه‌وه و هیچیان له‌به‌رمدا نه‌هینشت و هه‌ر دوو ده‌ستیمان له پشته‌وه به توندی به‌سته‌وه و فرنیان دامه‌ ناو ئاوی ژنر زه‌مینه‌که؟! وه دوو پیشیله‌ی گه‌وره .. به‌ئێ دوو پیشیله‌ی گه‌وره‌یان هینا بۆم ((دیاره ئه‌م جووره پیشیله‌یان هینا له‌وه و پێش له‌سه‌ر شیوه‌ی ئه‌شکه‌نجه‌دانی له‌م چه‌شنه‌ فیر کردبوو))؟! له‌به‌ر ساردی ئاوه‌که‌و ئاژاری هه‌موو جه‌سته‌م هه‌یج جووله‌یه‌کم بۆ نه‌ده‌کرا به‌وشه‌وه ئه‌وه‌ستان ئه‌و پیشیلانه‌یان به‌ردایه‌ گیانم ، به‌ چرنوک و به‌ قه‌پ ، ((ده‌تووت ئه‌مانه‌ پیشیله‌ نین و له‌ پلنگ ده‌چوون)) که‌وتنه‌ گیانم له‌وکاته‌دا کاره‌باکه‌یان کوژانده‌وه؟! پیشیله‌ی بێن زمان چونکه‌ نانی ده‌ستی جه‌للاده‌کانیان خورادبوو رایان هینابوون بۆ په‌لاماردانی سرۆف ، به‌ شیوه‌یه‌ک په‌لاماریان دام که‌ ئازار و ئه‌شکه‌نجه‌ی جه‌للاده‌کانم زۆر پێ خۆشتر بوو ... ده‌م ده‌زانی کات چه‌نده ، له‌و ماوه‌یه‌دا هه‌موو گیانم بوو به‌ جینی چرنوک و قه‌پی پیشیله‌کان ... له‌ تاو ئازاریکی زۆر .. بوورامه‌وه له‌ هۆش خۆم چووم ..!؟

(وینهی پیشیله‌کان)

هیچ ھۆشم نەما بوو ... پاش ماوہیەکی زۆر کە منیان بردبوو ھە بۆ زیندانە کە ی
 کە تیایدا زیندانی بووم ، بە چاویەستراوی پەلامارو چەرنوک و ئازاری
 پشیلەکان بۆ سەر دەم و چاوو جەستەم زۆر ئازاریان دا بووم بە ھەر حال
 ووردە ووردە .. دەھاتمەوہ سەر خۆم بەلام گویم لە دەنگە دەنگیکی زۆر بوو
 ھە ک خەون وابوو زۆر و کەم نەو دەنگە دەھاتە گویم و لە تاو نەرەنە پەری
 جەللادەکان ھاتمەوہ ھۆش خۆم ، پاشان زانیم کە ئەمە زیندانە کە یە کە منیان
 ھیناوەتەرە ئەرۆی ... ھەرچەندە ھەر وام دەزانی پشیلەکان ھەر خەریکی
 لاشەمن کاتی کە چاویان کردمەوہ ھەستەم بە دەورو بەر دەکردو ھۆش بەبەرمدە
 ھاتمەوہ ، بەلام زیندانی یەکان دەیان ووت :- (ھەموویان دەورەیان داویت و بە
 تەمات نەما بووین ووتومانە کە لە ژۆر ئەشکەنجەدانیکی زۆر سەخت دا گیانی
 لە دەست داوہ)) بەلام بە لێدانی دلم ووتیانە ئەخێر نەمردووہو ماوہ ! ھەموو
 زیندانی یەکان دەوریان دا بووم و پراوہ ستابوون بە دیارمەوہ ، ئەوکاتە ی
 چاویان کرمەوہو ھۆشیشم ھاتبووہ سەیرم کرد (کاک عبدول رەحمان)
 لە پەشت سەرمەوہ دانیشتووہ ..؟!

پێی ووتم :- کاکە مەحەمەد گیان چۆنی براکەم منیش ووتم :- باشم کە مێک
 ئاوم بۆ پەیدا بکە بەلێ کە مە ئاوی دامی ھە ک دەم تەپکردنێک ! ھەرچەندە
 زۆر تینووم بوو بەلام کە مە ئاویکی پێدام ... ووتم کاک عبدول رەحمان زۆر
 تینووہ ! ووتی براکەم دەزانم بەلام ئێستاکە خراپە ئا و زۆر بخۆیتەوہ ، ووت
 بۆچی خراپە ؟ ووتی براگیان تووشی ئاوسانت دەکات و ھەردوو گورچیلەت
 دەوہستنی بۆیە واچاک ترە کە مە کە مە ئا و بخۆیت ...؟! پێی ووتم :- برسیت
 ئێ یە ھەرچەندە برسیمە بەلام جارێ ھیچم بۆ ناخوڕی باشە ئەوا سەمۆنە کە م
 بۆ دانای ... ئا ... ئا ئێستا ناخۆم کە مێکی تر .. باشە بە ئارەزووی خۆت !
 ئەگەر منیش نەبەن بۆ ئەشکەنجەدان ئەوا خۆم پێت ئەدەم وە ئەگەر بردمیا ز
 ئەوہتا لە ژوور سەری خۆتەرە بۆم داناویت و ئەوکات خۆت بیخۆ ؟! باشا

کاکه عبدالرحمان نه گهر توانیم باشه .. شو شوه بهخت یاوهرم بوو چونکه کاک عبدالرحمان نه برد ... هشت زیندانی تریان برده دهرهوه بو نه شکه نجه دان به لن کات گه یشته (۱۰/۲۰) دوه سی دهقه ی شهو کاک عبدالرحمان پیی ووت کاکه مه حه مه د گیان نه توانی سه مونه کهت بخویت ... نابرام نارو زو ناکه م گیانه که م نه گهر نه توانیت بیخویت چاکتره؟! بروات هه بن ناتوانم دهم به یه کدا بدم ... ناخر دوو پوژه نان و ناوت نه خواردوه ، نه و توژه ناوه نه بن؟!

* برای بهریم دهم ناکرتتوه نازاریکی زورم هه یه هرچی گیانم هه یه پشیله به چرنوک و قهپ دایان پزاندوه؟!
- پشیله چی؟! خهون ده بینی؟!

* نه خیر براهه م تو سه یریکی گیانی منت نه کردوه کاتیک سه یری کردم شو کاته زانی که حاله م زور پهریشه نه ؟

- کاکه مه حه مه نه مزانی بهو شیه دپندانیه مامه له یان له گه لتا کردوه هر نیستا سه مونه کهت بو ته ده که م و تویش زور له خو ت بکه هه ندیکی لی بخو با که من هیزت بیتوه بهر نه گینا ده مری براخو پاره که م !
* باشه باری گهره م .. باش بوو هه ندیک له سه مونه که م خواردوو هه ندیک ناوم خواردوه .. که مه که مه که و ته قسه کردن ..

- کاک عبدالرحمان وهک پوزانی تری نیو زیندان و به شینوازی خو ی که و ته قسه کردن له گه لمداو که و ته پرسیارو ووتوینژ کردن ... خو هیجت نه درکاندوه؟!

* نه خیر به لام باسی ژن و خوشکانمیان له گه لتا کردوو ووتیان نه گهر دان به راستی یه کاندانه نییت نه و نه یان هینین و له بهرچا ووی خو ت
نه زانی چی ده که یین؟!

-هیچ ترست نه بئ تاوه کو نیستا نه یان هیناون و تنها بؤ نهویه که
بترسینن

.. نازانم به بئ تو من چیم بگردایه و کئ دلنهوای و دلخوشی بدامایه تهوه تو
ههروهک فریشته یه که لهم دۆزه خه دا زۆر نامۆزگاریم ده که یهت و به فریام
ده که وی به راستی زمانی سوپاسم نازانم چۆنی ههلبینمه وه و هه رچی بلنیم
هه که مه له پرووی دلسۆزتان .. !؟

-نا .. نا کاکه مه که مه د ئه و قسانه چی یه ده یه که یهت ئیمه برای یه کین و نه ی
نه گهر ئیمه پشتیوان و په ناو فریا گوزاری یه کتر نه بین ئه و دۆژمن پیلانه
گلآوه کانی ده توانن جئ به جئ بکات .. بۆیه نه وه ئه رکی سه رشانی ئیمه و
هه موومانه ده بن براین و پشت و په نای یه کتر بین و هیچ که لیتنیک له نیوان
ماندا نه هیلن دهنه بزگارمان نابئ !؟ نه گهر بزگاریشمان بئ زوو ده که وینه وه
نیو داوه وه .. هه ر وه ک پیم ووتیت ئیمه براین و جارنکی تر حه ز ناکه م
ووشه ی سوپاس به رامه به ئه رکی سه رشانم به من بلنیت و زۆر دنگران ده بم
چونکه (ئیمه برای یه کین زمان و په گه زوو که له پورو خاک و ئاو و
نیشتمانه که شمان هه ریه که)

*نیت له و کاته وه ووشه ی سوپاسم به کار نه ده هینا ئه م شه و له کاک عبود
په حمانی هاویرنم پرسى خۆ من هیچم بیرنه ماوه چه ند پۆژه چه ند شه وه
لیره م.؟

-برام نه مشه و جهوت شه وه تو لیره یهت

*به دننیا یی وایه !؟

-به لئ ! ...

دواتر به شیوازی قسه کردنه کانی که و ته دلدانه وم و به رزبونه وه ی ووره و
خۆپاگری زیاترم له به رده م شیوازه جۆراو جۆره کانی جه لاده کانی به عس دا .

كاك مەھمەد((مرزف تا لە ژيان دا بىت ھەروەك چۆن تووشى خۆشى دىت ھەر ئاواش پووبە پووى كارەساتە تراژىدى يەكانى ژيان دەبىتەو ەك ئەمبۆ كە تووشى زىندانى فاشى يەكان بوینەتەو ەئەشكەنجەو ئازار بۆتە ساتىكى قىزەون دژ بە مرفاىەتى لەبەرامبەر گەلىكى چەوساوەى ەك كورد ئىتر ئەمە پۆزگارەو تىايدا دەژىن ھەرچەندە ئەشكەنجەدان و ھەلواسىن و داپلۆسىن بۆتە خۆراكى ھەمىشەىى جەستەمان بەلام پۆزىك دەبى ئازاد بکرىن و بکەوینە ژيانىك كە خۆمان چارەنووسى ئاىندەى ئەم نەتەو یەمان دىارى بکەين .

ئەى ھاوېرم چەند خۆشە پاش ئەو ھەموو ئازارو ئەشكەنجەدانە بە خۆپاگرى و سەر بەرزى بىننىنەو ەو پاش ئەو ەى ئازاد دەکرىن ھەموو ھەلألەكانت سەردانت دەكەن و دىنە دىەنىت و پىت پى لەو بە بەھا ترە كاتى ئازادبوونت دەنگت دلىرو سەربلندو سەرفرازىت كە لەبەردەم ئەشكەنجەى دەندانەى فاشى يەكانى بەعس دا جوامىرانە خۆت پاگرتو ەو ھىچ زانىارىەكت نەدركاندو ەو بۆ دوژمن و بەلىنى شۆرپشگىرەت نەشكاندو ە ئەمە ئەو پەرى ماىەى خۆش بەختى و تاجە گولینەى رىنگاى سەختى تىكۆشانىت كەردۆتە سەر چوئكە ئەمە ئەو بېروا بەھىزەىە كەلە سەرى دەپۆىت لە ژيانى تىكۆشان و خەباتى بەردەوام دا ئەك ھەر نەتوانرا ناوى ھەلألانت بەدەیتە دوژمن بەلكو بە ئىرادەىى نەتەو ەىى خۆت دوژمنت سەرسام كەردو ە كەپۆزانى زىندانى خۆپاگرىت پۆزىك دەبى نەو ەكانى ئىستاو داھاتوومان سوود و كەئكى شۆرپشگىرەى ئى و ەربگرن چوئكە ژيانى زىندان بۆت دەبىتە وانەىەكى زىندو ە كە خۆى لە خۆیدا (پەرتووكى ژيانە) ...؟! ە ئەو ەندەى تر بېروا متمانە بە خۆت دەكەىت و دۆست و برادەرو ھاوېرئكانىشت بېرواىەكى پتەوىان پىت دەبىت و بە مرفاىكى خۆنەوىست و خاوەن بېروا ئىرادەىەكى بە ھىز ناوت دەبىتە سەر وىردى زمانىان ...!

پهنگ بن به لای خۆتوه ئەمە تەنھا بە ئەشکەنجەو ئازاردانیکى بزانی بەلام ئەمە خۆپاگرى و بەرخۆدانته که گەرەترین سەرکەوتن و شۆپشگىزى به گەرەترین سەرمايه به بۆ نەتەوهکەت هەر وهک پەندىکى ئینگلیزى دەلن ((ئازادى دەسەنریت ، نادریت)) وه هەر له میژوهه پىشینانیشمان ووتویانه :

((ئەوهى تالۆى ژهر نەنۆشئ نازانئ ژهر چى به)) !

ئەوهى تالۆى ئەم ئەشکەنجەو قەسابخانەى جەللادەکانى پزىم نەزانئ و نەچەشتبن نازانئ نازارى ئەشکەنجەدان چى به ؟! وه هەر مەرفىکى خاوهن بىرو باوهپى بەرزى ئازادى نەتەوهکەى بن و قالمبوى کوانووى جۆش دانى خەبات و تىکۆشان و کارى پاميارى بىت هەر گىزاو هەرگىز دوژمنى داگیرکەر ناتوانئ تۆزقانس کار بکاتە سەر وورەو تواناو خۆپاگرى ئەو مەرفە شۆپشگىزو به هەلۆستە .

چونکە بىرو باوهپى ئەو مەرفە پاکتر و بەرزترى به هیزترە له ئەشکەنجەو تۆقاندنى دووژمنى داگیرکەرى خوين رىژ هەربۆيه ئىرادەى نەتەوهبى بۆ هەموو مەرفىکى شۆپشگىزو ئازادى خواز دەبىتە ئەو فاکتەرە ئىجابيه که به مېشک بىر بکاتەوه و نەخشەش بۆ دوا پۆڤى خۆى و پىکخراو نەتەوهکەشى داپىژئى که ئەمە زۆر زۆر به هیزترە له ئەشکەنجەو نازارى جەللادەکان چونکە لەو سەرچاوهيه وه هەلقولاًوه .. !؟ (من ئەوه دوو مانگە لىرە زىندانىم جگە له هەلۆاسين و ئەشکەنجەدانى جەستەيم هەرچى سووکايەتیهک به شىوازى نامەرفانەى خۆيان درىغىيان له تەکم دا نەکردوه هەرچەندە هەندىکى کەم بۆ باس کردى لەسەر شىوازى ئەشکەنجەدانم بەلام ئەشکەنجەدانىکى هيندە دلپەقانهيان له گەلمدا کردوه ئەگەر به خەونيش ئەو مامەلەم نامەرفانەم ببينا به پەنگ بوو تووشى نەخۆشى دەروونى و عەقلى ببومايه ..

لهو ماوهی دوو مانگه دا که هر پوژنکی به مانگیک نیم نه ده پویشته له گه ل
 نه وه شدا نه که هر نه یانتوانی ته نیا وشه یه کم ئی در بهینن به لکو به هوی
 خوږاگری خوّم و بپروا بوونم به چاره نووسی سیاسی نه ته وه کم من سرجه م
 جه لاده کانم تووشی نه خووشی نهروونی کردبوو که به سووکترین و
 درنده ترین وه حشی خویمان بییننه وه که له هه موو به هایه کی نه خلاقى و
 په یامی مرقایه تی سهدان و هه زاران جار پاک نه بنه وه و نه توانن له خانه ی
 مرقایه تی دا جینگایان بیتنه وه و له نیو سهره نوئلیکی زبلّ خانه ی میژووی
 مرقایه تی دا په لیه کی ره شی پر له تاوان کاریان به ته ویلی ناوچه وانیا نه وه
 بیت .

له گه ل نه م خوږاگریه ش دا زور که سیشم بینی که پیش زیندانی کردنیان وا
 خویمان نیشان نه دا که لهو په پی لوتکه ی شوپشگیزی تی دا قال بویتن و گهر
 پوژنیک که سینکیان زیندانی بکرتت نه وا بهو په پی بپروا باوه رنکی نه گۆپوه
 به هیچ شینوه یه که دوژمن نه توانن سوودیان ئی وه بگری .. به لام به
 پیچه وانوه ی نه و بیره دوژه شوپشگیزی به یان نه که دوومانگ له ژیر نه شکه نه چه
 و هه لواسین دا دان به هه موو نه و کاررانه دا بنین که کردوویانه به لکو هر
 له یه کم شهوی نه شکه نه چه دانیا ندا نه یانتوانی خوږاگری تی خویمان له بهرده م
 دوژمنی سهرسه ختی نه ته وه که ماندا بسه لمینن به لکو ته نیا له پیناوی
 مانه وه ی خوینداو بهرگه نه گرتنیان دانیان ناوه به هه موو کارنکی نهینى زور
 جاریش له بهر نه وه ی جهسته یان نه که ویتت بهر نه شکه نه چه لیدان و هه لواسین
 ناوی خه لکاننکی بی ناگا و هه ژاریان داوه دواى لیکۆئینه وه ی به دناوی
 جه لاده کان هه موو نه و که سانه یان ده ستگیر کرد وه هه رچی سوکایه تیه ک
 له لایه ن جلاده کانه وه بۆ نه و که سانه ی (اعترافیان) کردبوو یه کم پاداشتی
 دوژمن به رامبه ر نه و جوژه که سه ئینته ازبانه بوو به پوو بوونه وه یان بوو بۆ
 بهرده م په تی سیداره و بۆ دواچار ده خنکان به لام له سیداره دانی نه م جوژه

که سانه نهک هەر گهل ونه ته وه که مان شانازیان پیوه ناکات به لکو به که سانیکی خو فرۆش و دژ به په وتی شوپشگێرانی نه ته وه که مانیان له قه له م ده دا .. که به خویانه وه چه ندین که سی بن ناگا له کاری (پنکخراوه یی) یشیان له گهل خویاندا به رهو په تی سیداره پاپنچ ده کرد نیدی نه وسا له جاران زیاتر خو پراگرو رقی پیرۆزم نه ستوو تر ده بوو که نهک هەر وشه یه ک چی به نه یلیم به لکوو په تی سیداره و نه شکه نجه دانم لابیوه کارنکی ناسان که دوژمن به تر سنۆکتین پزیم هانای بو شینوازی جوړا و جوړی نه شکه نجه دان به رنوه ده برد ...

به لئ .. هەر برپا به هیزه ی خو م بوو که هەر گیز له نه شکه نجه دانی په تی سیداره ی دوژمن به سه ره رزی یه وه به میننه وه .. ؟!

جا له سه ر پۆشنای نه و دوومانگه ی زیندانی زیاتر چه ندین وانه ی نویی شوپشگێرنتی فیریم و له سه ر جهسته ی خو م تا قی بکه مه وه مرۆف هەر کاتی که ههستی به نازارو چه وسانه وه ی نه ته وه که ی کردوو رنکه ی به ر خودانی شوپشگێرانه گرت به ر نه و پنیوستی به وه ی پۆلاین ده بی و ده شین له هه موو هه ل و مه رجیکی دژوارو سه خت دا به رامبه ر دوژمن پشوو درژر بیت چونکه نه م مرۆفه شوپشگێرانه هەر گیز ناتوانن له کاتی که دا هه ست به نازارو ژانی نه ته وه که ی بکات به ژنر دهسته یی له نیو زیندان دا مانه وه ی خو ی تنها لاگرنگ بیت چونکه مرۆفی خاوه ن هه لوینست و نیشتمان په ره ر ژانی ژنر دهسته یی دوژمنی له لا مردنه بویه بیرو باوه رپی کورد په ره رانه ی راسته قینه ی رنکه ی پی نادات که ژانی سه رشوپی په سه ند بکات منیش له م وتووێژه دا و وتم :- به لئ پنیوسته هه موو یه کیک له نئمه ی کورد به و جوړه بروانینه ژانی سیاسی و خو پراگریشمان له چیا سه ره که شه کانی کوردستان پته و تر بیت ، بیت وانیه نه و مرۆفه سه ره به خو خوازانه ی نه ته وه که مان به م ووه به رزه نیشتمانی به بیر بکه نه وه نه و خو ری سه رفرازی یه ک جاره کی بو

ئەم نەتەرە سەر بۆلۈندە مان ھەلدېت و ئەم نەتەرە چەوساوە و بن دەستە شەمان بۇ
 ھەمیشە پزگەر دەبیت لە ژنر چە پۆکی دوژمنکارانە ی پڑمی بە عسی عەرەبی
 لە عیراق دا گەر بیر لە مانەو ی ژنر دەستە یی بکەینەرە ئەوا تاوان نی یە
 جەستە مان خۆراکی خاک و نیشتمانی کوردستانە داگیر کراوە کە مان نەبی ...!
 بەم شینوازی بیر کردنەو یەش کە پیویستە لەسەر ئەرز ی واقع بیسە لمینین
 ئیدی ئەو کات بۇ نەتەرە بن دەست و داگیر کراوە کە مان بۇ کەس و کارو
 ھەقالان و خەلکی چەوساوە ی کورد ئەوانە ی لە پەتی سیدارە ی دوژمن بە
 ھیزتر و بەرزتر بوون دەبنە سیمبولی ئازادی و پزگاری گەل و نەتەرە کە مان و
 ھەمیشە بە نەمری و سەر بەرز ی دەمیننەرە ؟.. بەلام مرقی خۆ فرۆش و
 نەتەرە فرۆش جینگای نەفرەت و پساوکردن و ئابرو بردنە لە ناو بزوتنەرە ی
 پزگاری خوازی کوردستان و تەواوی کۆمەلانی خەلکی نیشتمان پەرورە
 دلسۆزی گەلە کە مان و تەنانەت ئاوو ھەوای ئەم نیشتمانیە داگیر کراوە یە ی
 دا بەش کراوە ی کوردستان پیی حەرمانە وە ک چلگا و خۆرو خۆ فرۆش و
 حەرمان زانە سەیری دەکری جا (کاک عبدول پەحمانی) ھاوپی بە ھەلوئیستی
 زیندانیم :- کە مردنیش ئەرکیک بیت بە سەر ھەمو کە سینکدا ئیدی بۇ بەسەر
 شوپی بمری و بۇ سەر بەرز و نەمر نەبیت کە بۇ ھەتا ھەتایی ناوی ھەلوئیست
 و جوامیری و خۆپاگری نەبیتە وانە یەکی ھەمیشە زیندوو لە ویزدانی ھەموو
 کورد پەرورە نکداو ببیتە پینشەنگی خەبات و تیکۆشان و بلیسە ی شوپشی
 گەلە کە مان بە جۆشتر بکات وە ئەو پەیمان خۆشەویستی خاک و نەتەرە ی کە
 دا بووی بە کوردو کوردستان نەسلە مینەرە ... ووشە ی ناپاک ناخەمە سەر
 لاشە ی جوان و پیروزم ھەر بۆیە لاشەم پیروزم چونکە لە پیناوی دژ بە
 بەرژە وەندی یە پەشەکانی دوژمن درغی نە کردوو بە لکو لە پینا و
 بەرژە وەندی خاک و نەتەرە کە مدایە دنیا شم (ئازادکردنی خاک و نەتەرە کەم)
 مەرگی ھەزارانی وە ک مەحەمەد مورا و ھەقالانی لە وینە ی ئەوی گەرە کە بۇ

بىن پەروا گيانم خەلاتە ... وە پەيمانم سۆز و ھەلۋىستى نەبەردى دووپات دەكەمەوہ كە بە خۇننى پاكى شەھيدانى رىنگاى نازادى ۋە پزگارى و نەتەوہكەم ئەبى خۇپاگرى بگەمە پيشەى خۇم تا دوا ھەناسەش بەردەوام بىم لە خەبات و شۆپش لە پىناۋى نازادى و سەربەرزى نەتەوہكەمدا بىم بىن نوچ دان ھىچ كات مل كەچى فەرمانى (دوژمنى داگىر كەر نەبىم) تەنانەت شىرى داىكم حەرام بىن ئەگەر خۇپاگر نەبىم بە خەم پەژارەو ئاۋاتى دوا پۇژو ھىۋاى كوردستانىكى سەربەرزو نازاد نەبىم؟! كەۋتنە پۇژى دۋاى و ھەر چۈنى بوو بە پىنى كاتەكە .. بەلى ۋەك ھەموو پۇژانى تىرى نىۋو زىندان سەمونىكى رەق و يەك تەماتەيان لەگەل كەرتى خەيار ژەمەكانى خواردنمان بوو ... لەشم ۋەك خۇشە بوپىت و كەمتر ھەستم بە نازارو ئەشكەنجە دەكرد چونكە را ھاتبووم ...

كات نرىك بووہ لە (۹)ى شوو ھەموو لە چاۋەپوانى ئەوہدا بووین كە ئىستا نا .. نا ئىستا خۇيان دەكەنەوہ بە ژوردا و ناو دەخویننەوہ بۆ ئەشكەنجەدان ھىندەمان نەزانى ھەستكردنەكەم پراست دەرچوو بەلى خۇيان كرد بە ژورداۋ جەللادىكى سەرو سىما رەش و كەللە زلىكى ناشرىن بە چاۋىدا ھەستت دەكرد قىنى ئى دەبارى يەكسەر يەكەم كەس ناۋى منى خویندەوہ ئەگەر ئەوہ بەختى رىزگار كىردنم بوايە ھەر گىز بۆ دەرئەدەچوو چاۋيان بەستەمەوہ لە پشتەوہ ھەردو دەستيان شەتەك كردم و بردمیان بۆ ژورى ئەشكەنجەدان لە ژورەكەدا چاۋيان كردمەوہ چى ببىم بووداۋىكى سەيرو چاۋەپوان نەكراوم ببىنى ؟! .. پوانىم ۋەك كوشتارگە ھەر ۋەك چۈن لاكى مەرو مالآتى سەربەرو دەكەن بە پەتى قەنارەكانيا ببىم پىنج كەسىان گرتبوو كە تەمەنيان زۆر بچوك بوو لە نىۋان (۱۲-۱۴)سالان دەبوون؟! بەلى ھاۋارو نوزەى ئەو مندالانە دنياى كاس كردبوو دلى دوژمنى باوك كوژە بويان دەبوو بە كەباب ۋەك دەلىن؟! بەلام خۇ خوانەكات ئەم جەللادانە بۆ

چرکه يهك چى يه بير له بهزهى بکه نه وه به لکو زياتر رقيان نه ستورت تر ده بوو که
 ته نانه ت منالانيشمان به ته واوى بښېر بکه ن هر بويه به م شينوه وه حشى
 گه ربه که وتوونه ته ويزهى منال و پيرو لوى کورد شو مناله بچو که دوو
 پشيله يان تن بهردابوون هاواريان ته ختى سه روهرى ده هاژاند بهوا بکه ن چاو
 زور زالمه گه ر بتوانى ديمه نى ناوا جه رگ بر سه ير بکات؟! شاه .. که
 ديمه نيکى زور ناخوش و دلته زين بوو ، مروف گه ر خوئى له و جوړه
 نه شکه نجانى نه ديتبى نه وا يه کسه ر خوئى پى پانا گيرئ و بى هوش ده بيت و
 ده که ویت . سى که سه که ي تريان ته منيان گه وره بوو نزيک بوو له ۵۵ تا
 ۶۰ سالان هاوار و داديان بوو که نه مانش به ده ست پشيله کانه وه که تنيان
 بهردابوون سه رو چاويان ده کران و به نينوک که وتبوونه جه سته يان ..؟

هر باش بوو به و ته مهنه وه ده يانتوانى هاواريش بکه ن ... نه م ده زانى
 چى له وانه ده که ن و پلايس و گازيشيان به ده ستوه بوو؟! منيان پووبه پوو
 پاوه ستان به رامبهريان ..؟! ووتيان ته ماشايان بکه !... ، هر دوو ده ستميان
 به پشتمه وه به ستمه وه پاشان هر دوو قاچميان سه ربه ره و ژوو کرده وه و
 سه رم بؤ خواره وه ه ليان واسيم؟! به ياوکوژه کانيان ووت (واته نه وانه ي
 نه شکه نجه ي زيندانى يه کانيان ده کرد) دوى نه وان نوره ي نه مه !!؟ به جنيان
 هيشتم به و جه شته بانگيان ئى کردم سه يرکه و بزانه چى يان ئى ده کړت
 ده رنه نجامى توؤش هر واده بى و باشر نابى؟!

سه ير م کرد نه مانه زور نامروفا نه و له وه حشى وه حشى تريوون زورم له خو م
 کرد که بزانه چيان ئى ده که ن ته ماشام کرد به گاز وو پلايس خه ريکى نينوک
 ده ره ينانيان له ده ست و قاچيان؟! پيش نه وه ي نوره ي من بيت تا به گاز و
 پلايس تيم به رين له و پشيلانه ي که فيرى نه شکه نجه دانى مروف کراون دوو
 پشيله يان هينا و تنيان بهردام کارنکيان به سه رم هينا هر هيج ناگام له خو م
 نه ما و بى هوش بووم ..؟!

پاش ماوهیهك! ههستم دهگرد نازارم ههیه بهلام نهدهزانی نازاری چییهو
له گویم وچیم بهسهر هاتوهوو چی پووی داوه؟! له پر ههستم کرد ژورهكه
پووناك بوهوهوو دهنگه دهنگه پهیدا بوو!؟

نووكه شهقیگی مزر بهرسكم كهوت بهوه جوولامهوه؟ گویم ئی بوو ووتیان
ماوه له خوارمهوه ئهو سئ كهسه بهتهمهنهكه بوون و ههر پینكهوه نووكه
شهقیگیان دالهوان و ووتیان نهمانهش نه مردوون بهئنی لهوان پهت بوون و
كهیشته دوو منالهكهو یهکی نووكه شهقیگیشیان لهوان دا بهلام هاته بهر
گویم كه لهوان نهماون و مردوون ههستم دهگرد به پاكیشان وهك شتیگی
پیس ئهو دوو مندالهیان بهپاكیشان برده دهرهوه به ئیمهیان گوت ههر نیستا
نانتان بۆ دهینین!؟ پاش ماوهیهکی زۆر كه له دوو كات ژمیر نزیك بوهوه
ههریهكه لهته سهمونگی رهق و خه یارنگیان بۆ هینانین و كهوتنه قسه كردن
لهگه لماندا!؟ ئیوه بوچی خۆتان پزگار ناكه ن؟ نههكه ی ژبان ههوش بزانه
لههش خراپتر ههیه ئهو كوپانه تان بینى فریمان دانه دهرهوه ئیوهش
چاره نووستان لهوانه باشتر نابیت تا زوهه بیرك له خۆتان بكه نهوه نه بی ئیوه
چیتان له دهست بی بوچی هاوكاری ئیمه ناكه ن وه بۆ خۆتان ئاسوو ده بزین
و له ههر كوئییهك دهتانهوی خۆشترین ژبان بهسه ربهرن!؟ با ههوش بزانه
ئهو ی هاوكاری تهواومان نهكات (فرمانی سهروكایه تی
شوپه) چاره نووسی ههر نهمانه نیتر ئیوهش ئاره زووی خۆتانهو ئیمه زۆر
لهكس ناكهین به ئاره زوو بیت باشتره نیتر هوه له دهستی خۆتان دایه واته
لهگه ئ ئیمه بن یا نهبن خۆتان ههلی بزین ئیمه پی و تمنان لهسه ره ئیوهش
بۆ خۆتان چی له بهرزه وهندی خۆتان دهبینن وا بکه ن!؟ نیتر پاش كه مینك

لهو قسانه كهوتنه قسه‌ی سووك و ناشرين پیمان و چاره‌نوستان هر نه‌مانه
نه‌گه‌ر و ابیر بکه‌نه‌وه؟! بیریک له خوتان بکه‌نه‌وه دیاره نه‌م ماله‌تان به لاره
خوشره وانی یه به ته‌وسینکه‌وه پنی ووتین ها ئیتر پیمان نه‌لین بۆچی
پیتان نه‌وتین نه‌وه‌ی له‌سهر ئیمه بوو پیمان ووتن؟!

نه‌وان پویشتن و دوو جه‌للادی تر هاتن شه‌خوژن وشته‌ی به‌له‌شمانه‌وه
ورشك ببوه‌وه پاکیان کرده‌وه نه‌مانیش وه‌ك نه‌وانی پینشوو هیچ درنی‌یان
نه‌کردوو كهوتنه قسه‌ی سووك و نار‌ه‌واو ناشرين پیمان ... هر مه‌گه‌ر له زاری
پیاو كوزه‌کانی به‌عس بوه‌شیت‌ه‌وه كه چەند شه‌ریفن به‌لنی شه‌وانیش پویشتن
ئینواره هات و هاتن چاری منیان به‌سته‌وه و بردمیان؟! چەند كه‌سینك
دانیشتوون هر وه‌ك پوزانی تر كهوتنه قسه‌کردن له‌گه‌لمدا له‌وه ده‌چی نه‌م
كابرایه زور بن هوش بیئت (بن عه‌قل بیئت)!! نه‌وه بۆچی شه‌و زانیاریانه‌ی
ده‌یزانی پیمان نالین و بزگارت بیئت و بچیت‌ه‌وه ناو مال و مندالی خؤ شه‌وه
تۆ به هه‌موو بیرى خؤ ده‌ته‌ویت ئیمه بخه‌له‌تینیت شاده‌ی پیمان نالینی شه‌و
باوه‌ره چی‌یه تۆ بوخؤت هیناوه كه‌س نی‌یه لی‌ره بزگاری بیئت به قسه‌ی پوچ
خۆ نه‌گه‌ر و ابزانی له پاش مانگن و چەند پرسیارینك و نه‌چیته ژیر باری هیچ
، ئیتر بزگارت ده‌بن ده‌با من پیت بلیم به‌خیر شه‌وه خه‌یالی خاوه نه‌گه‌ر وا
تینگه‌یشتوو‌ی نه‌گه‌ر شه‌وه‌زانیاریانه‌ی لات هه‌یه پیمان نه‌لینی شه‌و كاته به پیاو
خراب له قه‌لمت ده‌ده‌ین شه‌و كات له سیداره‌شت ده‌ده‌ین به‌لام نه‌گه‌ر وه‌ك
كه‌سینكى وولات خو‌شه‌ویست و راستگو شه‌و زانیاریانه‌ی لات پیمان بلینیت و
هه‌موو نه‌ینیی‌یه‌كان بدرکیننی شه‌وه به‌ختی باش روو له ژیانته‌وه‌بن و ژیاننی
ناسوده روو ده‌كاته خؤ و مال و مندالت وه‌لای ئیمه‌ش ریزو پایته ده‌بیئت
وه له باشترین جینگا كارت ده‌ده‌ینئو باشترین موچه‌شوه‌رده‌گریته له كار
کردن له‌گه‌لمندا بۆیه هیچ شتیكت پنی نالین و بوارته ده‌ده‌ینئو!؟

بۇ ئەۋەدى تا دوو پۇژى تر ئەم كاتە بىرى لى بگەيتەۋە و بە پىزەۋە ژىانى
 خۆت ھەلبۇژىرى ! و مىشكى خۆت نارام بگەرەۋە و بېرىارى خۆت ۋەربىگرە ؟!
 دواى پىرسىيارت لى دەكەين ؟! بەلنى ھىچ پىرسىيارنكىمان ئىستا لە تۆنىيە وا
 نازاد و سەربەست بۇ خۆت بىرېگەرەۋە ؟!

ئەمجارە ، راستىيان كىرد ، گەرانىمىيانەرە بۇ ناو زىندانەكەر ناو زىندانىيەكەيان
 ؟! پۇژى يەكەم بىن ترس ، لەگەل زىندانىيەكانى تردا كەرتنە قسەكردن و
 قسەى زل زلم دەكرد .. ! (بە ئارەزۋوى دلى خۆم پۇژى دواىى !! ئەمە دوا
 پۇژتە (حەمە موراد) ئىتر بگەرەۋە ناو دىيارى خەمى بىن بىن بگەرپى بە دواى
 چارەيەك ؟!

دەروازەيەك پىنگا چارەيەك بۇ پىزگار بوونت سەبەينى ملت دەكەن بە پەتەۋە
 ؟! ئەگەر خۆت نەفرۇشى بە پىياۋكوژە عەرەبە بەعسىيەكان لەبەر ئەۋەدى دوا
 قسەى خۆت لە گەل كراۋە ئەۋە دوا پۇژتە ؟ ۋەرە (حەمە موراد) ھەموو
 سەرۋەرەك ژۇر پىن بىنى و خۆت بفرۇشە ؟! لە پىناۋى چى خۆت بە كوشت
 دەدەى ؟! لە پىر تەزۋويەك بە ناخم دا ھات و ۋەك كارەباى زۇر پاي
 چەنەكاندم دەى گىيانت دەربچىن ؟! ئەۋە چىيە بە خايالدا دىنت و سېرت
 دەكات چۇن پىنگە بە خۆت دەدەى خەيالى ناۋا تووشى پەژارەت بكات دواى
 ئەۋ ھەموو راستىيانەى كە دەيزانى دەربارەى ئەم پىژمە خوئىن خۇرو داگىر
 كەرەى نەتەۋەكەت !!؟ تازە بە تازە بىر دەكەيتەۋە ؟ يان ماۋتە بېرىار بەدەيت !!
 شاھ چۇن پى بە فېرۇدانى خوئىنى ئەۋ ھەموو لاۋو مندالانەى نەتەۋەكەت
 دەدەيت ؟! ھىشتا نازانى لە پىناۋ چىدا گىيانت بەخت دەكەيت ؟! خۆت
 تووشى نازارو ئەشكەنجە كىردوۋە !! ھەر كە ھۇشم كىردەۋە يەكەم پۇژ بېرىارى
 ناو پىزى شۇپىشم ھەلبۇژارد ؟ دەمزانى گىيانم خەلاتەۋ پاداھتىم دەبىن گىيانم
 فېداى خەباتى نەتەۋەۋە خاكىم بىت ؟! ھەرىكە پۇژ دەمزانى نازادى بە گىيان و
 خەباتى درىژ خايەن و نەسرەۋتن دىتە دى .. !

لە پیناوە ئەو پڕبازە پڕۆزە کە پزگار کەری مرقایەتی یەو خزمەتی نەتەو کەم دەکات چەند جار بیری خەمەو (هەمی دەبەنگ) مردنی سەربەرزى خوشترە لە ژبانی ژنێر دەستی؟! بۆیە وا دووبارە پەیمان تازە دەکەمەو بە خۆینی شەهیدان بۆ کچانی مەمک بڕاوە بۆ خاک و نەتەو کەم ... لە پیناوە بەرژەو هندی بەرزى نەتەو م گیانم خەلات و قوچی قوربانی بێت لە پیناوە گەلە کەمدا و تا دوا هەناسەم کۆلنە دەرو نەسەرەوت بێم پاش ئەو بیری کردنەو یەو هەم مرقایەتی زۆر ئازاد و سەربەست گیانم کەوتە خروش و وورەم زۆر زۆر بەرز بووە سەرپای جیهانم بە پووناکى دەبینى؟! وئیتەر هیچ دڵە پاوکى و ترسم لە گیانمانەما! ئەشکەنجە و مردنم بە خەلات دەبینى لە پیناوە باوەرپى بەرز و پیرۆزدا .

دەبى دوژمن بە ئاواتەو سەربینتەو کە منى پەروەردەى خاکی خوشەو یستی (کوردایەتی) زانیاری یان نەینى بدرکینم هەروەکو شاعیر دەلن :-

ئاخرین مالى ژبانم کونجى بەندیخانە
 ئەم کە لەبچە مەرەمى زامى دلى دىوانە
 زۆر دەمیکە چاوەڕوانى زەپزەى زنجیر ئەم
 سەیری ئەم زنجیرە کەن وەك پینوونى شاهانە
 بوکى ئازادیم ئەوئى خوینم خەنەبىن بۆ دەست و پىن
 هەلقە هەلقەى پینوونم بۆ پلپلەو لەرزانە
 گەرچى دوژمن و ادەزانى من بە دىلى لال دەبم
 باش بزانی کونجى زیندانیم (قوتابى خانە)
 بیری ئازادیم لە زیندانا فراوانتر ئەبى
 قوڕ بەسەر ئەو دوژمنەى هیواى بە بەندیخانە
 گرتن و لیدان و کوشتن عاملی ئازادى

تۆپ و شەشیر و كەلهبچه لام وەكو نەفسانەيە
 چاوەروانی شوپشینكم عالەمن رزگار بكا
 میللەتم بۆ ئەر مەبەستە كردهوی شیرانەيە
 چەكى شوپشگینیری من ، نووسین و بیروباوەرە
 راپەرینە هەلەمەتە ، پەر نەعرەتەي كوردانەيە
 گەر بە نازادی نەژیم ، مردن خەلاتە بۆ لەشم
 نۆكەری و سەردانەواندن كاری نامەردانەيە
 كوردم ئەمڕۆ لە زیندانان بە نازادی ئەژیم
 سەد هەزار لەعنەت لەوہی وا نۆكەری بیگانەيە

ھەر بۆیە ئیستا و ھەزاران جار پەیمان تازەدەكەمەوہ ، بەقەد

كونی دەرزێك خیانەت لە خۆم وولاتەكەم (نیشتمان) نەكەم !؟

چونكە نیشتمان دایكەم و ئیتر چۆن دەبن مرۆف خیانەت لە دایكی خۆی
 بكات !؟ كات دەپۆشیت و كاتژمێر گەیشتە (٩،٣٠)ی شەو جەللادەكان
 دەرگاری زیندانەكەیان كردهوہ !؟

لە پەر (محمد موراڊ) كە خۆم بانگیان كرد و بە چاوەبەستراییەوہ بردمیان بۆ
 پرسیار و لینگۆلینەوہ (بە گوتهی خۆیان).. واتە بەدەنگینکی ناسازووق
 و كینەو !؟ كەوتنە پرسیار كردن لێم !

*نەم كاتەت، باش ئەبو جاسم !؟

-سوپاس !

*قەسبەكە ، عەرەبی نازانی ؟

-نەخیر !؟

* ووسبە چۆن غەربى نازانى و تۆلە وولاتىكى غەربى دا دەزىت؟! بەلام قەيناكە بۆ ئەوئەي دلنليات بگەين كە بەرت دەدەين و ئازاد و سەربەست بوخۇت لە ناو شاردا بگەرنىت و ژيانىكى خۇش بەسەر بەرىت؟! وە ئەوئەش دەكەين و ھەر چىت پىويست بىت نامادەين بۆت جى بەجى بگەين؟

تەنھا وەكو پىياو و مروڧىكى دلسۇز بە نىشتەمان ناوى ھەفانەكانت و شانەكەتان و نەينىيەكانتان بۆمان باس بگە!! خۇت دەزانى ئىمە ھىچ شتىكەمان ئى وون نابتت! و ھەمووى لە ناوچاوى مىزەكەمدايە . بەلام خۇت باسى بگەيت چاكتەرە؟! و بەلىنت پى دەدەين كە ھىچ شتىكت پى نالىين و بەلكو بە ئارەزووى دلى خۇت دەين؟!

-من كابرايەكى ھەژار و بىن ئەملاو ئەولاو وە پەنگە ئىستا مال و مندالەكانم لە برساندا مردىن؟ من بىن تاوانم ، ھەژارم ، ناگام لەو شتەنە نىيە كە ئىوہ باسى ئىوہ دەكەن ، ھىچ جۆرە تاوانىك ، لە خۇم دا نايىنم؟

* ديارە (حەمەموراد) كۆتايى تەمەنت ھاتووە؟!

-وەك پىم ووتن من ھىچ نىم و ھىچم نەكردووە و بىن تاوانم! بۆچى باوەر بە ھىچ شتىك ناكەن؟ وە ھەر دەين قسەى خۇتان بىت؟

-ووسبە! ھەي بىن ئابروو .. خۇ ئەلنى دەم درىژى دەكەي لەگەلمان ..؟

پاوەستە ھەر ئىستا چاوت پىن دەكەويت؟! وە چارەشت دەكەين؟!

ئادەى ئەم زمان درىژو ھىچ لەبارانەبوو بە پشەتە ملە بگەنە دەرەوہ ... دەى خىراكەن...؟!

ئىتر دەست بەجى ، ھەرئەوئەندەم زانى چاومىيان تونتر بەست بەلام ئەم جارەيان وەھاچاويان بەستەمورە ھىندەى نەمابوو خوين لە چاوانم بترازى . جەللادەكان بردەميان بۆ جىگاكەيەك؟! گويم ئى بوو بە غەربى باسى پشیلەيان دەكرد...؟

تینگه ییشتم که ده یانه ویت پشیله کانم تیبهر بدهن ...! به دنیای نه سکه بجه داسی
پشیله کان زور زور ناخوش تر بوو له هه موو جوړه نه سکه بجه کانی تر ...!
به لنی دایان نام و دوو پشیله یان هینا؟! ...

(محمد موراد) قسه ی راستمان بو ده که ییت یاپشیله تئ بریده یین؟!
پاشان هر چیت به سهر بیئت تاوانی خوته له سهر خوټ !! له وانه یه گه وره ترین
نه سکه بجهت بده یین؟! وای نیمه پیمان پاسپاردیت!
له دلی خو مدا ووتم دیاره من نه وه چاره نووسه و بوم براوه ته وه که هه موو
پوژئی جوړه نه سکه بجه یه ک بدریم !!

له راستی دا پشیله کان یان وای راهینا بوو له خو یان زیاتر و درنده تر بوون ؟
درنده ی هه روا ده بی! و بهو شیوه ده بیئت که پشیله نه سکه بجهت بکات ، تا
بو خو یان وازت لی نه هیننی و بزگارت نابنی له چنگیان و اتا تاجووله له له شت
تا هه بی وازت لی ناهیننی !!

نه وانیش بهم کردارانه قاقا پین ده که نین جار ناچار نکیش ده یان ووت ها(حمه)
موراد) نیستا چی ده لنی ؟

نایا ده بی پوژنیک بیئت پوژنمی دژه مروییه کان ، پوژنمی عه ره بی به عسی
صدامی نه میننیئت و نه ته وه کهم بزگاری بیئت له چه وسانه وه ؟!
نای که چه ند خوش ده بوو که نه ماننی نه م پوژنمه دیکتاتوری و خوین خوړه به
چاوی خو مان بمان بینایه و کوتایی پین بهاتایه ؟

که نه م خه ون و خه یالینکی هه تا هه تا بچم بوو بویه که متر هه ستم به نازار ده کرد
. که ی نه و پوژه بیئت که سهری پیواو کوژه کانی نه م پوژنمه بکه و تایه ته دست
گه ل و دادگای گه ل بکرانایه و یه که یه که یان به سزای گه ل و نه ته وه .. بگه ن ..
ناهیکی خو شیمان هه لکی شایه و هه وای نازادی و سهر به ستمیان هه لمرزایه .
وه ک میله تانی تری جیهان بمان و تایه :- نوخه ی له پوژنمی دژه مروئی
صدامی دیکتاتوریهت پزگارمان بوو !!

نەم بەسەرھاتەم وەکو ئەفسانە بلۆکردبایەو بۆ ئەوێ کانی داھاتوو .. بەئێ
پیاو کوزەکان . بەجێیان هینشتم و ناگام لە خۆم ئەما و لاشەئێ بریندار و
ساردوو سېرم کەوتە دەستی پشیلە و لەسەر زەویبەئێ کە تەخت بوو بووم !!

لە ژێر زەمینە کەدا لە جینگای ئەشکەنجەئێ ھەزاران ھەزاران مەروئەئێ وەک منی بێ
تاوان و ھەزاران ھەزار کچ و منالی ۷ و ۸ سالان ! کە تەنھا ھەر لەبەر ئەوئێ
کە کوردین و شانازی بە کوردبوونمانئێ وە کەئێ ...؟

بەئێ : ئەشکەنجە دەکرتن و پیلانی دوژمن - ی دژ بە گەلە کەمان لە ھەولئێ
بەئێ کردنمان دایەو بۆ ساتیک چێ بە وازی لەو پیلانە دژە مەروئەئێ تی بەئێ
خۆئێ نەھیناوە .

وہ ھێچ کاتیک درئێغیان نەکردوو دژ بە خەلکی کوردستان و ھەموو
توانا ئێ کێ شوئێنستانەئێان لەسەر گەلە کەمان تاقی کردوئێتەوہ .. بۆئێ پزئێمیک
سالەئێ سال ئەمە شینوازی مامەلە کردنی بێت .. ئیتەر ((کورد)) دلئێ چێ پێ
خۆش دەکات بەم دەرئێدە فاشیئێ بە .. وە بۆ بەرگرتن لەو سیاسەتە
نامەروئەئێ بەئێ پزئێم دەبێ باواکان و دایکان ، پۆلەکانی بە شینوئێ بەئێ پەرورە
بکەن ، کە لە ھێچ کاتیک دا پەنا نەبەئێ بەر ناپاکی دژ بە نەتەوێ کەئێان بەئێکو
وہا دارین بۆ نەتەوہو خاکی کەئێان . وە ھەر میللەتیک خاوەنی کێانی سیاسی
خۆئێ نەبێ و دەسەلات بە دەست خۆئێوہ نەبێ ، چارەنووسیکێ رەش
چاوەروانی دەکات ، وە تاکەکانی نەتەوہش وەک مەروئەئێ کێ خاوەن ھەست و
کەسێتی و سەر بەرئێ ناتوانئێ بژئێ ! وە ئەگەر بێئێ وەئێ ھەر شینووزیکێ
شوناسنامەئێ نەتەوہئێ خۆئێ بناسئێ ئەوا ئەگەر . خاوەنی ئێرادەو خیتابئێ
سیاسی خۆئێ نەبێ ناتوانئێ لەگەل رەوتئێ گۆرانی مێژوودا تەوہرەئێ کێ
سیاسی چارەنووس ساز بۆ خۆئێ دیاری بکات .

چونکە کێانی کوردئێ بە مانای خۆناسین و پاراستنی ئاسایئێ نەتەوہئێ تی
و ریزبەئێدی گەلە ..!

زیندانیه‌کانی تر کاتی هۆشم هاتبۆوه پنیان ووتی که به پراکشان
هیناویانیتوه بۆ به‌ردهم زیندانه‌کهو فرنیان داوییته ناوخۆمانه‌وه ؟
ئهو کات بێ ناگابووم له ژێر ئەشکه‌نجه‌داندان دا له هۆش خۆم چوو بووم
وه‌ک لاشه‌یه‌کی بێ گیان ...!؟

کاتژمێر (١٠)ی سه‌رله‌به‌یانی بوو هه‌ستم به‌ نازاریکی زۆر ده‌کردو له‌ تاو
نازازی جه‌ستم نه‌مه‌توانی هه‌ستمه‌ سه‌رپێ و هاوار و ناله‌م لێوه‌ ده‌هات .
وه‌ک که‌سێکی شینم ئی هاتبوو تاواناوانیک پشیله‌کانم ده‌هاته‌ به‌رچاوو که
نازازیان ده‌دام ئەم دیمه‌نم دیمه‌نیکی هینده‌ ترسناک بوو که‌ مروفی ناسایی
به‌بیینی له‌ فلیمی‌ک دا چاروی خۆی ده‌گرتی ..

زیندانی‌یه‌کان پنیان ده‌گوتی نه‌وه‌ چی‌یه‌ کاکه‌ (حه‌مه‌) !؟ له‌ به‌ر خۆمه‌وه
*ده‌م ووت (ئه‌و پشیلانه‌م له‌ کۆل که‌نه‌وه‌)؟ واخواردمیان ... نه‌وه‌

- ده‌لینی چی‌ کاکه‌حه‌مه‌ (پشیله‌ی چی‌) برای نازیزمان !؟

*نه‌و پشیلانه‌م له‌ کۆل که‌نه‌وه‌ تکاتان ئی ده‌که‌م ... واگیانمیان هه‌نجن هه‌نجن
کرد ..!!

-ئیدی زیندانی‌یه‌کان تی‌گه‌یشتن که‌ نازاریکی زۆر دراووم بۆیه‌ تائه‌وپه‌ری
هاوکاری و هینانه‌وه‌ی باری ده‌روونیم بۆ باری ناسایی خۆی هاوکاریان کرد،
زۆر له‌سه‌ر خۆ به‌ هینمی پنیان ووتی (به‌ قوربان هیج له‌ ده‌ورت نی‌یه‌ پشیله‌ت
له‌ ده‌ورت نی‌یه‌) به‌پوا بکه‌ ... نه‌وه‌ ئیمه‌ت له‌گه‌لێن له‌ زیندانداین ... ئهو کات
بیرم کرده‌وه‌ (که‌ ئیستا له‌ کۆنم و هینراومه‌ته‌وه‌ ناو زیندانه‌که‌) !؟

*ووتیان هیج له‌ ده‌ورت نی‌یه‌ برای نازیزمان وه‌ ئه‌وانیش داوانیان هاتبوونا
ژێر بآلم ، تا خویننه‌ قه‌شیه‌کان بکه‌ونه‌وه‌ جو له‌ .

-ئهو کات زانیم که‌ به‌ته‌راوه‌تی له‌ زینداندانم پیم ووتن هیج نه‌بوو خه‌و،
ده‌بینی و بم بوورن .. تکا ده‌که‌م !؟

پاش ماوه‌یه‌کی کورت یه‌کتی له‌ هه‌ره‌ دۆسته‌کانی ناو زیندانی‌یه‌کان

*پرسیاری ئی کردم کاک محمد حالت چۆنه؟...

-زۆر باشم کاکه گیان؟!

*ئوه راست بوو خهوت بیئی یان به راستی پشیله یان تن بهردابوویت؟

-به خوا خهون نهبوو بهلام باخهون بیئت (ئهشکهنجهی دوینی شهوم چهند پشیلهیهک بوو ئیتر نازانم کهی بوورومهتوهو کهی پشیله وازی ئی هیناوم چۆنیان هیناومهتوه ئیره بویه ئیستاش ئیتر نازانم ئاگام له خۆم نهما کهی لهتاو ئهشکهنجهو ئازار و پهلامار دانی پشیلهکان بۆسر گیانم کهی له هۆش خۆم چوو بووم .. وه نازانم چۆن منیان هینایهوه بۆ ئیره ... بویه ئیستاش پشیلهکان لهبرچاومن که چۆن نازاریان هدام ... کم کهمه کهوتمه قسهکردن لهگهڵ زیندانییهکان که ئه ماوهیه پیکهوه زیندانی بووین پیکهوه پیاو کوژهکانی عهربهی بهعسی زۆر بی بهزهییانهو به درپدانهترین شیوه ئهشکهنجهیان هداين ..!؟

به هه مو جوژهکانی دهزگای ئهشکهنجهدان و تۆقاندن کهلهبهردهستیاندا بوو فیرکرا بوون لهسهری ئهشکهنجهیان هداين بی بهزهییانه و درپدانه ناسا ... چیژیان له نازاری مرۆف وهردهگرت ..!؟ نیوهپۆ نزیک بووه .. سه مونیکی رهق و یهک ته ماته یان بۆ هه ره که ئی پیداین ؟! زۆر برسیم بوو ؟! دوو پۆژیک ده بوو نانم نه خواردبوو؟ وه زۆریش نازارم هه بوو توانای دانیشتم نه بوو ئارام ئی هه ئگیرابوو له بهر نازار !! ئیواره هاتن و ورتیان ئه مشو هه مووتان بخهون و کارمان به که ستانهوه نییه ؟! منیش له بهر خۆمهوه و وتم (دیاره نیازنکیان پیمان ههیه وه یان شتیك بووه ؟! چونکه ئه م خوین خۆرانه وا په ره رده کراون که به توندترین شیوه نازاری مرۆف بدن و ته نانه ت ناوتوانن پشوو به خۆشیان بدن) .

چۆن ئه م جه لادانه ی به عس تام و چیژیکی سادیزهی وهردهگرن له نازاردانی خه لکی نیشتمان په ره ره مرۆف دۆست و گه شه ی پی ده که ن به و

نازاردانه‌یان .. له میژووی کوردا باسی کابرایه‌کی خوین خۆر ئه‌کرت به ناوی (زوحاک) که ده‌لین مار به سهر شانه‌کانیه‌وه به‌وه ههر پوژنیک خوینی دوو لایان داوه به ماره‌کانی .. به‌لام ئه‌م (صدام) و پوژمه‌عه‌ره‌بی به‌عسی‌یه ههره‌که‌یان ماریکن له‌و جۆره‌جا تاوه‌کو گه‌لی کورد یه‌ک پوژ و یه‌ک هه‌لوئستی شوژشگیزی نه‌بن له‌وا ناتوانن سه‌رکه‌وتن و سه‌رفرازی یه‌که‌جاره‌کی له‌ده‌ست به‌ینن به‌ پیچه‌وانه‌شه‌وه ههر پوژنیک گه‌لی کورد به‌ هه‌موو چین و توژه‌کانی‌یه‌وه پریزه‌کانی خۆیان یه‌که‌خست و بۆ یه‌ک ئامانجی سه‌ره‌کی تیکوژشان له‌وا له‌و پوژه‌ش دیته‌دی که وه‌ک کاوه‌ی ئاسنگه‌ر ههر یه‌که‌مان کاوه‌یه‌ک بین بۆ پانکردنه‌وه‌ی سه‌ری جه‌للاده‌کانی پوژمی به‌عس و له‌و کاته‌ش خۆری نازادی یه‌که‌جاره‌کی له‌ده‌م که‌لی چیا سه‌رکه‌شه‌کانی کوردستانه‌وه هه‌لدیت ...؟! کاتژمیر بوو به‌ (١٠)ی شه‌ر به‌منه‌وه‌ جه‌وت که‌سیان له‌ زیندانی‌یه‌کان بانگ کرده‌ ده‌ره‌وه ...

* پێیان ووتین بۆ سه‌یر کردن بانگتان ده‌که‌ین مه‌ترسن هیچ ئه‌شکه‌نجه نادرین؟!

دیمه‌نی ئه‌شکه‌نجه‌دانه‌که ::

ده‌ی راستیه‌کان بلی ئه‌گینا ههر ئیستا له‌ گیانت ده‌که‌ین گوايه تو ده‌ته‌ویت له‌ ئیمه‌ رزگارت ببی؟! و به‌و هیچ نه‌ووتنه‌ت ئیتر واژت ئی به‌ینین، له‌وا خه‌یاڵت خاوه‌؟

به‌لی تێ گه‌یشتم که‌ بویه ئیمه‌یان بانگ کرده‌ بۆ ئه‌وه‌ی دیمه‌نی ئه‌شکه‌نجه‌دانی مروۆی بی تاوانی تر ببینین؟!

تاوه‌کو ووره‌مان به‌روخی وترس بخه‌نه دل‌مان ...?

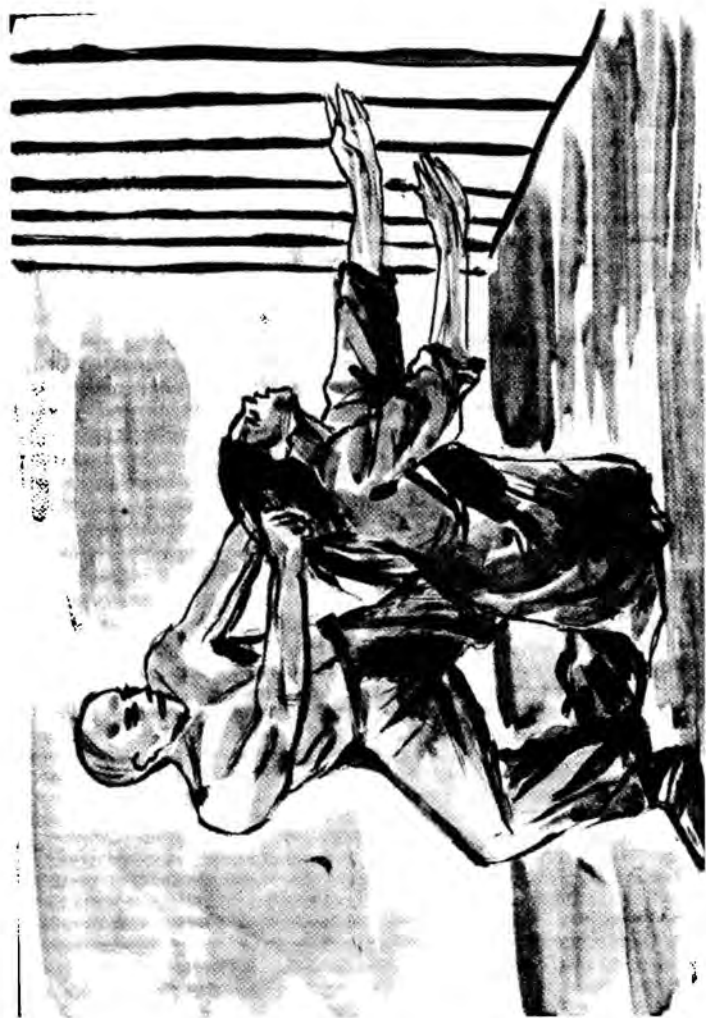
دیمه‌نه‌که‌ش، دیمه‌نی ئه‌شکه‌نجه‌دانی که‌ کوردیکی شوخه‌؟!

که‌وتۆته‌ به‌ر په‌لامارو هیرشی ئه‌م دهنده‌ بی به‌زیانه‌؟!

ئەوان داۋاي ئى دەكەن كە راستى يەكان بىركىنى و كچەش ھىچ نالى .. ئەو كچە كوردە شۆپشگىرە تەمەنى (۱۶) سالان بوو ناۋى (ئارەزوۋ) وخەلكى گەرەكى نىمام قاسمى شارى كەر كوك بوو .

دەي بلى و قسە بگە ... ھەردەبى پىمان بلىئىت تۆ لەگەل كى كاردەكەيت ؟
ئىمەشيان بۆيە پىشان دەدا تا كچە كە زياتر بترسى و ھەموو شتىك بىركىنى ؟

(وینەي ئارەزوۋ)

له وه لآمی کچه شوږگنږدا : من کچم و دواى خوښندنگا له مالى خوښان ناچمه
 دهرهوه ، نيتړ کارى چى و کى ي چى ؟ من بى تاوانم وهه ژارم ... جگله وهى
 که کوژدم هنيچ شتيکى تر نيم ؟ خو نه گهر له سهر نه وهش گيرام ، نه وا راسته
 کوژدم و هرگيش ناتوانى له کورد بوونم جيام بکاته وه ؟
 پخاش دوو سعات ته ماشاگردنى نه وديمهنى نه شکسته نجه دانه و بهوشنيوه
 دږندانه ي ... خوښان که هره دبه ي نه مانه ناويان دږنده بيت ، که خوښان
 دهيزانم ؟

وازيان له وشوځه تازه مه لکه وتوو کچه به وه فاو خوږاگرو به هيزه ي کورد
 هيناو نيمه شيان گنږايه وه بۇ ناو زيندانه که ...

له گهړانه وه ماندا پيښان ووتين نه گهر نيوهش راستى يه کان نه لښ بهو شيوه يه
 کچ و خوشک وژن وکس وکارتان دهينين بۇ ژنر نه شکسته نجه ؟ کابراى
 جه لاد دهستيکى به سمپلي دا هيناو وه بلنى نيچيريان دهسکه وتبى ووتى
 نه وهش چاره نووسى ژن وکچ و کس وکارى نيوه دبه ي ؟
 ديمهنى له وجوره ، زور به دلنيايي وه ده نيم مردن زور زور خوشتره ، زور لهو
 هه موو نه شکسته نجانته ي که کرابووم نازارم زياتر پى دهگه يشت ؟

به لآم له هه مان کات دا نه وديمهنى خوږاگرى و به هيزه يى نه و کچه قاره مان
 وسه به رزه ي نه ته وه که م ، ووره يه کى به رزو ووزه يه کى به جوشتري پى به خشم
 ...
 نافه رين پوله که شيرى دايکى به پاکى خواردوه کورد کچى شوږشگنږى وه
 نه م کچه شوږشگنږه شى په روه رده کردوه . که بۇ چرکه يه ک چوک دانه دات
 چون ، چون بهو په پى په وشتيکى به رزو ووره يه کى شوږشگنږانه وه بهو
 هه موو نازارو نه شکسته نجه دانه شه وه . توانى به رپه رچى جه لاده کان بداته وه
 جارنکى تر له به رده م نه و خوښ ريزانه ، چون ناوى کوردى وه که نه لماس
 ده کرده وه به ناخى دهر وونى يانداو نه وانيش هه رچه نده زياتر

ئەشكەنجەكەيان توند تر دەکرد لەسەری بەلام بئى سوود بوو ئەو هەموو ئەشكەنجەدانەى ئەو كچە كوردە شوپشگنېرە زياتر ئىراەدى نەتەوهىى بەرزتر دەبوو .. كچە كوردىك له زىندانى فاشىيەكانى بەعس دا بەم شىئوويه بتوانى بەرگرى له كورد بوونى خۆى بكات و كەركوك بە مولكى كوردان بزائى ، شايستەى ئەوهيه كه هەمو كوردىك بەو شىئوويه بىركردنەوه كوردانەيه پارىزگارى له كوردستانە داگر كراوه كەيان بكەن و دەبەئى دوزمەنە داگر كەرەكان خەونى پئووه ببينن كه بە هيزوو ئەشكەنجە ئىراەدى نەتەوهىى كورد پەرورمانە ريشە كيش بكەن .. كه خەونى پئووه دەبينن ؟! پروودەكەنەوه حمە موراد و پەئى دەلەيت ... ئادەى ببەستەنەوهو ئەوهى پىريارمان داوه ئەنجامى بەدن ؟! چى دەلەئى بىلئى ؟ هەر ئەوهيه كه پئىم ووتى !

- چارت دەكەين ئىستا .. ؟!

((من هیچ چاره يەكم نى يەو خۆتان خاوهنى دەسەلاتن ؟! هەرچى بكەن ئەتوانن ؟! ئىمەى بئى دەسەلات و ژئىر دەستەى ئىوھين ، ئەى خۆتان خاوهنى دەسەلات نين !

ياساى دەولەت بە دەستى ئىوھ نى يە ؟ كورت و درئىژ ؟! چى ئارەزوو بكەن دەيكەن و كردووتانە)) .. ؟!

- ئەوه هەى ئەوه چىت ووت ؟! چى ... چى دەى بلى ..! هيجم نەووتوھ وەگوئىم بۆ ووشەكانى ئىوھ پاگرتووه ؟! ئادەى دووبارەى بكەرەوه ... چىت ووت ؟! ها ... بە پاواردينىكەرە جەللادەكەى كه لىكۆلینەوهو ئەشكەنجەشم دەدا ، پئى ووتم :- دياره تۆ تۆى ناينسان بەو قسە پىروبووچانەت دەتەوئى بە ئىمە بلىى چى .. !

دەتەوئى بە ئىمەى بسەلمىنى بئى تاوانى (بە پىكەننىكى شىتانهوه) كەوهك ناخۆشترين دەنگ لەسەر زەوى گوئىم كپ بوو .. له تاو ئەو دەنگە ناقۆلايه ... وئىمە كارى ناپەر واماان كردووه لەگەل تۆ ؟! ئادەى ووت چى ؟! ئەو قسەيه

چی بوو .. دوباره ی بکهرهه بۆمان ؟! هیچم نهوتووہ ووتم به نارہزوی
 خۆتانہ -باشه حەمە مەگەر ئەم قەسە شتانەت ھەر وھا بە
 ئاسانی بەسەر تەوہ بروت ؟! منم ئیستا لەبەردەمی ئیوہدا ھیچ توانایەکیشم
 نیە زۆر بێ تاوتری کەش ھەن وەک من جگە لەم ھیچی ترم نهوتووہ کە بێ
 تاوانم ؟!

-ھەم وادیارە خۆت بە بێ تاوان دەزانێ ؟!

* من ھیچم نهوتووہ .. ئەگەر خۆتان چی ئەمر بکەن ھەر ئەوہ دەبێ !

- ئادەیی وادیارە لەگەڵ ئەم ھیچ و پووچەدا قەسەکردن سوودی نیە بیبەن
 بۆ جینگا تازەکەیی ؟! ئەوہی بیریارە وا بکەن ؟!

((بەلێ ھینامیانە دەرەوہ بە چاو بەستراوی بەرەو جینگای دیاری کراوی
 خۆیان ؟!))(دیار بوو نیازی ئەشکەنجەبەکی زۆر بێ بەزیانەیان ھەبوو لەگەڵم
 دا)) ووتیان (حەمە) تاکو دەستمان نەکردووہ بە ئەشکەنجەو ئازاردانت ؟!
 چەند ناویکمان پێ بلێ ئەتوانی بەلێنمان پێ بەدیت و قەسە بکەیت ئیمش
 خاوەنی بەلێنی خۆمانین کە ھیچ ئازارت ناھین ؟!

*منیش ووتم .. باوەر بکەن (من بێ تاوانم)

-وہرە (حەمە) وادیارە ئیسفادەیی نیە ئیستا دەت بەستینەوہ ھەموو
 نینۆکەکانت دەر دەھینن ؟!

ئەگەر دان نەئێی بە ھەموو شتێک دا جادان بە تاوانەکانی خۆتا بنێی
 چاکترە ؟! *ئەرا نارمزوی خۆتانەو بەردەوام بن لە کاری خۆتان ، بەلام
 ھیندە دەئیم :- کە من بێ تاوانم ؟! بێ تاوانم ...

لەبەر خۆمەوہ لە دلی خۆمدا دەم ووت (دیارە خزمەت کردن بە مرۆف ئەمەییە
 لای ئیوہ ئەی کوا مافی مرۆفەکەیی ئیوہ ، کە ھەر بۆ چاوبەستەکی باسی لێوہ
 دەکەن و کە جارنامەیی گەردوونی مافی مرۆفی جیھانیش دا ئیمزاتان
 کردووہ ؟! نا . نا ئەبی ئیمزای ئەوہ تان کردبێ کە دژی مافەکانی مرۆف دەنا

بە جۈرە مۇزۇقتان بەر جۈرە ئى نەدەكرد ، مۇزۇف لاي ئىنۇە لە ھەمۇ شىتېك
بىن نىرخ تىرەو ئەو قىسەر دەنگ و باسانەتان ھەر بۇ چاوبەستكى و بەخەلك و
پاي جىھانى ؟! ئەگىنا چۈن ئاھ و ئالەى مۇزۇقى بىن تاوان بە تايىبەتى مىدالان
... چۈن كەپو لال و ئىفلىچ نابىن ا ئەگەر وىژدانقان ھەبۇرايە چۈن ئازارى
نەئەدان ؟!

چۈن بىر دەكەنەو ؟ خۇتان ناو دەننن چى ؟!

لە بىر خۇمەو دەم ووت چاكتىرايە ھەندىك قىسەيان پىن بلىنم بەنكوو بە
ھىندەى ھەر ھىچ نەبىن ئازارى خۇم يا ئەوەى لە دەستىم دى تۇلەيان ئى
بىكەمەو ئازارى دەرونيان بىدەم و ئەوان ھەر ئازارم ئەدەن ھەر بۇ ئەوەش
كە دلتيا بن لەوەى كە من بە ھىچ يان نازىم و ئازارو ئەشكەنجەيان كار لە من
ناكات ! ئەك تۇزقال ؟!

(وئىنەى دەرهئىنانى ئىنۇك)

ئىنۇك
دەرهئىنانى

بەلكوو وورەم ، باوەپەم ھىندەى تر بەرزتر دەبىن لە دلى خۆمدا بە خۆم ووت
 (دەك بتوقى) (حەمە) ئەو چىتە ، چەند پۆژە تۆ لە ژىر ئەشكەنجەو لىدان ،
 دەك خواى دەكرد لە جىگای نىنۆك چارەكانىيان دەر دەھىناين ؟! پىياو يەك
 جار دەمرى) ئىتر ھەر خەرىكى خۆ بەھىزکردن بووم و وورەم دەدايە بەر خۆم
 ، ئەوانىش بىن گویدانە ھىچ ياسا و رىسايەك دەستيان كرد بە دەھىنانى
 نىنۆكەكانم .. تاوكو سى نىنۆكىيان دەر ھىنام ئاگام لە خۆم بوو .. ئىتر
 چىيان كەردووھە كەردوويانە ... كاتىكىش ھۆشم ھاتە بەر خۆم : ديار بوو
 ھىنابووميانەتوھە بۆ ناو زىندانى يەكانى دىكە ...

ھەر بۆ چا و شكاندن و تۆقاندنى زىندانى يەكانى تر ئەم جارەش وەك پۆژانى
 ترى ئەشكەنجەدانم بە پاكىشان ھىنابووميانەتوھە بۆ ناو زىندانى يەكان كە ھەر
 ھەمووى چاويان لىتى بووھە لە ئەشكەنجەدانم ؟

تا دوو پۆژ ھىچ نانم پىن نەدەخورا !! پاشان كەوتمە ئاخافتن و ئىشتھايى
 خواردنم كرايەوھە ... ھىدى ... ھىدى كەوتمەوھە چاك بوون دەپۆشتم ... لە
 ناخى خۆمدا دەم ووت :- ((ديارە مەرگ لە من دەترسى دەنا دەبوو پاش
 چەندىن ئەشكەنجەى نامرۆفانەى جەللادەكان ھىندە دەندانە بوو مەگەر
 كەسىك خاوەنى ئىرادەى نەتوھىسى خۆى نەبووبىن و لە ژىر ئازاردان دا قسەى
 بۆ جەللادەكان كەردىن بە ھەموو ئازارو ئەشكەنجەو ھەلواسىن و سەختىن
 كەردوھى نامرۆفانەيان دەبوو بەردبمايە پىشىنانمان زۆر جار بۆ كەسىكى
 خۆراگر و نەبەردو پۆلا ئاسا پىنيان ووتووھە ھەر دەلىنى پشىلەى حەوت
 پۆجە بەلام بە پىنى ئەو ئازارو ئەشكەنجەو ھەلواسىن و كەردوھى وەحشى
 گەرى بەرامبەر بەو ھەموو ئازارى شىنازى بەدەر لە بەھا مۆفائەتى خۆم
 پراگرت و ھىچ ووشەيەكم بۆ جەللادەكانى بەعس ئەھىنايەوھە بۆيە پىم وايە
 من دوو ئەوھەندەى ئەو گىيان لەبەرەى كە حەوت پۆجى ھەيە و پشىلەيە دوو
 ئەوھەندەى ئەو بووم ((مۆفائى شۆپشگىز و نىشتمان پەرور ئىرادەو ھەستى

نەتەوايەتى كوردانى لە چلە پۆپەدا بىت ، نە بە دەرھىنانى نىنوك نىيە وە
 ئازارو ئەشكەنجەيەكى دور لە ھەموو بئەما ئىنسانىيەكانى كە لە كاتى
 ئەشكەنجە ھەلواسىن و ئازار دانسان دا ھىچ كاتىك بە دېندەترىن
 ئەشكەنجەي بەعسى عەرەبى فاشى (بەغداد) : نەك ھەر بىيرو باوھەم پى
 نادركىنن بەلكو لەلاي مرقە شۆپشگىرەكانمان كە بۆ سەرفرازى گەلەكەمان
 ژيانىان لە ناو لەپى دەستىيان دايەو بىن باكن بەرامبەر ھەموو شىوازىكى
 دېندانەي پېژىمى بەعسى فاشى ووشەيەك لە قازانجى جەللادەكانى تىدا
 بىت ئەوا چەندى ئازارت زۆر دەبى بەلام دوو ئەوئەندە بق ئەستورتر دەبىت
 وەك تۆيارى بە ئايدۆلۆژىي خۇتان و كەسانى بى دىفاع خۇيان ئەنجامى
 ئەدەن ... دەنا ھەر مرقىكى شۆپشگىرەك چونكە پەرورەدە كراوھە ھەست
 بە لىپرسىنەو ئەگەر سەختىن ئەشكەنجەي بەدەن نەك ئازار دانى داپنۇسىن
 و ئەشكەنجەي پۇژانە ئەو بىرو باوھەم كورد پەرورانەي بق ئەستورتر
 ئەكات بەرزو پىرۆزى مېرخاسە ... نەبەزەكانى نەتەوكانمان نابىنى ...
 بەلكو زەبرو زەنگى ئەشكەنجەدان بىرى شۆپشگىرەنەت فراوان تر دەكا و
 ناپسىنن بەلكو زەبرو زەنگ و ئەشكەنجەدانى فاشىيەكانى بەغدادت
 ھىندەي تر گيانى بەرنگارى و ھۆشمەندى و ئىرادەي نەتەوايەتى ھەر
 زىندانىكى سىياسى كە بەراستى بۆ خزمەت كردن بە گەل و نەتەوئەكەي
 تىكۆشاوھە نەك ھەر چۆك دانادەيت ،

بەلكو وەك شاعىرى پاىەبەرزى كورد ووتەنى : ھىمن - ي شاعىر پىمان دەلن

بىرى ئازادىت لە زىنداندا فراوانتر دەبىن

قوپ بەسەر ئەو كەسەي وانۆكەرى بىگانەيە !

ئەم كۆپلە شىعەريەي ھىمنى مەزن سەد دەرسە بۆ ئەو مرقە خۇنەويستە

شۆپشگىرەنە دەنگونجىن كە جەستەيان يەك پارچە پۆلاو وويژدانى

شۆپشگېرانه يان ناستورتر ده بېن و نوچ دان له لای (حه مه موراديش) نو
 پېرې ننگي به هر بویه بهرگي نو هينان و بردن و نازار و نه شکه نجه و
 داپلوسينه ي فاشي به کاني گرت و بۇ چرکه به کيش بېرو باوربه که ي و ناستي
 بهرزي هوشيار ي و نيراده ي نه ته و ايه تي کورد نه ک هر پنگاي پي نه نه دا
 پاکانه بکات به لکو گوره ترين تاوان بوو لای حه مه موراد و هه لاله کاني که
 پاکانه بکات بۇ قوتار بووني خوی ويزايي نو نازاره بي وینه يه شي
 گوره ترين سرکه و تنه له لای زوري له زينداني به کان نو نازارو نه شکه نجه له
 راده به دهر يان به تيکووشان و مزنده کردبوو بویه خۇپاگري و نه درکاندني
 گوره ترين سرکه و تنه ده ژمارد .. به لن نهم گه له سر بلنده مان چه ندين
 مي رخاسي شۆپگېري تي دايه که گه له که مان شانازي بي وینه يان بۇ بکه ن
 بهر زوو پيروزي مير خاسه نه به زه کاني نه ته و که مان ناپسينتي به لکو زه برو
 زهنگ و نه شکه نجه دان بيرت فراوان تر ده کات زياتر هانت ده دات بۇ بهر ده وام
 بوون له خه بات و تيکووشان و بهرنگار بوونه و ه يان گوره ترين سرکه و تنيش
 خۇپاگرتنه له بهر هوش و په لمار و نه شکه نجه ي نهم دوژمنه داگير که ره خوین
 ريزانه دا هر وه شاعيري گوره ي کورد هينمن ده فرموي ...

گهرچي دوژمن وا ده زاني من به ديلي لال ده بم

باش بزاني کونجي زيندانم قوتايي قوتابخانه يه

گهر به نازادي نه ژيم مردن خه لاته بۇ له شم

نو که ري و سر دانواندن کاري نامه ردا نه يه

ته نانه ت نازارو نه شکه نجه داگير که راني کورد له که سايه تي شاعيراني

کورديش دا رهنگي داوه ته وه زياتر ووشه کاني به شيعردا کردو ته فيشه ک بۇ

سر دل ي دوژمن و گالته ي به سياسه تي دوژمن کارانه ي دوژمن دا هاتوه ته وه

.. له هه مان کاتدا ووره و خۇپاگري که ساني نيو زينداني فاشي به کاني

بهر زوو پيروز نر خاندو وه که له ژير نازارو ني شکه نجه ي نامرؤ فانه يان دا هيچ

ووتەيەك نادركىنىڭ و دەبنە سىمبولى خۇپاگرى و گىيانى بەرخودانى نەتەويى وە ئەوانەشى كە لە بەردەم دورژەن بە چۆكا دىن و تەسلىم دەبن ئەوانە پۇلەي كورد نىن و نامەردن و بەدورژن لە كەسىتى كوردى دا ..

ھەر بۇيە چەشنى ئازارو ئەشكەنجە و ناخۇشى دەبىتتە ھۇي تەقىنەو و بەرنگارى دروست بوون و پاراستنى بوون ..

ئەگەر ئەشكەنجە ئازارو شەو نخونى نەبىنن !! چۇن دەتوانى خۇت بە سووتەمەنى نەتەو كەت دا بەنى لە پىناو پزگار كردنيا چونكە ھەتارەكو چەوسانەو ھى مرۇف لەلايەن مرۇفەو بەمىنىت ھەر گىزاو ھەرگىز خەبات و تىكۇشان و دەنگى دلېرى ئازادى ھەر بەردەوام دەبن و پەرە دەسەنى خۇ ئەگەر ئىمەش نەمىنن ئەوا شۇپش و پۇلەي شۇپشگىرى ئەم نەتەويە لە بن نايەت و ھەر بەردەوام دەبىت پىيازى پىرۇزى كوردايەتى وون ئاكەن و رۇژ لە دواي پۇزىش زياتر لە خەبات و تىكۇشان سوورتر دەبن و نايەن جۇشدانى خەباتى كوردان دامركىتەو ، تابە دەست ھىنانى تەواوى ئامانجە پەواكانى گەلەكە مان .

((پىنچەم پۇژى زىندانىم))

لەناو زىندانى يەكان دا بۇ ماو ھى پىنچ پۇژ ماو ھىچ پىرسىارىنكىان ئى نەركردم ئىتر بۇخۇم پشويەكم دا ئەو چەند پۇژە ھەرچەندە لە دلئى خۇمدا دەم ووت (خۇت ئامادە بەكە محمد موراد ئەم پشوو دانە ھەر وانابىن ، ھەر دەبى باجەكەى بەدەيت ؟ بۇ كوئى پزگار تەبىن) ھەر كەسى لە دەستى ئەم فاشستانەى بەعس پزگارى بىن ئەوا لە ھەموو شتىك پزگارى دەبىت و تووشى ھىچ گىرو گىرقتىك نايىت !?

لە كۇتايى ئەو پىنچ پۇژەدا كات ژمىر (۹) ى شەو پىياو كوزەكان دىسان ھاتن بۇ بەردەم دەرگاي زىندانەكە ھەموو خۇمان ئامادە كرد !! دەرگاي زىندانەكە يان كىردەو ھەرەك گەلە گورگ خۇيان پىشان دا ! كەوتنە قسە

کردن .. ها ئىستا ھەمووتان چاۋەپوانن تاكو بزائن بانگى كامتان دەكەين
وانىيە .. بە پىنكەننىكى ناقتۇلۇۋە ...

ھەمووتان لە ترساندا دلتان خەرىكە دىتە دەرۋە وانىيە ؟!

كى دھزانى نۇرەي كىيە ... بزائن ... دەي كى ناترسى و نالەرزى ؟

لەناۋ ھەمووياندا ديسانەرە پىيان ووتە ۋەرە دەرۋە (محمد موراد) ئادەي ...
يەكسەر چاويان بەستەمەرە ۋەردىميان ۋەك خويان دەلىن بۇ ليكۆلىنەرە ..
ئەي بۇ نالىن بۇ ئەشكەنجەدان و ھەلواسين ؟

*محمد موراد تۇ خۆت باش دھزانى ئەم چەند پۇژە پشوويمان پى داويت و
لەسەرت ۋەستاوين و يارمەتى تەراويشت دراۋە بۇ ئەۋەي بىرىك لە حالى
خۆت بەكەيتەرە .. بزائە ئەۋ برادەرەنەي كە لىزە كار دەكەن ھەموويان ھاۋ
زەمانى خۆتن و كوردن ؟!

دەبىنى نازادن ھەرچى بەكەن ؟! لە دلى خۇمدا ووتە ((ئەي داپزىن بۇ چۇن
نازادىيەكە ھەيانە نازادى لاي ئەۋان ، تەنھا ئەۋەيە بىيە پىاۋى جەللادى
بەغس بۇ نازاردانى پۇلە نىشتەمان پەرۋەرەكانى كورد ... گەر نازادى ۋابى
ئەۋ لەشم كرمە رىز بى گەر ۋوشەيەك لەمن بىيىستەن)).
گەر حەز دەكەيت تۇش ۋەكو ئەۋان پىاۋ و دلسۆز بى بۇ حكومەتى
نىشتەمانى و پارتى سۇسيالستى عەرەبى ئەۋا دلتيا بە بە ئارەزۋى دلى
خۆت دەبىت ئىمە تۇ بە مرقۇئىكى خاۋەن ۋويژدان دھزانين باۋەر ناكەين كە
تۇ ھىچ شتىكمان ئى بشارىتەرە؟

حەزىش دەكەين ئەۋ پىرسىيارانە كىردوۋمانە لىت ۋا دلت پەق نەبى ۋ ۋەلاممان
بدەيتەرە؟! بەرامبەر ئىمە نەرم نىيان بە ؟! ئەۋە كاكە (محمد) تۇ بۇچى ۋايت
؟!

-پىم ووتن ۋەلامن پىاۋىكى ھەژارم و ھىچ شتىك نازانم جگە لەۋەي كىركارى
خۇم دەكەم من و كارى سىياسى ؟ من و كارکردن لەگەل ئىۋەدا ... بە خوا

نهكاري سياسي نهزانم و وه ناشتوانم كار له گهگن ئيئوه بكم چونكه به من
نـاكرنت .

*باشه بۇچى كار كردن له گهگن ئيئمه ناتوانى بكهيت !؟

-قوربان من كوردى به تهواوى نازانم كه زمانى شيرى خۇمه جا كار كردن
له گهگن ئيئوه دا ؟ چى بكم بۇم ناكريئ

*كاكه حه مه موراد به مه مووى پازيم دهست به جى ئازادت دهكهين و دهت
بهينه وه بۇمالي خۇتان !؟ به لام ئم جاره گوناھى خۇت له مى خۇت پزگارت
نابن و دهت كوژين ئم شو بىن ئه شكه نجه دهچيته وه بىر بكهروه تاكو
سبهى ئم كاته به لام ها زور به وردى و به جوانى بىر بكهروه له حالى
خۇت به لى به چاو به ستروى و بىن ئه شكه نجه و ليئدان بردهميانه وه بۇ
زيندانى يه كه كه خۇم كرد به نار زيندانه كان دا هه مو زيندانى يه كان هه ر
يهكى يه ك بست ده ميان دا چه قاندر و به سه ر سوورمانه وه سه يريان كردم حه قه
خيشيان بو و با سه ر سوورمانه وه سه يريم بكن چونكه چۇن پۇيشتبوم
ئاوا گه رابوو مه وه بىن ئه شكه نجه و ليئدان ، ئه مه بوه جيگاي سه رسوورمانى
ته واو لاي زيندانى يه كان ؟

چهند زيندانى يه ك ورده و ورده خۇيان لى نزيك كردمه وه بۇ ئه وهى پرسيارم
لى بكن : به لام به دم چاويان دا ديار بو كه زور به گومانن ليئم و ته نانه ت
ترسيش له سه ر دم و چاويان ده خوئترايه وه !؟ جا هه ر نه يان شارده وه بىن
پنج و په نا به تايبه تى (كاك عبدال رحمان) پيئى و وتم

*كاك محمد زور ليئت ده ترسين !؟

-منيش و وتم بۇ براى به پزيم ليئم ده ترسن ئه ي منيش وه ك ئيئوه نيم؟

*يه عنى تو هيچت نه دركاندوه

... چيان پى بليئم تاكو (نهئنى بيئ لاي من) !؟ ... نا ، نا براكانم هه ر گيز له
من مه ترسن ، راستى ئه وه شقان پى ده ليئم كه بۇچى ئه مجاره يان برام بۇ

(لینکۆلینهوه) واته ئەشکەنجەدان ئەوهی سەرسووڕمان کردووه که بۆچی نەخرامه ژێر لێدان و ئەشکەنجەیی نامرۆفانەیی پڕۆنسی بەعسی عێراق!! ئەمەیه که ئێوهی برامی خستۆتی ژێر ترس و دلە پاوکە بەلام با راستیەیکەتان پێ بلێم جەللادەکان تەنھا شەویان مۆلەت پێ دام تاوهکو بیر بکه‌مه‌وه بیرکردنەوه‌یه‌ک که مرۆفی شوپشگیڤو کورد پەروەر بچیتە ژێر فشاری ئەم خوێن پڕۆنەوه له هەموو بەهایەکی مرۆفایەتی دەشۆریتەوه؟! چونکه ئەوان تەنھا لەبەر ئەوه ئەم شەو ئەشکەنجەیان نەدام تاوهکو کاریان لەگەڵ دا بکه‌م کار کردنی‌ک بۆ سیخوپی و خزمەت بەمانەوهی ئەو پڕۆنە فاشیەیی بەعس بکات .. ئای .. کەسیان نەدۆزیەتەوه محمد مورادی کرێکاری هەزار نەبێ .. بپرواتان بێ برایان ئەوهی پاکانە بۆ ئەم تاقمە خوێن پڕۆنە بکات .. گەورەترین تاوان لە دژی خۆی و شوپشی کوردستان و خوێنی شەهیدانی راستەقینە دەکات ئیدی پێویست بەوه ناکاتبەهیچ شیوه‌یه‌ک بترسن بپروابە چیا سەرکەشەکانی کوردستان بە له سێدارەدان و شوپشگیڤرێکی کورد هەر لەسەرەتاوه چۆن بەرگەیی هەموو ئەشکەنجەیه‌کی ئەم پڕۆنە و دەستەو تاقمە فاشیەیی بەعس گرتووه ئاواو بە بپروایەکی بە هێزوو بە ئێرادەیه‌کی نەتەوهی نەگۆڕەوه ئەوا ناوتوانن سوود له کەسیکی وه‌ک من وه‌ریگرن .. ئەو کات برادەرانی زیندانیم باوه‌شیان پیا کردم و دەستیان بی توندی گویشیم که دەبێ هەموومان بەو بپروایەوه ئێرادەمان بەرزتر بێت کەوتینە پۆژی دواي (٩)ی شەو دووبارە بانگیان کردم بەهەر حال زۆریان لەگەڵ ووتم و من کەم بیست !!

• بە جەللادەکانی ژووری لینکۆلینه‌وه پێیان ووتم :— باوه‌پت بێ (محمدموراد) ئەمە دوا مۆلەته که مۆلەتمان پێ دایت ئیتر بزانه چیت لێ دەپرسین خۆنەگەر وه‌لامەکه به جوانی نەدەیتەوه ئەوا ئوبالی خۆت لا ملی خۆت ... (بۆ ئەوهی باش بزانی یارمەتی چاک کراویت ! وه‌کو هەموو

كەسك تەماشە نەكرەوى ...!! دەنا(محمد موراد ئىمە دەتوانىن بىتەكەين بە پىياو و ھەموو نەينى بەكەش چى بە پىت بىر كىنن) بەلام تاكو ھەنوگەش ھەزەمان نەكرەوو ھە زۆرت ئى بەكەين لە دلى خۇمدا ووتم ((ھاست ئەكەن ئەى لە ھەموو يارەمەتى و پىزگرتنى مافى مرفە ئەبىت لای ئەم پىزىمە ئەشكەنجەدان و نىفۆك دەرھىنان و پشیلەى راپىنراو كە تىمان بەرئەدەن بە يارمەتى مرفانەى لە قەلەم بەدەن))

*ئىمە ووتەن ئەمرفۆ تاسەبەى بىر دەكاتەو ھە پىنگاى پىزى شوپش و پاراستنى بەرژەو ھەندى بەكانى ئاسايشى نەتەو ھىى عەرەبى بەعسى دەپارپىزى ئىتر ھەرجىت ئى بەكەين مافى خۇمانە بەبى چەند و چوون .. گونامى خۆت ئەكەوئىتە ئەستۆى خۆت؟

-قورىان ھەك پىم ووتەن مەن كەبەىكى ھەژارم و ھىچ نازانم و ئىتر لە خۇمەو ھە چى بلىم ..؟

*ھەمە ...! ھەى كۆپى سەگ؟ ديارە نەبوت بە پىياو ئەو گونىتە دىوو ھە؟ ئەگەر نەينى بەكانت ئەلئىت و دان بە ھەموو شتەك دا نەئىت؟! واتە بچوكت دەكەينەو ھە كە لەو گونىتە دا جىگات بىتەو ھە بە دارەكە دا ھەلت دەواسەن؟! ئىترەسە لەو زىاتر ئاكارى مرفانە لەگەل تۇدا بەكار نایەت؟! اچگە لە لىدان و ئەشكەنجەدان

-لە دلى خۇمدا ووتم (بە خوا جوانە بۆ ئاكارى مرفانە لەلای ئىنو ھوونى ھەبە تاباسى ئاكارى مرفانە بۆ مەكەن).

ئادەى لىدەن تا باش بچوكت دەبىتەو ! گەورەم و امان لىداو ھە بچوكت بوو ھەتەو ..؟ باشە ئىستا بىخەنە ناو گونىتە ھەو .. ھەلى واسن چوو ھە ناو گونىتە ھەو؟! ھەلى واسن ..

*بەلى زۆريان لىدام و بارىك و بچوكت گىانىان كىرە ھەو فرىيان دامە ناو گونىتە ھە ..

بەلن .. بەلن لەيەك گوڤنسى بچووكدا جيڭاگان كردمەوه ا تاوهكو
سبەينى لەناو ئەو گوڤننەداو بە هەلواسراوى وهك جۆلانى هەر هاتو چۆم
دەكر بە ئاسمانەوه ؟! جا ئازارو سەربوون و هەناسە سواری هەر باس ناكړئ و
ناگيړتەوه ؟!

- بۆ سبەينى هاتنە سەرم .. ئەوه هەر ماوى .. نەمردووى ؟!

* بەلن هەر ماوم و هەر دەمىنم ؟!

- ئەلن پشيله حەوت پۆخى هەيه تۆش لەوه ئەچن حەوت پۆخت هەبن بۆيه
نەمردووى لە گوڤننەكە دەركرام و لە ژورنكى تەنيايى دا دانرام ! نەپنم هەبوو
بتوانم هەلسم نەتوانا و وزەشم هەبوو بى دەست و پى لە تاو ئازار ؟!

* بۆ جارنكى لەو ژووره تاريكەدا جەللادە قين لە دلەكە ئەت گەوت باوكيم
كووشتوو پنى ووتم ئەمپۆش تا ئىوارى بىرئكى تىرى ئى بگەرەوه ؟! بە
توورەى يەوه دەركاگان ئى داخستم و لىيان نا پۆيشتن ؟

نەمويرا زۆر ئاو بخۆمەوه چونكە بىستبووم كەيەكئك لە زىندانى يەكان
ئەوه ندى ئاو خواردبووه لە تىنوياندا پاش لىدان و هەلواسين .. هەردوو
گورچيلەى وەستا بوو لەشيشى ئاوسا بوو گيانى سپاردبوو .. بۆيه ئاووم
كەمى خواردەوه .. نيوەپۆ دووبارە هاتنەوه بۆلام .. كەوتنەوه قسەكردن
لەگەلندا ؟..

* حەمەمورا .. ئەوه نىتر ئەمپۆ تا ئىواره ئەگەر دان بە هەموو شتىك دا
نەنىت پزگارت نابىت و لە سىدارە دەدرئيت ؟!

- ئارەزووى خۆتانە .. چىم ئى دەكەن ئەوه نىيە لەبەردەستان دام ،
هەرچى يەك دەكەن بى بەزەبىانە ئەنجامى بەدن جا جگە لە كوشتن و
سىدارە چى تر ماوه بىكەن لەگەل مەدا ؟! لەبەر ئەوه بى باكم و هىچ لىتان
ناترسم دەتانەوئ لىتان بپارنمەوه و دواى بەزەبىتان ئى بكەم ؟ چىتان
لەدەست دى درئغى مەكەن وهك پنم گەوتن بى باكم بە هىچتان نازانم .. ؟

*ئەو چىيە (حەمە) ئەلنى شىت بوويت ..

-ئەخىر شىت نەبووم و زۆر ھۇشيارم !؟

*ئەي ئەو چىيە دەيلىيت !؟

-دەللىم ھەرچى ئاكارو پەوشت ھەيە لە دىندانەيىو چونكە دىندە دىرى

ھەموو بەھايەكى مۇقائەتى ..!؟ ھەي دىندەكان !!

*گەرە جەللادىك بە پىكەننىكى گالته نامىزەوھ ووتى وازى ئى بەيىنن

مىشكى تىك چووھ .. ئىوارە بانگى دەكەين ..!

ئىوارە ھات و بانگيان كردم ...

(حەمە موراد) ئەگەر بىيىستىنەو لەلای زىندانىيەكانى تر بلئىت منيان

كردۇتە ناو كوئىنىيەوھ .. ئەوا بى چەند و چوون لە سىدارەت ئەدەين !؟

ئىستا دەتەيىنەوھ بۇ ناو زىندانىيەكانى ترو بۇخۇت بىر بەرەوھ !؟ تا

چەند پۇژىكى تر بانگت ئاكەين و ھىچ پىسپارو ۋەلامىكمان نىيە لىت .. بۇ

خۇت بە باشى بىر بەرەوھو بزائە بۇچى ئەو ھالە بەسەر خۇت دەيىنى !؟

بۇچى تۇش ۋەك ئەو خەلكە بىر لە ژيان ئاكەيتەوھ كە بە خۇشى بىزىت !؟

گوايە تۇ چىت كەمترە لەو خەلكە ؟ بەسە ئىتر ئەم كەلە پەقىيە وازى ئى بىنە !؟

ھىناميانەوھ بۇ ناو زىندانەكەو زىندانىيەكانى تر ئەم دەزانى كات چەندە !؟

كاتىك زانى .. ھەموو زىندانىيەكان دەورەيان ئى دام .. پىيان ووتم : ئەوھ

دوو پۇژە لە كوئىت !؟

خۇلەناو خۇماندا ھەزار و يەك سەرەداومان ھىناو برد نەگەيشتىن بە ھىچ

دەرئەنجامىن سەبارەت بە تۇ !؟

ھەندىكمان دەمان ووت كە گوايە ئازاد كراوھو چووھتەوھ مالى خۇي

ھەندىكى ترمان دەمان ووت لە سىدارە دراوھو تەواو بە زىندووى

نايىيىنەوھ بۇ جارىكى تر ؟

بەھەر حال ، ئەوھ نىيە ماوم تەكايە زىاتر پىسپارم ئى مەكەن ...

چونکه لهوانه‌یه بۇ خۇتۇن بزانن بۆچى ناتوانم وه لامتان بده‌مه‌وه ؟! نيتر بۇخۇتۇن چۇن ليكى دده‌نه‌وه ئەوا سەريەستى و كه‌يفى خۇتۇنه ؟!

پۇژىك و دووان و سيان پۇيشت .. كه‌س نه‌هات ، به‌لام بۇ پۇژى چوارهم دهوروبه‌رى (۹،۳۰) تا (۱۰)ى به‌يانى ده‌بوو يه‌كئ له جه‌للاده‌كان هات و بانگى كردم و چاويان به‌ستمه‌وه و يردميان ، به‌لام وه‌ك جاران توپه‌نه‌بوو له‌گه‌نم .. پالى پئوه نه‌نه‌نام :

ئوه‌ندهم زانى چوممه ژورنكه‌وه پوانيم .. دووكه‌س دانىشتوون .. كه‌وتنه قسه كردنى خۇش له‌گه‌لم دا ؟!

*كاك محمد بۆچى دوو قسه‌ى خۇشمان بۇ ناكه‌يت ؟ خۇنه‌گه‌ر به‌لينيكي بچووكمان پىن بده‌يت ئەوا هيچمان له‌ تۇ ناويئت ؟! چونكه ئيمه ده‌مانه‌ويئت نازادد بكه‌ين ؟! له‌مه‌وو تاوان و كه‌م وكوپه‌كانت بقبورين ؟! ته‌نها ده‌مانه‌ويئ له‌ مانگيئك دا چهند جارنك سەردانمان بكه‌يت .. به‌بىن‌ئوه‌ى ئيمه بنيرين به‌ دواتا ، هەر خۇت بيئت بۆسەردانمان ؟! خۇ ئه‌گه‌ر هەركه‌سنيكيش خۇت ليئى دلنيايت و گه‌واهى بۇ بده‌يت كه‌ قسه‌مان ناباته ده‌روه هەر كارو فرمانيكي هه‌بوو بۇلامان ئيمه هاوكارى ده‌كه‌ين و يارمه‌تى ته‌واوى ده‌ده‌ين ؟! ئه‌وه‌ش ده‌مانچه‌يه‌كمان به‌ ديارى بۇ داناويت و ليئمان وه‌ريگه‌ر ؟! كه‌ين ئەم داواكاريه بچووكمان ره‌ت نه‌كه‌يته‌وه ؟ ئه‌گه‌ر پازى بيت هەر ئيستا ده‌توانى به‌رؤيته‌وه بۇ ناو مال مندالى خۇت ؟! كه‌زىش ده‌كه‌يت كه‌له‌مه‌و لا كرنكارى نه‌كه‌يت ؟! هەر كارو پيشه‌يه‌كيش خۇت پيشنيارى ده‌كه‌يت ؟! ئەوا بۇت ده‌سته به‌ر ده‌كه‌ين و به‌ نارموزوى خۇت كارت بۇ ديارى ده‌كه‌ين

-منيش پيم و تن قوربان من كابرايه‌كى هه‌زارو بىن ده‌سته‌لام و ناتوانم سەردان و هاتوچۇتان بكه‌م و هيچ كارو پيشه‌يه‌كيش پيشنيار ناكه‌م جگه له كرنكارى يه‌كه‌ى خۇم و كه‌سيش نانا سم تاكو بينيرمه لاتان !!! مه‌سه‌له‌ى

دەمانچەش بە دیاری !! من بۆچیمە کابرایەکی بێ کەس و ھەژارم و خەریکی
 کاری خۆم دەبم و بژئوی بۆ منداڵەکانم پەیدا دەکەم بۆیە ناتوانم چەکتان ئی
 ھەریگرم ئەگەر بەو مەرجانەیی کە جەنابتان دەئێن ئازادم دەکەن ئەوا ناتوانم
 ھێچیان پەسەند بکەم ، داوای لێبوردن دەکەم ، چونکە ئەوەی ئێنۆ ھاوای
 دەکەن بە من ناکرێت و لە توانامدا نییە ئەوئەرکە جێبەجێ بکەم ؟
 *ئۆ... ھۆ... تۆ ھەر دەبی کارەکەمان ئی تێک بەدی و پێسەکەمان ئی بکەیتەو
 بە خوری !! (حەمە موراڤ) !! ئێمە ئەو چەند سەعاتە قسە بۆ تۆ دەکەین و
 نامۆژگاریت دەکەین !؟

کەچی تۆ بەیەک ووشە ھەموویت پووچ کردەوہ ... ئێمە دەمانەوی کارت بۆ
 داوین بکەین ؟! گوزەرانت باشتر بکەین .. کەچی پازی نایبیت ؟ بۆچی ئەوئەندە
 کابرایەکی ووشکیت !؟

-قوربان من ووشک نیم بەلام لەو زیاتر لە تواناو ووزەیی من دا نییە و مروف
 کاتئ نەیتوانی ئەنجامی کاری بدات ناچیتە ژێر ئەو کارەوہ بۆیە ئەو کارو
 لەرمانانەیی کە جەنابتان دەفەرموون بە من ناکرێت و حەز لەو جۆرە کارانە
 ناکەم ئەوکارانە جگە لە ئێنۆ کەسی دیکە ناتوانئ ئەنجامی بدات !! کەس
 شایستەیی ئەو کارانە نییە .. بێجگە لە جەنابتان !؟

*ئەوہ (حەمە موراڤ) دەتەوێت پلارمان تئ بگریت ؟! ئێمە دەمانەوی پزێت ئی
 بگرین !! کەچی تۆش ئەوہ وەلامەکەتە !؟

-باوہر بھەرموون من پلارتان تئ ناگرم وپزێم ھەبە بۆ قسەکانی بەپزێرتان
 بۆیە زۆر سوپاستان دەکەم .. ئێنۆ پزێرتان لە من گرتوہ ازۆر سوپاس .

*لە پزێندا ھەک بلئیی زەمەین لەرزە بووئ .. نەپاندی ئادەیی (وونسی کەن)
 لەبەرچاووم بیبەنەوہ بۆ ئاو زیندانئییەکانی تەر دیارە نەبووہ بە پیاو !
 قسەکردن بۆ حەمەموراڤ ھێچ سوودئیکی نییە نەدەزانئ قسە بکات نە دەزانئ
 کارئک ئەنجام بدات !؟

-قوربان من دوزانم قسه بکەم و کار بەرپنۆه بەرم بەلام ئەو کارەوی کە نۆوه دەیلێن کاری من نییەو شایستەیی بەرپزتانەو هەر لە نۆوه جوانە *کاک محمد موراد نۆوه هەرچی هەرلێ ئەدەین کارنکت بۆ دیاری بکەین ، تۆ پازی نابێ پەتی دەکەیتەوه ؟! چەند پۆژنکی تر لامان دەمینیتەوهو پاشان هەرلێت بۆ ئەدەین کە نازادد بکەین ؟! وە تەنھا یەک داوامان هەیە لە تۆ ؟ ئەم داواوەمان پەت مەکەرەوهو خراپ نییە ؟

-فەرموون داواکەتان چییە ؟!

*لای کەس قسه مەکەو باسی هیچ مەکە ؟! مەلێن وایان لێ کردم یان واو وایان لەگەلم کردووه نە لە ناو زیندانییەکاندا نە لەدەرە وەش ؟!

-باوەر بکە باسی هیچ ناکەم ، بەلام ئەوەندەم پێی بلێن بزانی لەسەر چی گیراوم ؟! خۆ دەبێ گوناھ و تاوانی خۆم بزانی !! چونکە ماوەیەکە زیندانییم لێرە لەسەر چی بووه ؟..

*بیبەنەوه بۆ زیندانیەکانە باجاری لەوێ بمینیتەوه .. بەلێ گەرەم بردمانەوه بۆ ناو زیندان .

بەلێ پاش ئەوەی بردمیان بۆ زیندان بەلام ئەم زیندانییە زیندانیەکی ئەو پۆژانەیی پیشوو نەبوو کە تیا بووم ؟! چونکە ئەو کەسانە لێرەن هیچیان ناناسم ؟! لە بیرم چوو بۆتان باس بکەم ئەو زیندانی ناوی (هەینەیی کەرکوک)ە

چوار زیندانی هەیه دوو زیندانی بۆ پیاوانە کە یەکیکیان بۆ ئەو کەسانە بوو کە لە دەرئەتجامی ئەشکەنجەو لێدان بە خەستی بریندار دەبن بۆ ماوەیەک تاکو هەندیک دیتەوه سەر خۆی زیندانی لەوێ زیندان دەرکری کە خۆم یەکیک بووم لەوانە بۆ ماوەی چەند پۆژنک لەوێ مامەوه ؟! زیندانییک بۆ ژنان و زیندانییکیش بۆ تەمەنی خوار هەژدە ساڵ ؟! ئەوەی سەر سوپەینەرە لەم زیندانیەدا هیچ پاساوێک ناخوات بۆ ئەم دۆژمنە داگیرکەر و درندەیی

نەتوھەكەمان كە ئەوھەكە مەندال بى لە تەمەنى ھەوت وھەشت سالىھە
تيايدا زىندانەيەونازارو ئەشكەنجە دەكرىن و داواى نەينى دركاندىيان ئى
دەكەن !

نازانمەن ھەرچەند بىرم لەم كارە چەپەلەى ئەم ناھەزانە دەكردوھە بۆ
ئەھوى شتىك بدۆزمەوھ ؟!

بىزانم كەى ئىمە ئەوھەندە بى باك بووين لە ژيانى مروف ؟! بە تايبەت لە
ژيانى جگەر گۆشەكانمان چونكە بەھىندەى گەپان و بىر كەردنەوھە لە
خوئىندەنەوھە پىشوووم ناگادار بىم لە ناكارو پەوشتى نەتوھەكەم مېژووھ پەر لە
سەرورەى يەكەى نەمبىستووھە نەمبىنىوھە كە ھىچ نەتوھەيەكەى تر لە مېژووھ
دوور و نزيك دا بە ھىندەى نەتوھەى مەن سەرچاوە بىت بۆ گەياندىنى پەيامى
مروفايەتى ، بەلكو دەبىن گەلانى تر لەوھەتنى بگەن كە بگوترىت كورد داىكى
مروفايەتى يە ؟! ئەوھ زۆر دلگرانم نارامى ئى ھەلگرتوووم و نازارى لاشەم لەبىر
چووبوھوھ ؟!

وھ نازارىكى ترى ناخۆش تەنگى پەن ھەلچنىوم لە دلى خۆمدا ھەرلىكم
دەدايەوھو دەم ھىتا و دەم بىرد ...

خوایە تۆ بلىيت ئەو شوپشگىرەنەى ئىمە كە پابەراییەتى نەتوھەكەيان بەكەن
بى وىژدانىبووبن و خوئيان لە بىر كەردبىن ئايا دەبىن ئەوان بەو كارە پازى بىن ؟
يان دەبىن كى نەخشەى بۆ دانابىن ! ئەمەكارىكى لە كەردن نەھاتوھە ھىچ

شتیک ناتوانیت هوشمند بئیت و بیسه لمینن !! تهنانهت نه گهر سرکه وتن بهوانیش به دست بئیت؟! چون چاو بهرای دئیت ئەم جگهر گۆشانه بکن به سووته مەنی؟! مەگەر میژوویان باش نه خویندبیته وهوچ ویردانیک پازی به؟ ئاکارو پهوشتی خویمان له بیر کردوه؟ به بیر پیروزی نه تهوهی کورد دهفرموی (دایکان و باوکان به پرسسی به که من له به خێوکردنی مناله کانیان، چونکه منال پیروزی تهواوی مه به .

چون ناگه ده توانین هه لگری بهی پیروزی مروفا به تی بین بوونمان پاریزن!! چونکه کهس ناتوانن مندان بخاته ژیر هیچ جوړه فشاریکه وهو په یوهستی هیچ بیریک نه بئیت تاوهکو نه گاته سهرو ته مەنی (١٦) سالی و نهو کاتهش هه خوی سه ریشک ده بن له دیاری کردنی پهوتی به پروه چوونی ژبانی بویه میشکم خه ریک بوو ناله ی لئوه بئیت و بهتقیقیت، چون ده بن مندان بهو ته مەنه ناسکه دا کاریکی پی بکرت و بکهوئته دست ئەم دوژمنه داگیرکرو دهنده به؟! (نیت بئ سله مینه وه بهر بهر په تی سیداره، مردن له ترست پاده کات و پوچی تو هه رگیز نه مه) ..

ئیدی به هوی ئەو سه رقالکردنه وه بهو کیشه یه مه ده هاتم و ده چووم له پارهوی زیندانه که داو بینیمی ئەوانه ی که ئەشکه نجه دهران و له گه ل شاره زایم به کون وقوشینی زیندانه که، چ به هوی ئەشکه نجه دانم له پوژانی پینشودا بووی چ به هوی ئەم پشوو دانه ی بو چاکبوونه وهی برینه کان !!

ورده وورده له سه ر خو به گه واهی چاوو هه ست و بیرو وهک ده لین هه موو ههسته کانی که له مروفا به بوم سه لمینرا که گرتن وزیندانی کردنی و ئەشکه نجه دانی ئەو منالانه ی کورد، له بهر ئەوه نه یه که کاریکی دژ بهم بژئمه خوینن ریزو داگیرکهره یان کرد بئ؟! وه یان هیچ پلان و نه خشه یه کی تری کرچ و کال به شوپشگێرانی کورده وه نه یه .. بۆنه م کیشه یه ی که رووی داوه و پوهه دات چونکه هوشی شوپشگێران و کورد زو

فراوانترو پوناكبين تره و لاسمر چه مكينكى مرؤفايهتى دهپۇن و ئامانجيان به ديهينانى ئازادىيه ، بۆيه ئه و كاره ناشايستهيه و ناپهوايه له شانوشه و كهتى ئهوان ناوه شينتهوه ئيدى تهواو دلنيا بوم بىن پيچ و پهنا و بىن گوومان بووم له وهى كه ئه م پزئمه رهگهز په رستهى به عسى عيراقه هه ره له چوارچيويه ئه و نه خشه ييه كه دايان رشتوه بۇ بنه پر كردنى كورد و به عه ره ب كردنى خه لك و خاكه پيرۆزه كهى كوردستان .

ئهم پنگا يه يان هه لبراردوه و هه موو كارنيكان بۇ قه كردنى كورد بگونجى بۇيان به نه نجام دهگه يه نن ، جا بۇيان بلوى له پيش هه موو ته مني كه وه گورز له مندالى سه ريشكهى كورد ده وه شينن و ده يانكوژن !!

هه ره به تاوانى ئه وهى كه كورد ن و به كوردى له دايك ده بن ؟! ئه وه ش وانه و په نديكى ترى ناو زيندان بوو به به ئ هيج سه رچا وه يه كى نووسراو يان بيه ستراو به بىن هيج هه واليك بۇ ليكو لينه وه ، له بابه تينكى وا كه له پيشتر وه رم گرت و چوه سه ر خانهى بيلوگرافياى ژيانم ! ئه و شينه ژيانهى نيو زيندانم بوه فاكته رينكى به هيزبوون كه تاماوم له ژياندا هه ول و كوششم به رده وام بكه م و بىن په رواش دريغى نه كه م بۇ خاكه كه م و بزگار كردنى نيشتمانى كوردستانى زامدار كه له ژنر پۇستالى ره شى داگيركه رانى به عس بكه مه وانه يه كى زيندوى تراژيدىاى ژيانى كوردو زياتر شينلگيريم له سه ر باوه رى به رزوو پيرۆزى نه ته وه كه م بۇ بزگار بوون و ئازادى يه كجاره كى ، به لى .. (بىن ئه وهى قسه بكه م لاي كه س ، چه ند پوژ له و زيندانده دا ژيانم برده سه م) هه ستم به وه ده كرد كه له وانه يه به مه رگ له ده ستى ئه م درنده داگيركه رانه بزگارم بىن

(به لام كهى ئازاد ده كرئم ؟! ئازانم) ... ؟! خواردى ژوورى زيندان هه ره مان خوارده كهى جارانبوو سه مونيكى ره ق و هه ندئ جاريش ته ماته يه ك يان

خەيارىك كەنەمە ژەمەكانى خواردن بوو كە زۆرىيى جارىش ھەرىبەتەنيا سەموونە پەقەكە بوو ، ھەندى جارىش تەماتەيكە يان خەيارىك ؟

ئەو سەموونە پەقە لە پەقىدا لەمانەوەشىدا ھەندىك جار كەپرووى ھەلھەينا بوو بەلام بە ناچارى دەخورا دەئا ئەمە بۇ خواردن نەدەبوو ..! وە ئەو خواردنەشت بۇيە ئەدەنتى تەنھا لەبەر ئەوئى توژى (وزەيەكت) تيا بىمىنى و بەرگەي ئەشكەنجەو لىدان و ھەلئاسىن بگىرت تاوەكو سوودت لىوەر بگىرن نەك بە خاترى ئەوئى كە بژىت پىنى .. ھەر لىئەرەو زىندانى يەكان لەو راستىيە تىگەيشتبوون ئەم خوڭىن پىژانەئى بەعس نەك ھەر بىريان لە بنەماكانى مافى مروڭايەتى نەكرد بۇو بەلكوو گالئەشيان پى دەھات ... مروڭايەتى و سىياسەتى داپلۆسىنى پژىم ئاسمان و پىسمانى بەين بوو ھەموو لىكۆلىنەوەو ئەشكەنجەدان و دواتر لەتە سەمونىكى پەق بۇ زىندانى يەكان ھەر بە خاترى ئەو بوو تاوەكو بتوانن بەو ئومىدەئى ھەندىك زانىارىت لى دەربەئىن !! بە خوڭيان زەوا بىيىن و پاساويك بىت بۇ كوشتنى كورد ئىدى چ بە كۆمەل بىت يا بەتاك ؟ چۆن ئەم پژىمە ھەر لە بىرى ژەھراوى خوڭىدا بوو ، بە چ سىياسەتىك زىندانى يەكان بتوانن دەستە مۇ بكات و دواتر بىريارى نادادى خوڭيان بەن بۇ لە سىندارەدانى و كوشتنى مروڭى كورد ..

ئەو ماوہىيەئى كە لەوزىندانەدا بووم قسەم لەگەل كەس نەدەكردوو نزيك نەدەبوومەوە چونكە راستىيەكەئى لەو دەترسام كە لە ناو زىندانەكاندا خەلكىك ھەبىت سەر بە پژىم بىت و قسەكانم بگۆزىنەوە ھەر بۇيە پىڭاى بىدەنگىم ھەلبراردوو وام بە باش زانى كە گۆشەگىرىم پۆژىنكىيان ، كاتژمىر (۹)ئى سەرلەبەيانى بوو بانگيان كردم چووم بۇ بەردەم دەرگاى زىندانەكە ؟!

ھىندەم زانى دەرگاىيان كىردەووە يەكسەر چاومىيان بەستەووە دەستىيان بە كەلەبچە شەتەك داو بردىيان ..

به لأم نه وهندهم زانی ئەم جارەیان نەبرام بۆ ژوری ئەشکەنجەدان بە لکو برامە ژورنکی پازاوه دواى ئەوهى چاویان کردمەوه .. زانیم لەو ژوردام بینیم دوو لە زیندانی یەکان ئەو زیندانەى که پیشتر تیا بووم دانیشتبووون !! دلم خورپەیهکی کردوو هەلوئەستیکى وا که وته بیرو هوشم .. که تو بلینى ئەم دوو زیندانی یە پیاوی پزیم نەبووین .. بۆیە گومان هەموو هوشی داگیرکردم پاش ئەوهى فەرمووی دانیشتنی ئی کردم دانیشتم یەکیک لە پیاوه جەللادەکانی پزیم که وته قسە کردن لەگەلم دا :- بە لأم قسەکانی بۆ هەر کەسێکمان بوو که قسەى دەکرد ..

ئیدی ناوی کرا بە لأم دا گویم گرت لە قسەکانی ، بزاتم ئەم دڕندە یە چیمان پێ دەلێ و .. ؟ بەم شیۆه یە که وته قسە کردن :- (حکومت باوکی گەلەو لیبوردنی هەیه ؟! ئەگەر بەربوون و ئازاد کران باسی ئەشکەنجەو لیدان و ئازاردانی شیۆه ناکەن لە لای خەلکی ئەو شتانەى که لەگەلتانا کراوه لە ئەشکەنجەدانا بەرامبەرتان و وه ئەو قسەو باسانەى که لەگەلتانا کراوه بە هیچ جوړنیک نایێ لای کەس باس بکرنێت و کەس باسی بە پێی تواناو شارەزایی خۆتان دەبێ باسی چاکەو لیبوردن و بەخششەى حکومەتى عێراق بکەن و خەلک واتێ بگەیهنن که تەنها حکومەت پشت پەناو دالدهی تاکەکانی گەلەکەمانە ؟ خو ئەگەر وانەبێ و ئەم قسانە نەپارێزن ئەوا زۆر ناسایی یە جارنکی تر دەگیرنەوهو ئەمجارەیان کەس دادتان نادات .. وه نەزانن که بەر بوون هیچمان پێ ناگاتەوه ؟ ئیتر ئەو کاتە ئوبالی خۆتان بە ئەستۆی خۆتان ... چونکه بۆ جارنکی تر دەگیرنەوهو تەنانهت لەسەر سادەترین شت که درکانبیتان ئەوا لیدانتان زیاتر و زۆرتر دەبێ و تاکوله سیداره دان دەتان گرێتەوه .. ! ئەمەش دەمینیتهوه سەر خۆتان ... !!

وه ئیستا دەگیرنەوه بۆ ناو زیندانە کەتان .. ؟! وه هەر کەسێکی زیندانی پرسبیری ئی کردن بلینى :- بانگ کراین بۆ لیکۆلینەوه و لەوانە یە حکومەتى

نيشتمانى لىبوردىنى ھەيىت بەرامبەر بە ئىمەو خەلکانى دىكەي وەكو ئىمە..

!

ھەرىئىستا بېرۇنەوھوبۇ ناو زىندانى يەكانتان تاكو جارىئكى تر خۇمان بانگتان دەكەين ... ئومىد دەكەين كەچىدى بەقسەو قسەلۇكى كەسانى تىكدەرەو

ئاژاۋەچى فرىو نەخۇن و نەكەونە ژۇر فشاريانەوھو بە دووياندا نەكەون؟!

-چاۋەپوانى بەخشندەيى و لىبوردىنى ھكومتى نىشتمانى بكن گوى لە

قسەكانمان بگرن .. يان .. نائەوانە بەرنەوھوبۇ زىندانەكە .. بەلام با محمد

مورادمان لايىمىنىتەوھەندىك كارمان لەگەلى ماوھ پاش ئەوھى دوو

زىندانى يەكەي تىران بىردە نەروھ؟! رووى تىكردم! (محمد موراد) ھەروھ

پىشۋ دەزانى تۇ كەسىكى ووشكى و قسەوھرناگىرىت ياكەمىك ھۇشت پەيدا

كردوھ كاىراى جەللاد :— ((بەشىۋەيەك قسەي بۇ دەكردم ، ئەگەر

كەسى يەكەمجارى بىت وگوى لەوقسانەبىت ئەلى بەخوا قازانچ و

بەرژەوھندى ئىمەيان دەوى))؟!

لەقسەكانى دا پىئىروتم :پۇلە(محمد موراد) ھەموو كەسىك ھەولى ژيانى

خۇش و پاراستنى خودىخۇشى دەدات ،بۇيە منىش ھەزەكەم ئامۇزگاريت

بكەم و ھەزىش دەكەم پىت بەسەلمىنم ،ھەمە موراد باوھەپكە دەمەويت باش

گوى بۇ قسەكانم بگىرىت و سەرنج بەدەيت و بزانىت لەبەرژەوھندى تايبەتى

خۇتە يان نا ...؟!

بزانە لە ئىستا و لە پاشە پۇزىش دا سوود مەند دەبىت بۇت يان نا ...؟!

كاك (محمد موراد) مرۇف دەبىت ھەندىك جار تەماشاي بارو دۇخى تايبەتى

خۇي بكات ادەبن دوور بىن بىت وتۇش ئاوپ لە ژيانى خۇت بەدەيتەوھ؟!

ھەمىشە سوارى ئەسپى شىت نەبن !! پىئويستە مرۇف بىرىكاتەوھو پرس و

پاى خۇي بكات بە تايبەت بەو كەسانەي كەلە تەمەندا لە خۇي گەورەترن؟!

بەلام شارەزايەمان لەسەر بارو دوڤخى ژيان و كۆمەل ھەيسو بەتايبەت بۆ
ئەمبۆكە كە ژيانى زۆر گرانه و گۆراناكارى زۆر پووى داوھ لە كۆمەلدا؟!
ھەرچەندە لە دلى خۆت دا ئىستا دەلئى ((ئەمە كابرەيكى خو فرۆش و
بەعسىيە و لە دەزگای ئەمەن و ئىستخباراتى پزىم كار دەكات؟! و چۆن دەبى
مەن بە قەسى ئەم پياو خراپە بكەم))؟!

گەر ھەروا بىر دەكەيتەوھ ئارەزوى خۆتە بەقەسى مەن ئەكەى ، بەلام ئەو كات
تئ دەگەى زيان بەخش دەبىت يان سوود بەخش؟!

ئەو ھەر قەسى خۆى دەكرد ، مەيش كەوتە دەرياي خەيال و قەسەكردن لە
دلى خۆمدا ئەو شتەى پنى دەلئىن سەيرو سەمەرە ئەمەيە !..

((بە خوا جوانە ، كابرەيكى پياو كوژى دژ بە مروف و خۆفروش و ئەلقە
لەگوئى پزىم ، ئامۆزگاريم بكات و لە بەرژەوھەندىم بكوئیتەوھ و پزىگای چاك
و خاپم بۆ دەست نیشان بكات؟! داب و نەرىتى كۆمەلایەتيم فير بكات؟!

فیرم بكات چۆن بىرەكەمەرە ، خۆ ئەگەر بە ئامۆزگارەكانى (عەزەى
سىخوېرەوھ سوومەند بىم يا بەرژەوھەندىم بپاررئزىت؟ ئەوا با ئەوھندە زيانم پىن
بكوئیت تاكو سەرىشم تيا دەچوو؟! توو خوا چش لەو ژيانە .. ئەمانە تاكو
ئىستا دژى مروفن و دژى ھەموو كەسىكى ئازادىخوازن ئەوھ تاوھكو ئىستاكە
چاوم بە چەند مندال كەوتووھ كە لە ژىر ئازارو ئەشكەنجەى ئەم جەللادە
فاشىستانەى پزىمەوھ گيانيان لە دەست داوھ ، ھەرچەندە دوو پۆژ لەمەوبەر
بوو ، لەگەل خۆم دا و بەبەرچاوى خۆمەوھ دوو مەنالیان لە ژىر ئەشكەنجەى
نامروفانەى بەعسىيەكاندا كوشت و فرىيان دانە دەرەوھ ، تەنانەت لەخوار
پزىى ھەر شتىكى پىسەوھش پزىيان ئى نەگرتن؟!

ئەمانە بەقەد تالە موويەك چىيە بەزەيى نازانن و لە دپنەيدا بىن وینەن و
مەنالیى كورد لە جياتى خوئىندن و پەرورەدەكردنيان لە خوئىنگا و
زانكۆكاندا ، بە لىدان و ئەشكەنجە لە زىندان دا پەرورەدە دەكرىن ،

پەرورەدەي ئەشكەنجەدان ، دەبن تاكەي چاوەروانی گیانی بەرخودان و شۆرپش بکەي تا ئەندازەي کوردیکي پەر جۆش و نەتەو جۆش بەدەنەو بەلنسی مەشخەلی شۆرپش بەرزبیتەو ؟!

تۆ بێلنی نازدایخووانی جیهان راست بێت و ھەر ناو نەبن مافی مرۆف ؟! تۆ بێلنی دەنگی ئێمەیان پێ نەگەیشتبێ ، ئەي نالین مرۆفی نازادی خواز جیاوازی ناکات لە نیوان خاك و نەتەوکان دا ؟ و ھاوکاری و یارمەتی ھەموو نازادی خووانیکی تری ژێر دەستە و کۆیلە کراو دەکەن ؟!

خۆ ئەگەر وایە و راستە و تەنھا قسەي پووت نییە ؟ ئەي بۆچی نازادایخووانی جیهان و پێکخراوی مافی مرۆفی جیھانی ھاوکاری و پشتیوانی لە ئێمە ناکەن ؟! تۆ بێلنی جیاوازی لەوھش دا ھەبیت ؟ کە نازادی بۆ نەتەوھیک پەوا بێت و بەلام بۆ نەتەوھیکي بن دەست ناپەوا بێت ؟! ئەگەر وانەبن بۆچی (نازاد محمد ئەمین) خویندکاری پۆلی یەکەمی ناوەندییە ھەر لە پۆلەکەییەو لە خویندنگا بێ ئەوھي کەس و کاری بزانی چي بەسەر ھاتوو ، یان لە کوئییە ؟!

کەس و کاری نازانی کە زیندانی کراو پۆزانی بە دوایدا دەگەڕێن و جینگای دەزگا سیخوڕەکانی بەعس لە ناو شارو زیندانەکان نەماو بە دوایدا نەگەڕێن وە دەبوو پۆزنامە و بلۆکراوەکان ناوھکەي بلۆ بکەن وە لەگەڵ وینەکەي بۆئەوھي بزانی لە کوئی یی و بە دیار بکەوینت ؟! ئائەمەییە پەرورەدەي بەعسەکان ؟! .. کەچی پۆزیم گرتووھتی و خۆی ئی کەر کردوو بەسی ناکات ؟!

((وینەي نازاد محمد ئەمین))

يان نەسرین عەبدووللا ، جگە لەوێی کە کچە کوردیکە ، دەبێ تەوانی چی بێت
لە مائی خۆیانەوێ دەریان هێناوێ و ئەو ماوێ دە بۆ پانزە پوژ لە زیندانایە

((وێنەى نەسرین عەبدووللا))

له ژیر نه‌شکه‌نجه و لیدانی ئهم دپنده نامەردانە ی بە عسی عەرەبی دا دەناینی

ئە ی هاوار لەم سە دە ی بیستە مەدا ، که جیهان گۆرانکاریه کی زۆری له
پووی هۆش و تەکنە اوژیاوه بە گۆیه‌وه دیوو و زۆر نەتەوه بزگاریان بوو و
گەشتیشن بە مافی خویان ! بۆ دەبێن بۆ ئیمە ی کورد سە دە ی جەورو سەتم
بیت و تازەترین تەکنە لوژیا بۆ ئەشکه‌نجه‌دان و بنەپرکردنمان بە دەست ئهم
دژە مروڤە دپندانە دا بە کاری دەهینن و پۆژ بە پۆژیش زیاتر
فشاری فاشستانە ی خویانبخەنە سەرمان تاوه‌کو بە دپندەترین شیوه
پەلامارمان بەن !

بۆ دەبێن گە لە کۆمەکی بە تەنها له جیهان‌وه له هەموو حکومەتەکان‌وه
بە بەرچاوی پێکخراوی (هەک حکومەتەکاندا و یان نەتە‌وه یە گگرتووەکان) ۆه دا
له کورد بکری ؟! نایا دەبێن چی هەبیت ، کورد چی کردبێ ؟ تۆبێن ی
شەرەکانی جیهان ی ، کورد نە یکردبێ ؟! بۆ ئیستا هەموو وولاتانی جیهان ی
یەکیان گرتبێن بۆ ئەوه ی کورد ئازاد نەبێن جارێکی تر لەم سە دە ی بیستە دا
که مروڤایەتی وەک دەلێن شەقلێکی گەورە ی بپروە بەرەو پێشەوه ، تازە بە
تازە فاشستەکانی بە عس پیراری نەمان و بنەپرکردنی بە تاک و کۆمەلە ی
کوردیان داوه و جێ بە جێ ی دەکەن !؟

نایا تاکە ی هاوارو نالە ی کوردی ئازادی خواز نابیستن ؟

ئە ی ئەو وولاتانە ی که بە تینووی مافی مروڤ و دیموکراسی و ئازادی
خوازی دروشتان بەرز کردۆتەوه تاکە ی میللەتیکی وەک کوردی بن دەستی
بە عسی یە دپندەکان ناخویننەوه و گوێ له خواست و ئامانجیان ناگرن هەر
له بەر ئەوه ی کوردن !؟

نای بۆ میللەتی کوردی زۆلم لیکراو ئیستا که دەزانم هەر نەتە‌وه یێکی کیانی
خۆی نەبیت وەک مروڤ سەیری ناکەن ؟

ئای ئەو ھەموو داوێنی - سەری بۆر بۆر - پێشە
دەیهەا و سەدەھامان ئی دەکوژن ، سەرەو نگویمان ئەمکەن ، کردەووی پەشە
کوژیمان لەگەڵ دا بە کار دینن تەنیا بە خاتری ئەووی لە نەژادی خویمان واز
بێنین و نەئین کوردین ؟

ژیانی مروۆفی کورد ھەمووی تراژیدیایە و بە چەندین بەنگە نامەو دیکۆمێنت
جینگای ناییتەوہ .. کہ بەعسیەکان لە دژی ئیمەی کورد ئەنجامی ئەدەن
ئەمەش بەنگەیکە تری ئەو دێندانەتیەتیە پژیمی بەعسی صدامیە نەک
ھەرتەنھا بۆ گەلی کوردمان بەلکو بۆ خواریوی عێراق و شوپشگیرە
نازادیخووزەکانی بەنەژاد عەرەبیشن !؟

وینەکانی بارزان محمود ١٢ سالان

ئاویستە محمود ١٤ سالان

ئەو دوو مندالە كە ناويان بارزان محمودەو دوانزە سالانەو ئاوينستە محمود چواردە سالانە .. ئەمانەش ھەر لە خویندنگاوە دەسگير كراوون و ھيناويانن بۇ زيندان وبەنديان كرددوون كەوتوونەتە بەرشالۆ و پەلاماری دپندانەي ئەم بى بەزەبيانەو خراونەتە ژيژر ئەشكەنجەوہ ..!

بەيانی لە مألەوہ ھاتوون بۇ خویندنگا ئيتەر نەگەرپاوانەتەوہ دەبئ ئەم دوو مندالانە تاوانيان چى بئيت ؟!

تۆ بلينى ھەولى كودەتايان نەدابين و سەرنەكوتن و دەسگير كرابن ؟! يان بلينى ئەمانە لەپارتينكى رامياريدا كاريان نەكردبن بۇ دروست بوونى پارتينكى سياسى ؟ وەيان تۆ بلينى بە نەخشەي ئەم دوو خویندكارە نەبن بەرزايەكانى جۆلان كەوتبیتە دەستى ئيسرائيلى ؟!

ئەگەر ئەوہش نەبن گرتنى بيابانى سينا ئەمانە پڕۆژەكەيان پيشكەش بە ئيسرائيل كردوہ ؟!

ئەگەر ئەوانە ھيچيان نەبن ئەوہ ئەم دوو خویندكارەن كە بوونەتە كۆسپ و رينگر لەبەردەم يەكگرتنى نەتەوہي عەرب !! ئەي خودايە بليتم چى ئەم مندالانە دەبن چيان لە دەست بن !! بەرامبەر بە دوزمىنكى ئاوا دپندەو بن بەزەيى .. ؟! بەلام جگە لەوہي كە كوردن ھيچ تاوانينكى تريان نىيە واتە چەوسانەوہو جەورو ستمە بعمينى شوپرش و راپەرين ھەر دەمىنى .. تا چەوسانەوہي مروف لەلايەن مروفەوہ بەردەوام بئيت دەنگى خەباتكاران و شوپشگيزان ھەرلە برەودابئى .. خەباتى دريژ خايەن دريژەي دەبئ نازادى تەواو ديته دىئەوكات .. ؟ كورديش ھەتا لاوانى شوپشگيزو نازادى خوازى وەك ئەمانەي ھەبن ھەر زيندوو دەمىنى و ھەرگيزا و ھەرگيز نامرى و ھەر پۆزنيكىش دەبئيت بگا بە ئاوات و ئامانجەكانى وەك نەتەوہ ئاسوودەكانى جيھان دەبئ ئەم گەلەمان بگا بەو پۆژەي كەخاوەنى(كيانى) خۆي لەم بىر

کردنەوہ بئیت . (قەوارەى) كۆل دانى گىيانى بەرخودانى ھەرگىزاو ھەرگىز
دانا مەركىتەوہ ..!؟

لە پەرپاچە لەكیم !! ديار بوو دەنگى بەرزكردبووہ كە ديم ئەو ھەر دەى پئساو
بەردەوام بوو لەو ووتنى ئەم كەين و بەينە .

نزىكەى (٣) كاتژمىرى خاياندو دواتر بردمىانەوہ بۇ زىندانە كە ..!؟ پۇژى
دواى پاش نان خواردن نزىكەى (٩)ى سەرلەبەيانى بوو كە و تمەوہ دەريائى
خەيان و بىركردنەوہ لە حالى خۆم و پرسیارم دەكرد وا ھەر بۇ خوشم وەك
دلخۆشى دانەوہ يەك بەرگە پرسیارىنكەم بۇ خۆم دەدايەوہ ! بۆنمونه !! دەم ووت
:- باشە خۆمىيان بۇ دوو كاتژمىر كە مەترىش ھىنا بوو ووتيان (محمد موراد)
پئويست ناكات پئلاو لە پئى بكەيت و جل و بەرگە كەشت بگۆپىست !؟ چەند
پرسیارىنكەم ھەيە و ھەر ئىستە دەتگىرپىنەوہ بۇ مال ؟..

كەچى ئەوہ (٢٥) پىست و پىنج پۇژ دەچى لەم زىندانە دام و ھەر ئەم چەند
پۇژە كە مەى كە رابورد ئەشكەنجەو لىدانەم نەبوو !؟

ئەگىنا ھىچ شەو و پۇژك نەبووہ من بئى ئەشكەنجەو لىدان پزگارم بوپىت ..!؟
ئەو چەند پۇژەش كە خۆم ئەشكەنجە نەكراوم ديمەنى ئەو مندالانەم بەو
شيوەيە دى لەگەل ئەو كچانە ؟ بە تەواوى خۆم لە بىر چووبوہوہو خۆزگەم
دەخواست كە ھەر ئەشكەنجەى خۆم بەردەوام بوايەو ئەو ديمەنە ناخۆش و
دلتەزىنانەم نەدىبايە ! چۆن دەلئىن ئەشكەنجەى دەرونى گرانتر و سەختە بۇ
مروژى و شيار و بىروباوہرىكى شۆپشگىرەنە ..!؟

ئەو ديمەنانە بە تەواوہتى پەرىشانىيان كەردبووم نازارى بەردەوام پئوہ دەداو
كىنگلم دەيا لەتاو ئەو جۆرە ئەشكەنجەدانەو بئى مافىە لەگەل كوردا دەيكەن
ئاي .. كوردى چارە سىا تاوہكو خاوەنى ئالائى شەكاوہى خۆت نەبى تۆش
وہكو گەلانى تەرى ئەم سەر زەمىنە نىشتمانەكەت سەربەخۆ نەبى ئەوا
سەرپايى ژيانى ھەموو كودرىكى نىشتمان پەروەرى دلسۆز بەخاك و

نیشتمانی کوردستان هەر ئه‌بێ به نازارهوه بژین ؟ بۆ خۆ هه‌لخستن و خۆر
لیدانیك و هه‌وایه‌کی پاك هه‌لمژین ! نزیكهی كات ژمێر(١١)ی پێش نیوه‌پۆ
كردمیا نه‌وه بردمیان بۆ هه‌وشه‌ی زیندانه‌كه‌وه ؟!

هه‌لێكی باشم بۆ هه‌لكه‌وت ! ده‌با پرسسیاریك بكه‌م له‌م (ژنه) به‌ دیمه‌نی
پوخساریا دیاربوو ئه‌شكه‌نجه‌ی زۆری دیوه‌و زۆر به‌وه ده‌چن ئازاری بی
ئه‌ندازه‌ی درایی ؟

كه‌وتمه‌ قسه‌كردن له‌گه‌لیا ..

*خوشكه‌ گیان چۆنی ؟!

-زۆر سوپاس ..

*ئه‌وه‌چی ده‌كه‌یت لێره له‌ناو ئه‌م زیندانه‌دا..؟

-زیندانم ! باوكه‌كه‌م ؟

*بۆچی ..؟ له‌سه‌ر چی گیراویت و زیندانی كراویت ؟

-به‌تاوانی ئه‌وه‌ی كه‌ دايكی پێشمه‌رگه‌م بۆیه‌ گیراوم و زیندانی كراوم و

هیچی ترا!

*دایه‌ گیان راسته‌ كو‌پت پێشمه‌رگه‌یه‌ ؟ئهی ئه‌گه‌ر پێشمه‌رگه‌ش بیئت

- به‌لێ راسته‌ برا باشه‌كه‌م ؟

*ده‌توانم بزانه‌م خه‌لكی كو‌نییت و ناوت چی‌یه‌ ؟ چه‌نده‌ زیندانی كراویت ؟

-خه‌لكی دوز خورماتووم له‌گه‌په‌ه‌کی جمهوری .. ناوم (هه‌لیمه‌ عزیزه) ماوه‌ی

سێ مانگه‌ زیندانی‌یان كردووم !!كه‌س و كارم نازانن له‌ كو‌نیم و تاكو نیستا

كه‌سم نه‌دیوه‌ جگه‌ له‌وانه‌ی كه‌ دێن پرسسیارم لێ ده‌كهن و لێم ده‌ده‌ن و جنیو

قسه‌ی سو‌ك و نا‌په‌وام پی ئه‌ده‌ن ؟

-ئهی تۆ چیت لێره باوكه‌كه‌م ؟

*منیش وهکو تو زیندانیم،! نهگهر هر پنیوستیهکت ههبوو پیم بلنی بهنکوو
بتوانم بوټ جی بهجی بکهه .. بهپنی توانای خوټ نهوهی له دهستم بی وهک
خواردن و جل و بهرگ که یهکیکمان بهربن دهتوانین بوټ دابین بکهین ؟
-پۆله گیان .. توټ وهک من زیندانیته ، دهتوانی چیم بوټ بکهیت ؟ سوپاست
دهکهه پۆله گیان ؟

بهلام نهگهر زووتر بزگارت بوو نازاد کرایته دهنگ وباسم بگهینه به کهس و
کارم نهوه گرنگترین یارمهتی به بوټم کوپه شرینهکهه ؟

بهلنی دووباره کرایتهوه ژوورهوه بوټ ناو زیندانهکه له دهروون دا زۆر بیزار و
نازارم ههبوو که بیرم دهکردهوه کات به کات ئینش و نازارهکهه زیاتر دهبوو ؟!
نهتهوهی کوورد بوچی وابوو بهناردی ناو درک هر یهکه بۆلایهک و ههریهکه
گیرۆدهی گیرۆ گرتنیک بووه ؟! نای نهه کوورده چون گیرۆدهی نهه دوژمنه
داگیر کهرهبووه ؟! گوندو کانیاو و دارو کینگمو زهوی و کشتوکالی و نازهل
داری و ههتا هیچ نهه له کووردهستان دا ههمو به جاری پامالین ناخنیونیتته
ناو ئوردوگا زۆره ملی کانهوه که هر له شیوهی زیندانیتهک دهچن
وخهلهکهه بی کارو کاسبی ماونهتهوهو تاوهکو تههمل و بینکاریان بکات ؟

له ههولنکی نهه درپدانه بهو سنورو چوار چیوه دانان بوټه و خهلهکه ههژارو
ستهه دیده ؟! دهربهدهر کردن و دورخستنهوهی خهلهکی شوپشگینو خهبات
کار بوټ شاره عهربهکانی خواریوی عیراق و خستنه ژیر چاودیربانهوه نهوه
جگهلهوهی که زیندانهکان پره له پیرو مندال و لاوی نهه کوورده بی چارهو
کونلهکراوه ! هر دهبن نیمهش پوژنیکمان بوټ ببیت و بگهین به مافی خوټمان
و نازاد ببین ؟

هر دهبن پوژنیک بیت و دهولهتی کووردهش بیتته کایهوهو نالای پهنگینی
بشهکیتته

سر ریسی ایسی مرمون

گیراوه به تاوانی نهوهی کورمه‌کی پینشمه‌رگه بووه

ئەو ئاۋاتى بەرزى ھەموو كوردىكى حاۋەن

ھەلۋىستە ئەگەر چى ھەندىك حالات ناتوانىت ۋەكو پىۋىست

دەرى بېرىت ؟ بەلام ئەو ھەلۋىستە كورد پەروەرانەيەى مروقى كوردى
شۆرشگىز ھەمىشە ئەو خەسلەتە كورد پەروەرىيەى لە ھەست و نەستى
خۇيدا .

ھەمىشە كىنگلى پىۋە دەدات ، چۆن دەزانى ، ئەو ھەستە شۆرشگىزىيەى
كورد پەروەرىك لە ئايندەيەكى دور يان نزيك دا بىت ھەردەبى نامانجى
سەرەكى نەتەۋەى كورد ھەر بىتەدى ..

پژىمى عىراقىش بۇ زىياتر فراوانكردنى پانتاين دەسەلاتى شۆقىنستانەى
ھەر لە سەرەتەى ھەلۋىسانى شۆرشى نوۋى گەلەكەمان ، بەعس ،
بەبەرنامەيەكى سەربازى ۋ پوان خوازىەۋە دەستى كرد بە راگوۋزانى چەندىن
زانائى ئاينى لە باشورى عىراق و دەرکردنىان و پەوانەكردنىان بەبى ئەۋەى
ھىچيان بۇ دەرىچى پاي گواستن بەرەو سنورى نىۋان عىراق و ئىران ..
لەۋانەش ، چەندىن كەسانى شۆرشگىزى كوردستان كە لە نىسكۆى شۆرشى
ئەيلول دا ، پاي گواستن بۇباشورى عىراق تاۋەكو بۇ دوا جار لە داۋى
پىكەوتنامە شوۋمەكەى جەزائىر بىرئارى تۋانەۋەى شۆرشىكى چەند سەد
ھەزارى پىشەمەرگەيان دەر كرد ، بەمەش دوزمەنەكانى كورد ، ھەمىشە و
بەردەوام لە بۇسەى نامرۇقائەدا بوۋنە بۆگەلى كوردى بن دەست .. و چەندىن
بەرىستى سىياسى و ئابورى و سەربازى و جەنگى سايكۆلۇژى لە دژى
تاكى كوردى بكن ..

من لەناو ئەم خەيالانەى خۇمدا ۋەكو خەوتوۋ بن ھۆش كەوتووم .. ئىت
نازانم چەندى خاياند ... ؟

ئەۋەندەم گوى لى بوۋ بانگيان كردم ، (محمد موراڧ) بانگت دەكەن ؟
پاچەلەكىم سەيرىكى زىندانى يەكانم كردو ووتم بەلى .. بەلى ! ئەۋە كى بوۋ

بانكى لى كىردم ؟! ئەوھ چى بوو بانكى منتان كىرد ..! لە دەرگاۋە بانكت دەكەن ..!؟

(محمد موراد) ..! بەلى دىسان ھاتنەۋە بۇ ئەشكەنجەۋ نازار دانم بەلىن قورىان .. بەلىن ؟! كاپراى پاسەۋانى جەللاد پىنى ووتم .. خۇت كۆيكەرەۋە ، چونكە بېرىارى لىبوردنت بۇ دەرچوۋە ؟! ۋە نازاد دەكرىنى .. دەى خىزرا دەرچۆرە دەرەۋە ..

باۋەرپ بەم قەسەيە نەئەكرد ، چونكە دەمزانى ئەۋ تاقىمە خوين رىزەى بە عىس ھەرچى سوگايەتتەك ھەبىن ، بە مۇۋەۋە دەيكەن .. بە تايبەتتى كورد .. بەلام بابزانى ئەم جارە چۇن دەبىن ..!

*محمد موراد ..!

-بەلىن

*خىزراكەۋ ۋەرە دەرەۋە ..!

-مىنىش لەناۋ زىندانى يەكاندا نەم دەزانى چى بىكەم .. لە دلى خۇمدا ئەموتت :. ئەمجارەش ھەر بەم سىنارىيۋە بزانم چى لەگەلم بىكەن .. بۇزە ھاتمە دەرەۋە .. ووتم بەلىن فەرموو .. بىردىميان بۇ ژورنىك و كاپرايەكى تەنگە ئەستوروى رەش پىست دانىشتبۇو ، ھەمە موراد ئەۋە لىبوردنت بۇ دەرچوۋە لەلايەن ھكۈمەتتى نىشتەمانى باۋكەۋە ..! ھا بزانە ھكۈمەت چەند بەبەزىيە بەرامبەر بە نەرەكانى خۇى ؟! دەبىن ئىۋەش ۋا بن ، ۋەرە پىشەۋە ئەم پەرپاۋەمان بۇ ئىمزا بىكە ؟!

-مىنىش پىنم گووت :- گەۋرەم نووسراۋى چى ئىمزا بىكەم ھەر لەخۇمەۋە ، ئەى نابىن بزانم چى يەۋ بۇچى يە ؟! ئەۋىش لە ۋەلامدا ، ووتى ، ئەمە نووسراۋى ئاسايى يەۋ ھەر كاتىك كەسىك نازاد دەبىت ۋەك تۇ دەبىن ئىمزاى بىكات بۇ ئەۋەى كە بەلىننى ئەۋە بدات كە ھىچ كارىكى پامىارى كە دژبە ھكۈمەتە ، ئەنجام نەدات و ۋەئەگەر بە نەئىنى كارى سىياسى لە دژى

حکومت کرد ، ئەوا بە پێی نیمزاکەى حوی دەچیپە بەرپەسى سیدارەو ئە
سیدارە دەدریئ ؟!

ووتم باشە ، خۆمن کابرایەکی بئ تاوانم و هیچ کارنکی خراب و ناپەوام
لەسەر نییە و کاری سیاسى دژ بە حکومت هەر نازانم چى یە ئیدی بۆ دەبئ
ئیمزای بکەم ؟! وە پێویست بە ئیمزای من ئەکات دیارە شتینکی هەر بۆ
نە دۆزەنەو و بئ مەلامە نییە ئەم ئیمزایە ؟! بە شیۆهیکى زۆر ناشرین کابرای
سەر بە پزۆم ووتى .. ها حەمە موراد ئەمەش مەکە بە پۆزانی تر ، وەرە کە
هەر کەللە پەقیت دەنواند ! دەى وەرە پێشەو دەى وەرە پێشەو ئیمزای
بکەو بپۆرەو وە بۆمالەو و لەو مزیاتر خەریکمان مەکە ، دەنا دەتتیرینەو بۆ
ناو زیندانە کە ؟!

ئیتەر منیش ((بیراری خۆم زۆر لە پێشتر دابوو ، کە ئەم حکومتە عەرەبە
بە عەسى یە دوژمنە داگیرکەرەى نەتەو کەمان ، ژیان لە گەل ئەم جەللادانە دا زۆر
سەخت و دژوارەو ئاسان نییەو هەرگیز ناکرئ)) ؟
هەر بۆیە ئیمزام کرد بۆیان ! چونکە ژیان و مانەو ی ژنر
دەستەیم ئیتەر تەواو .. ؟!

- کابرای بەرپرسی زیندانى پزۆم بە هەر شە یە کەو پێى ووتم ، ها حەمە
موراد هەر وەك پێشتریش پێت پراگە یە تراوہ . باسى هیچ شتینک ناکەى
لە دەرهو لە گەل خەلک کە چى بوو ؟!

یا چى کراوہ لە گەل زیندانى یە کان و یان هۆکارەکانى بووداوەکانى ئێرە ،
چیان پئ ووتویت ، ئەو هەمووی دەبئ کەس لیت نەبیستئ و لە گەل کەس
باسى نەکەى ؟! دەنا خۆت نابینیتەو ئەمجارە کە بگىرنیت و وە
پزگاربوونیشت مەحالە ، ئەو پێمان پراگە یاندی کە بیرارى حکومتى
نیشتمانى یە پاشە پۆز هەر چى یە ک بەرکینى ، ئەو گوناھى خۆت لە ملی
خۆت ؟!

له زیندان و نه تێكۆشانهی به عسی یه حاندا هیری سهوه بجوم . ه
 گهرهترین خزمهت خهبات و تێكۆشانه له پیناوی پزگاری گهل و نیشتمانه
 كه ماندا له چنگی داگیر كهران پزگاری بکهین .. ههروهك په سوولی هه مزا توف
 له کتیبی به ناوبانگی پر له معریفه دا پیمان دهلی : (کاتیك نیشتمانه کهت
 ده سوتینری ئه وه کهسهی له پشتی ئاگردانه وه بیته پیاو نی یه ئه وه خه نجه ره ی
 له ناو کیلاندا بیته خه نجه ر نی یه) ...

بۆیه له م چه مکه معریفی یه وه تی ده گهین .. که پیاوی تر سنۆک هه مو پوژنی
 به سه ر شوپی ده مرئ و پیاوی ئازاو شوپشگینرش ته نها یه ک جار مردن
 هه لده بژیری ، له پیناوی پزگاری یه کجاره کی بۆ گهل و نه ته وه ژنر
 ده سه ته که ی ..

که ژبانی نه ته وه که م به ئازادی نه ژنی ئه وا مردنی سه ره به رزی گه لی به نه رختره له
 مردنیک که هه موو پوژنی ده مریت و زیندوو ده بیته وه بۆیه دووباره وه هه زار
 باره ئه وه په یمانه ی داوه ده بیی دا کوکی ئی بکه م سویندم به خوینی
 شه هیدانی پنگای پزگای کورد و کوردستان به خاکی پیروزی نیشتمانه
 زامداره که م که له سه ر ئه وه پنگه یه درێژه به کاروانی خهبات و تێكۆشان بده م
 و دروشمی نه سه ره وتن تا سه ره که وتن بکه مه مانیفیستی ژبانی ئازاد و
 سه ره به خو بۆ گهل و نه ته وه که م ماوه ته وه بلیم به نه وه کانی گه له سه ر بلنده که م
 که ئه وه ی له زیندان و له ژنر ئه شکه نجه دا بر دوومه ته سه ر به قه د تاله
 ده زوویه ک کار له و پێبازمه ناکات به لین بیته نه سه ره وم تا گشت ئامانه چه
 په واکانی گه له که م دیته دی له سه ر پێبازی پیروزی کوردایه تی و خوشه ویستی
 خاک و نیشتمانی کوردستان زیاتر و زیاتر شینگی تریم وه هر چه نده
 چه وسانه وه و زولم و زۆرداری هه بن به لام خوړی ئازادی و سه ره فرازی گه له که م
 ده بی له که لی چیا سه ره که شه کانی کوردستان وه پوژنکی نویمان بۆ بیننی .

وه دەبن لهو راستى يەش باش تى بگەين هەرچەندە زىندانى ئەشكەنجەدان
لەلایەن داگیرکەرەنەوه زیاتر بى بەلام بۆ مروڤى خۆپاگرو شوپشگىڤىر بىرو
بۆچونەکانى بە هیزتر دەبن بەرامبەر بەنەتەوهکەى .. وه پق ئەستووور تىرش
دەبن بەرامبەر داگیرکەرى بەعسى فاشى .. وه هەر مروڤىكى شوپشگىڤىر
بپروای نەگۆڤى بەم چەمکە هەبى کە دەلى :-

هەر کاروانى بەرەو خۆرى نازادى بپروانى کەم بن یا زۆر ... دەگەن بە خۆر
دەى کەواتە ئىمەى کوردیش مافى خۆمانە وهکو مىللەتانى تىرى جیهان بە
سەربەستى و نازادى بژین و هەواى سەرکەوتنى یەكجارەكى لە نىشتمانى
کوردستانەکەمان دا هەلمژین و ئەوکات ناسوودە بىن پەره بە ژيانى
هەمەلایەنەى کوردستان بەهین ..! بەلام ئەوهى زۆر بىرو هەستى داگیر
کردوووم پۆلى خۆپاگرى وقارەمانى (کاک عبدول پەحمان) کە هەموو جارى
وورەى دەدا بە من بۆیە دەلیم سەد ئەفسوس ئەو لە سىنداره درا و نازایانە
خۆى مىلى نەوى نەکرد بەلکو پەتى سىنداره نەویەوه و کرایە گەردنى و
نەمرى بۆ خۆى تۆمار کرد ..

هەرەك نووسەر دەلى :-

هەزاران ، وهك محمد موراد ئەشكەنجەدران
لە گۆشەى زىندان لاشەیان بزمار پزۆکران
خەو و خۆراکیان بە جارى ئى تۆران
پەتى سىندارهیان لە بۆ هەلنەخران.

بىن ئەوه پزگەر نابىن وهك باوه لە کوردان
هەزار سال ژيان .. قەوارەت نەبى ئەبى مالمویران
کەواتە نامەوى بۆچیمە بەوشیوهیه ژيان

نووسەر/سید قادر جەباري

٢٥٠٠ له زیندانی فاشیستەکانی بەغدا و هەلۆسینەکان ...

نووسەری بەرپۆز تینکۆشەرینکی دێرنیسی خەباتی پزگاری نیشتمانی کوردستانە زامدارەکه‌مان له رینگه‌یه‌کی واقع بینانه سەرگوزشتەو بەسەرھاتی قارەمانینکی گەلەکه‌مان له نیو زیندانی فاشییه‌کانی بەعس دا ، لەزاری قارەمانی پاستەقینە‌ی ئەو پووداوہوہ ، کردارە نامرۆفایەتی‌یه‌کانی پزئیمی عیراق له شیوہی دیکۆمیننت دا ئاشکرا دەکات و له رینگای نووسینەکه‌یه‌وہ ، بە جیھانی پادەگەینن که میللەتی کورد له نیشتمانی زیندی باب و باپیرانی خۆیاندا .. تەنھا دەیانەوئ بەسەرپه‌ستی و دور له هەموو شیوازینکی داپنۆسین و جینۆساید ، بە ئازادی بزین ، ژیانیک که له سەر بنەماکانی جاپی گەردوونی مافی مرۆف دا داکۆکی له مافی مرۆف دەکا تاوہکو ئاسوودەو بەختەومر بزین و خاوەنی قەوارەیه‌کی سیاسی کوردی خۆیان بن...

کتیبی (٢٥) پۆژ له زیندانی فاشی بەغدادا ، گوزارشت له هەموو کوردینکی دلسۆز و نیشتمان پەرور دەکا که دلسۆز بیئت بو خاک و نەتەوہ‌که‌ی وە بە میتۆدینکی شوپشگینرەنەوہ ، بەرگری له بوونی کورد بکاتەوہ ، وە له نیو زیندانی فاشیزم دا نەک هەر چۆک دانائ ، بەلکو بە پره‌نسیپیک پەرور دەکرۆه که رینگای سەد هەزار میلی هەر بە تاقە هەنگاوینکی شوپشگینرەنەوہ دەست پئ دەکات و ئازار و ئەشکەنجە‌ی دوژمن له تەک زیندانی‌یه‌ کوردەکان دا ، نەک هەرئۆکیان پیدانادەن ، بەلکو دەبنە لوکە‌ی بەرزی خۆپاگری و نەبەزین و بەرخۆدان وە ئەم کتیبە پووی دزیوی دەزگاداپنۆسینەرەکانی بەعس باس

سخت به جوانی دا به هیوای مه‌روم نووسینی ئەم بەسەرھاتە وافیانە ،
کەسایەتی کوردی پێنناسرێت لە وولاتانی دەرەو
دەست خووشی لە قەلەم و تیکۆشانی زیاتر لە (٢٠) ساڵ خەبات و تیکۆشانی
کاک سەید قادر جەباری دەکەم و بە توندی دەستە نازاوا نازادانەکە
دەگوشم و هیندەوی تر قەلەمەکە بە پرشت بێن لە پیناوی مافی پەوای
نەتەرەکەمان ...

وہبرای بەرێزم کاک سەید قادر جەباری - نووسەر و شوپشگنێر زیرەکانەو
لەسەر میتۆدیککی شوپشگنێرە ، واقعی ژبانی سیاسی مرفی کورد لە
زیندانی بەعس دا بە دنیای ناوہوہو دەرہوہو دەناسینن و بە نووسینی ئەم
کتیبەیی هەموو لایەنیککی سیاسی و نیشتمان پەرورە کورد بەرہو ئەوہ
دەبات ، کە مینژووی پوودا و کارەساتە تراژیدیاکانی ئەم گەلە سەربلندە
لەبیر نەکەن و خەمخۆزی راستەقینەیی مەسەلەیی پەوای گەلی کورد بێن دۆست
و دوژمنانمان باش بناسن ...!

برات

جەمال نوری

کوردستان - سلیمانی

ژبانی نووسەر لە چەند ھێرک دا

ناوی نووسەری (کتیبی ٢٥ پۆژ لە زیندانی فشییەکانی بەغدا)
قادر محمد جەباری یەو ناسراوە بە سەید قادر جەباری لە ساڵی ١٩٤٧دا لە
شاری کەرکوکی زینجی پەش و پایتەختی کوردان دا ھاتووتە دنیای پەر لە
چەوسانەوہ لە بنەمالەییکی شوپشگنێر و نیشتمان پەرورەو خاوەنی

دووبرای شهید و ئەفغال کراوه ناستی خویندنی نووسەر دەرچووی پۆلی
شەشەمی نامادەیی بەشی ئەدەبی تەواو کردووہ ..

ئەو کاتەیی شۆپشی ئەیلول ھەلایسا ، برای نووسەر وەک مەزۆقینکی نیشتمان
پەرور و خۆنەریست بۆ بەرگری کردن لە مافەکانی گەلەکەمان پەیوەندی بە
شۆپشی ئەیلولەوہ کردووہ و یانزە سالێ چ وەک پینشمەرگەو چ وەک کادریکی
ووشیار بەشداری لەو شەرەدا کردووہ .

دوای ھەرەس ھینانی شۆپشی ئەیلول ، وھەنگیرسانی شۆپشی نووسی
گەلەکەمان لە سالی ۱۹۷۶دا پەیوەندی کردووہ بە پیزەکانی بزوتنەوہی
سۆسیالستی کوردستان و بی نووچ دان لە خەبات و تیکۆشان و بەرگری
شۆپشگێرانەدا بووہ لەگەڵ پەوتی بووداو و گۆزانکاری یەکانی دا لە ناو
شۆپش و ژبانی سیاسی یانەیی درژەیی بە پینازی ھاوسەنگەران و شەھیدانی
حزبی سۆسیالستی دیموکراتی کوردستان پینداوہ تا ئیستا .

وہ بە ھۆی ژبانی سیاسی و پینشمەرگایەتی یەوہ بووماوہی ھەرژەسال دوور
بووہ لە مال و مندالەکانی وە دوژمنیش بۆ چۆک دادانی زۆریەیی جار
ھەرەشەیی گرتنی لە مال و مندالی کردووہ بۆ فشار خستتە سەرشیان ھەوان
و دەنگ و باسی ئەوہیان راگەیاندووہ کە مردووہ ..

بەلام وورہو خۆپاگری شۆپشگێرانەیی ھیچ کات لە ورہی دانەبەزاندووہ .. وە
مال و مندالەکانی لە ژبانیکی سەخت و دژواردا ژبانیان گوزەراندووہ .. دوو
جار خانووی پوختنراوہ لە کاتی دەسەلاتی (عبدالکریم قاسم) و جاریکی
تریش لە راپەرینی بەھاری ۱۹۹۱لە کەرکوک خانووی سوتینراوہ کەرەسەیی
ناو مالی بە تالان براوہ لە لایەن پیاوانی پزیمی بەسەوہ ..

ھیچ کات بۆ بەرژەوہندی تابیەتی خۆی کاری نەکردووہ ھەمیشە لە
بەرژەوہندی شۆپشی کوردا لەسەنگەری تیکۆشان دا بووہ .

به هۆی ژبانی سیاسی و پینشمه رگایه تی خۆیه وه دوژمن دلپه قانه نهیه ئیشتوووه کوپو کچه کانی له خۆیندن بهردهوام بن وه له ژبانی پینشمه رگایه تی دا برای نووسهر وه ک کادری پینشکه وتوووی حزبی سۆسیالستی دیموکراتی کوردستان و وه ک سه رکرده یه کی به وه فاه خۆنه ویست ، چه ندین جار که وتوته که مینی دوژمنه وه و سه رکه وتوانه نه رکه کانی حزبی له پیناوی بزگاری نه ته ره که ی دا به نه نجام که یاندوووه .

له راپه پینه مه زنه که ی به هاری ۱۹۹۱یش دا برای به ریز و سه رکرده و نووسهر له ناوشاری که رکوکی کوردان دا له نزیک نه خۆشخانه ی (سه دام) دا زۆر به نا په حه ت توانیویه تی زیره کانه خۆی و پینشمه رگه کانی شی بزگار بکات .

وه له شه ره کانی قه لخانلوو ناغجه به شه ت و زه مپووردا له سالی ۱۹۷۴دا له بهر ووشیاری و زیره کی خۆیه وه توانی له که مینی جاشه کان قوتار بن ، به لام له بهر ئه وه ی گوند به گوندی ئه و ناوچه یه به جاش ته نه رابوو ، پاش زه ره روو زیسانیکی زۆر له دوژمن ، پینشمه رگه یه ک که به ناوی (مجید شه وکه ت) ه وه بریندار بوو له گه ل که سیتی خزمیان به ناوی کاکه مین توانیان بیگه یه ننه نه خۆشخانه ی شوپش و چاره سه رکرا .

برای نووسهر کاک (سید قادر جه باری) چه ند زمانیکی تر ده زانی جگه له زمانی ره سه نی کوردی .

زمانی عه ره بی ، زمانی تورکی ، زمانی فارسی ، زمانی نه روویجی

